

fol.Tomasz Dębowski

STRATEGIA ROZWOJU GMINY OSIECZNA NA LATA 2023-2030

Opracowanie:

Urząd Gminy Osieczna

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 opracowano w oparciu o materiały źródłowe Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2021 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY OSIECZNA.....	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	7
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	10
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	14
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych.....	17
4.1. Ocena sytuacji Gminy.....	18
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe.....	21
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	23
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY OSIECZNA.....	27
1. Misja i wizja	28
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.	29
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Osieczna oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	42
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa.....	49
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	55
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	57
ZAŁĄCZNIKI	59
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Osieczna	59
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	105
Załącznik 3 Tabela ewaluacyjna.....	111

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne, czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Osieczna, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona również wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Ważnym źródłem informacji byli **członkowie Zespołu Strategicznego**, pracujący pod kierownictwem Sławomira Kosmalskiego (Sekretarza Gminy Osieczna), w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych gminy i społeczności lokalnej:

- Weronika Jabczyńska – Członek Zespołu,
- Magdalena Zajac – Członek Zespołu.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

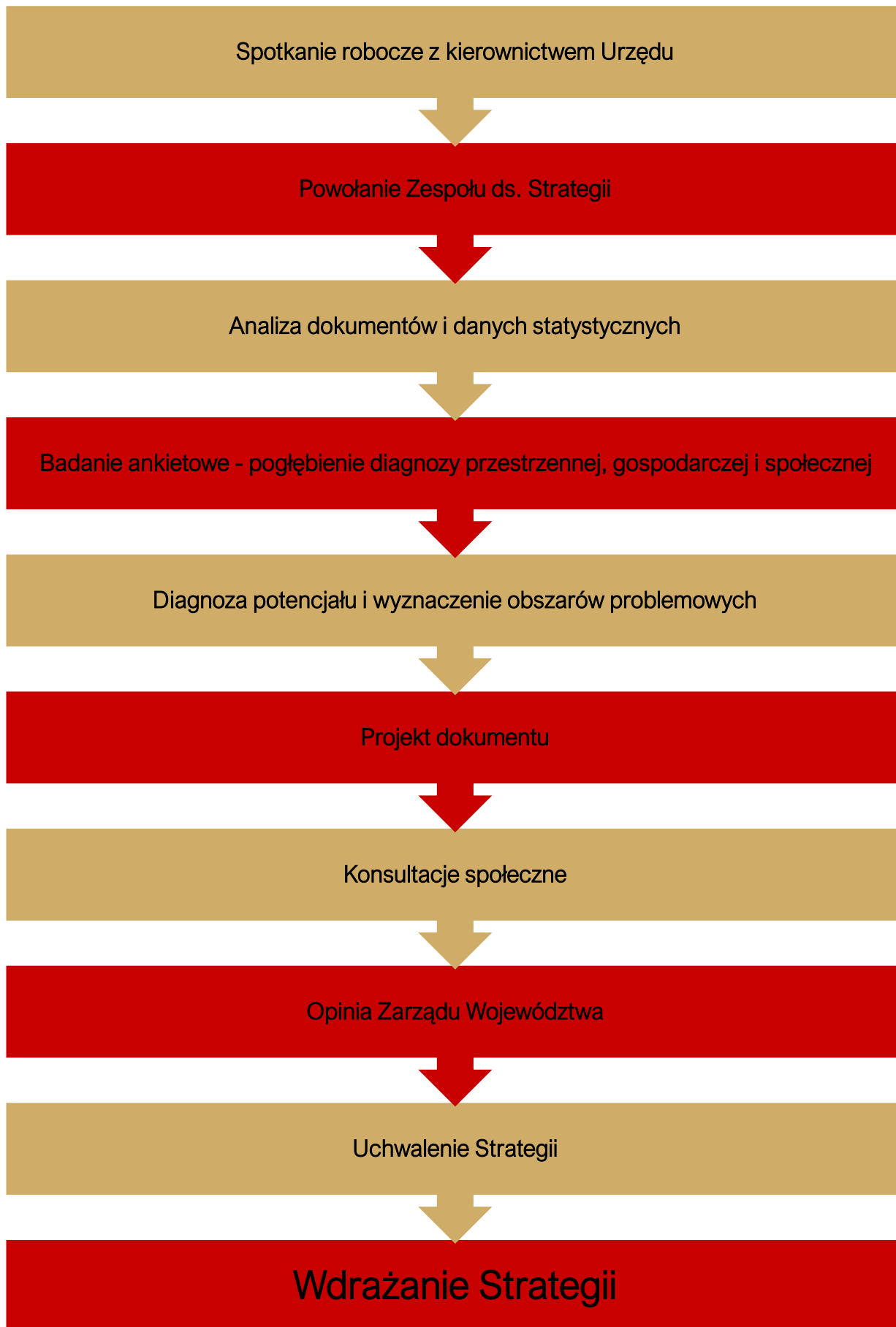
- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Klaudia Świrska – Specjalistka ds. Strategii i rozwoju lokalnego,
- dr Joanna Cieślińska – ekspertka merytoryczna w dziale Strategii i rozwoju lokalnego.

Prace nad Strategią rozpoczęto w maju 2022 roku, kiedy to Burmistrz Gminy Osieczna podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem i pracownikami Urzędu oraz badania ankietowego wśród mieszkańców. Na tej podstawie wyznaczono obszary problemowe. Następnie wyznaczono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, których realizacja wpłynie na osiągnięcie podstawowych celów. W lutym 2023 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie projekt dokumentu strategicznego został poddany konsultacjom społecznym, a w późniejszym etapie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego.

Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategią:

Część I

STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY OSIECZNA

Gmina
Osieczna

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Gmina Osieczna jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w północnej części powiatu leszczyńskiego. Według danych GUS Gmina Osieczna w 2021 roku liczyła 9 329 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 73 os./km². Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 129 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi ok. 64%, zaś powierzchnia leśna ok. 23%. Gmina sąsiaduje z miastem Leszno i z pięcioma gminami: Krzemieniewo, Rydzyna, Lipno (pow. leszczyński) oraz Śmigiel i Krzywiń (pow. kościański). W skład Gminy wchodzi miasto Osieczna oraz 17 wsi sołeckich.

Ryc. 1. Położenie Gminy Osieczna na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na sieć komunikacyjną w Gminie składają się przede wszystkim droga krajowa nr 12 relacji Łęknica – Dorohusk oraz droga wojewódzka nr 432 relacji Leszno – Krzywiń – Śrem – Środa Wlkp. – Grzymisławice (Września). Sieć komunikacyjną Gminy uzupełniają drogi powiatowe o łącznej długości 65,14 km oraz drogi gminne o łącznej długości 75,7 km.

Ponadto w odległości 12 km od Osiecznej w Lesznie przebiega droga ekspresowa S5 Poznań – Wrocław, która łączy dwie autostrady A2 i A4, dzięki której dostępność komunikacyjna Gminy jest większa.

Osieczna położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 15 min jazdy samochodem) od Leszna, 28 km (ok. 30 min) od Gostynia, 82 km (ok. 1 h 10 min) od stolicy województwa – Poznania.

Sieć dróg jest rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami na terenie Gminy, lecz charakteryzują się one zróżnicowanym standardem i stanem technicznym, często wymagającym remontu, rozbudowy lub przebudowy.

Ze względu na rosnące natężenie ruchu drogowego na terenie Gminy w przyszłości konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa jego uczestników. Działania te powinny obejmować także np. wyznaczanie nowych przejść dla pieszych, budowę chodników czy rozbudowę systemu oświetlenia ulicznego w miejscowościach na terenie Gminy. Do poprawy bezpieczeństwa na lokalnych drogach przyczyni się także stworzenie systemu ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości oraz dających możliwość dojechania rowerem do najważniejszych punktów usługowych (administracja, edukacja, sport, służba zdrowia, kultura) w gminie.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje zbiorowy transport publiczny. Transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne.

Przez obszar Gminy przebiega dwutorowa linia kolejowa nr 14 relacji Łódź Kaliska – Tuplice oraz jednotorowa linia kolejowa nr 360 relacji Leszno-Jarocin, Jarocin-Leszno. Jedyną stacją kolejową na terenie Gminy jest stacja w Kąkolewie, skąd można dojechać m.in. do Leszna i Ostrowa Wielkopolskiego. Jednak głównie mieszkańcy Gminy Osieczna korzystają z dworca w Lesznie.

Na terenie Gminy Osieczna nadrzędnym dokumentem planistycznym jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które zostało przyjęte uchwałą Nr XXXIX/326/2018 Rady Miejskiej w Osiecznej z dnia 18 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna.

Dokumentami określającymi szczególne warunki zagospodarowania są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Gmina Osieczna cechuje się niskim stopniem pokrycia planami miejscowymi – 0,31%. Obecnie obowiązują 53 plany miejscowe. Niski odsetek pokrycia planami ma przełożenie na liczbę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Należy jednak mieć na uwadze, że wykorzystywanie decyzji o warunkach zabudowy, jako alternatywy dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, może przyczyniać się do uniemożliwienia racjonalnego kształtowania ładu przestrzennego i powstania chaosu urbanistycznego. W miejscach, gdzie nie obowiązują zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, rozwój zabudowy regulowany jest poprzez wydawanie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy w latach 2017-2021 utrzymuje się na podobnym poziomie między 88 a 110. Średnio w analizowanym okresie wydano 98 decyzji rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 11,79 decyzji. Na terenie Gminy wydano pozwolenia na budowę dla nowych budynków mieszkalnych. Łącznie w latach 2017-2021 wydano 570 pozwoleń. Liczba pozwoleń budowy co roku utrzymuje się na podobnym poziomie i w 2021 wyniosła 105.

Gmina Osieczna została zakwalifikowana do Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, w skład którego wchodzi: Miasto Leszno, Powiat Leszczyński oraz Gminy: Rydzyna, Święciechowa i Lipno. LOF będzie realizował projekty w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Istotą ZIT jest realizacja partnerskich projektów przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju obszaru funkcjonalnego. Wysokość środków dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych obliczana jest na podstawie liczby mieszkańców. Na jednego mieszkańca to kwota 121,45 euro. Ogólna alokacja dla LOF wynosi 12 008 618,81 euro.

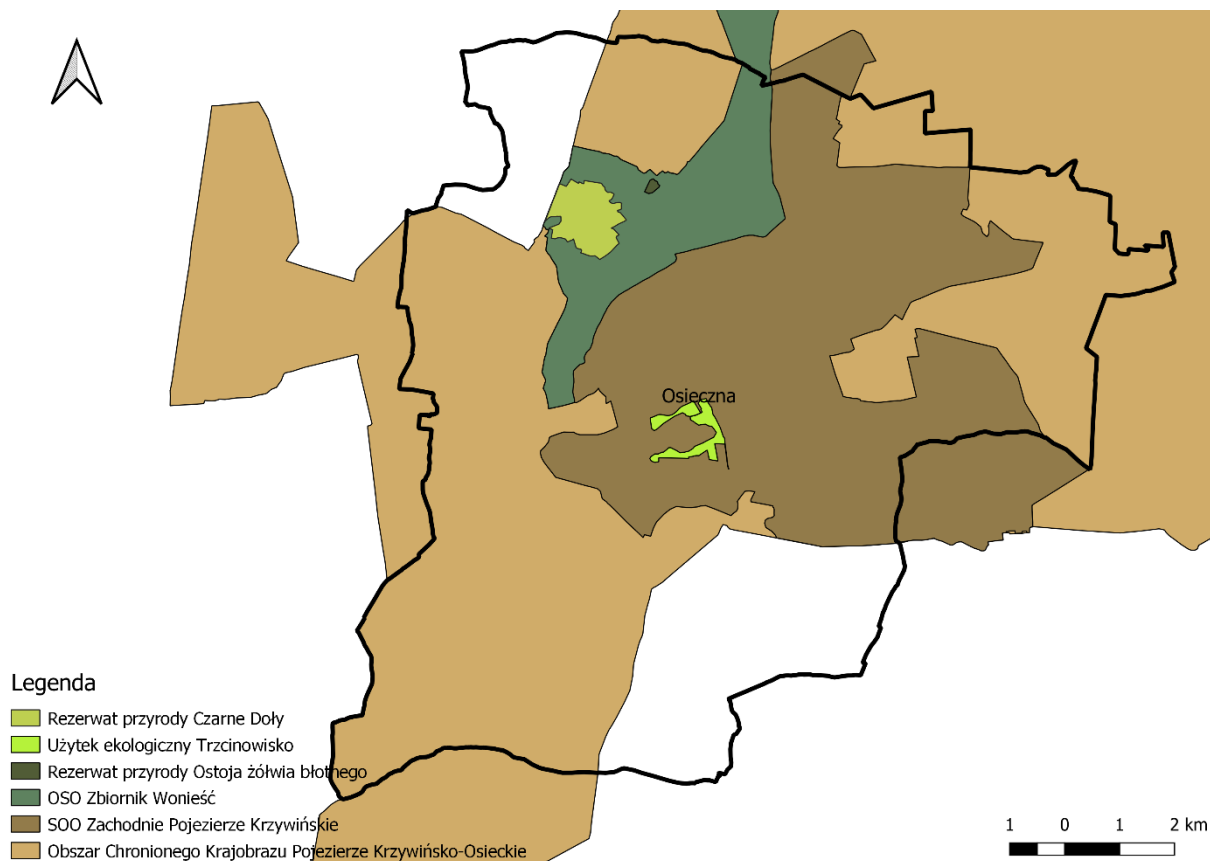
Gmina należy do regionu obfitującego w dużą ilość walorów naturalnych. Do najważniejszych należy zaliczyć zbiorniki wodne oraz obszary leśne. Niewątpliwie do największych atrakcji turystycznych zalicza się Jezioro Łoniewskie. Na terenie Gminy Osieczna występują formy ochrony przyrody takie jak: Obszar Chronionego Krajobrazu „Krzywińsko – Osiecki, Specjalny obszar ochrony

siedlisk – „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie”, Obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść, użytek ekologiczny „Trzcinowisko”, rezerwat przyrody „Czarne Doły”, rezerwat przyrody „Ostoja żółwia błotnego” oraz 41 pomników przyrody.

Ponad 80% powierzchni Gminy znajduje się w zasięgu wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody.

Ryc. 2. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Osieczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na terenie Gminy zlokalizowanych jest wiele zabytków, które w połączeniu z walorami przyrodniczymi Gminy dają potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej. Wyróżniającymi się w Gminie zabytkami jest: klasztor oo. Franciszkanów w Osiecznej, wiatraki w Osiecznej, zamek w Osiecznej, kościół parafialny pw. św. Trójcy w Osiecznej, kościół pw. św. Łukasza Ewangelisty w Świerczynie, kościół pw. Matki Boskiej Wniebowziętej i św. Andrzeja w Drzeczkwie, pałac w Dobramyśli, pałac w Drzeczkwie, pałac w Kąkolewie, pałac w Witosławiu, parafia pw. Wszystkich Świętych w Kąkolewie.

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Na sytuację gospodarczą Gminy składa się wiele aspektów. Są to między innymi sytuacja finansowa gminy jako jednostki samorządu terytorialnego, w tym jej możliwości inwestycyjne, poziom przedsiębiorczości na terenie gminy, a także kwestie infrastrukturalne – stopień rozwoju i jakość urządzeń sieciowych i obiektów kubaturowych oraz dostęp mieszkańców do tej infrastruktury.

O poziomie przedsiębiorczości na terenie danej jednostki stanowi między innymi liczba przedsiębiorstw działających na jej terenie. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Osieczna w roku 2021 stanowiły 15,5% (1 124 podmiotów) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie leszczyńskim. Liczby te corocznie wzrastają. W 2017 roku na terenie Gminy działało 917 przedsiębiorstw i do 2021 roku liczba ta wzrosła o 207 (1 124 przedsiębiorstw).

Ponadto obserwacja liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy dowodzi trendowi zwiększającej się liczby nowych przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby wyrejestrowywanych firm. W 2021 roku nowo zarejestrowanych firm było 97 i było to o 20 firm więcej niż 2017 roku, a wyrejestrowanych było 46 w porównaniu do roku 2017 było to mniej o 16.

Wśród podmiotów działających na terenie Gminy Osieczna najczęściej zostało zakwalifikowanych do sekcji F zgodnie z podziałem PKD – są to firmy z branży budownictwa (ok. 23% udziału wśród wszystkich podmiotów) oraz z sekcji G – branża handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (w tym motocykli) (ok. 20% udziału wśród wszystkich podmiotów). Dużym udziałem odznaczały się również podmioty z branży przetwórstwa przemysłowego (ok. 12%).

O sytuacji na rynku pracy świadczy m.in. udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, gdzie od 2017 roku do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Osieczna (z poziomu 2,2% w roku 2017, do poziomu 1,7% w roku 2019). Jednak od roku 2019 liczba osób pozostających bez zatrudnienia zaczęła ponownie rosnać do poziomu 2,0% w roku 2020. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie w 2021 roku minimalnie się zmniejszył do poziomu 1,3%. Udział ten w 2021 roku kształtował się na niższym poziomie w porównaniu do województwa (2,4%) oraz na porównywalnym poziomie w porównaniu do powiatu (1,4%).

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla powiatu leszczyńskiego na koniec 2021 roku zarejestrowanych bezrobotnych było 546 osób. Około 62% osób bezrobotnych to kobiety.

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie leszczyńskim wynosiło 5 274,63 zł, co odpowiada 87,9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Rozwój gospodarczy wiąże się także z jakością i dostępnością infrastruktury sieciowej. Wpisuje się w nią dostęp do sieci wodno-kanalizacyjnej. Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrzenie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie (gmina Wschowa), natomiast za odprowadzanie ścieków z terenu Gminy odpowiada Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków. Gmina Osieczna podejmuje działania w zakresie poszukiwania nowych źródeł wody oraz

docelowo dąży do przejęcia i prowadzenia gospodarki zaopatrzenia mieszkańców w wodę przez samorząd bądź jednostkę podległą tj. Gminny Zakład Komunalny.

Na terenie Gminy na podstawie uchwały Nr XXIII.167.2020 Rady Miejskiej Gminy Osieczna została wyznaczona Aglomeracja Osieczna. W skład aglomeracji Osieczna weszły następujące miejscowości: Osieczna, Jeziorki, Kąkolewo, Łoniewo, Grodzisko, Świerczyna, Wojnowice. Równoważna liczba mieszkańców aglomeracji (RLM) dla aglomeracji Osieczna wynosi 7 089 RLM. Wskaźnik wyposażenia aglomeracji w sieć kanalizacyjną wynosi 99,58% biorąc pod uwagę wyłącznie mieszkańców stałych i osób czasowo przybywających oraz 98,9% biorąc pod uwagę oprócz RLM mieszkańców stałych i czasowo przebywających również RLM przemysłu.

Agglomeracja posiada biologiczną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Osieczna, ul. Polna o przepustowości $Q_{sr/d} = 636,00 \text{ m}^3/\text{d}$. Przepustowość projektowa średnio dobową wynosi $1\,015 \text{ m}^3/\text{d}$. Szacuje się, że będzie ona wystarczająca zarówno przy aktualnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby.

W 2021 roku do sieci wodociągowej dostęp miało 93,3% mieszkańców Gminy, a woda doprowadzana była z 9 ujęć. Z kolei z sieci kanalizacyjnej korzystało 70,1% mieszkańców. Dostęp do sieci gazowej miało 21,2% mieszkańców Gminy.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Osieczna jest Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego. Na terenie Gminy Osieczna w miejscowości Trzebania zlokalizowany jest Zakład Zagospodarowania Odpadów. ZZO Trzebania oraz wszystkie znajdujące się tam instalacje pomimo tego że są zlokalizowane na terenie Gminy nie są przez Gminę zarządzane. Na terenie Gminy Osieczna w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Pod względem liczby mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wartość ta co roku ulegała wahaniom. W 2021 roku objętych odbiorem odpadów było 8 049 osób. W 2021 roku udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów wyniósł 47% i wzrósł od 2017 roku o 38 pp. Przypadająca ilość zebranych odpadów na mieszkańca co roku się zwiększała i w 2021 roku wyniosła 0,38 Mg. Zgodnie z unijnymi wymogami w sprawie odpadów Gmina Osieczna mieści się w wyznaczonych ramach przetwarzania odpadów.

Na terenie Gminy Osieczna w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Trzebania funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Zarządzającym zakładem jest Miejski Zakład Oczyszczania w Lesznie.

Postępujące zanieczyszczenie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej antropopresji zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb. Gmina Osieczna włączyła się w realizację rządowego programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Na koniec III kwartału 2022 roku w Gminie Osieczna zostały złożone 42 wnioski o dofinansowanie oraz zostało zrealizowanych 10 przedsięwzięć na łączną kwotę 188 242,92 zł.

Dążąc do poprawy jakości powietrza na terenie Gminy, w 2021 r. kontynuowano zapoczątkowany w 2018 r. program udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy na wymianę źródeł ciepła. W ciągu roku podpisano 177 umów na wymianę starych pieców węglowych na ekologiczne, w tym

110 na piec na paliwo stałe – spełniający wymogi rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 lub 2015/1185 tzw. „ekoprojekt” lub „ecodesign” oraz kotła „5 klasy”, 46 na kocioł gazowy, 4 na systemy lub piece ogrzewania elektrycznego, 7 na pompy ciepła.

W latach 2017-2021 dochody Gminy Osieczna ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 41,19 mln zł w 2017 roku do 55,6 mln zł w 2021 roku. W przeliczeniu na mieszkańca dochody Gminy kształtowały się na poziomie wyższym od średniej dla powiatu i niższym od średniej dla województwa. W 2021 roku dochody na mieszkańca w Gminie osiągnęły poziom 5 977,69 zł, w powiecie leszczyńskim 6 141,11 zł, a w województwie wielkopolskim 6 918,71 zł.

W 2017 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 37%. W latach 2017- 2020 nastąpił spadek do poziomu 19%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa (przede wszystkim na program „Rodzina 500+”). Nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy z 26% do 53%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Osieczna w 2020 roku wynosiły 31%. W roku 2021 sytuacja finansowa Gminy uległa zmianom, dochody własne wzrosły do 26% (doliczając dochody udziału w PIT i CIT dochody własne Gminy Osieczna w 2021 roku wynosiły 44%), a udział dochodów z dotacji zmniejszył się do 33%. Gmina ma więc ograniczoną możliwość samodzielnego oddziaływania na kształt i strukturę swoich dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2017 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 30,8 mln zł i do 2021 roku wzrosły o ponad 10 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Osieczna w latach 2017-2021 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 7,4 mln zł w 2017 roku do poziomu 13,4 mln zł w 2021 roku, co stanowiło 24% dochodów ogółem.

Analizując zmiany odsetka wydatków pomiędzy rokiem 2017 a 2021 w poszczególnych działach na tle wydatków ogółem największy spadek odnotowano w dziale 900 gospodarka komunalna i ochrona środowiska (z 18,9% do 11,3%) oraz 010 rolnictwo i łowiectwo (z 12,7 % do 6,3%). Natomiast najwyższy wzrost odnotowano w działach 855 rodzina (z 21% do 29%) oraz 801 oświata i wychowanie (z 23% do 28%).

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014–2019” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”¹ wydatki Gminy Osieczna ze środków UE w latach 2014–2019 per capita wyniosły 735,36 zł, co plasuje Gminę na 344 miejscu spośród 607 miasteczek (gmin miejsko-wiejskich).

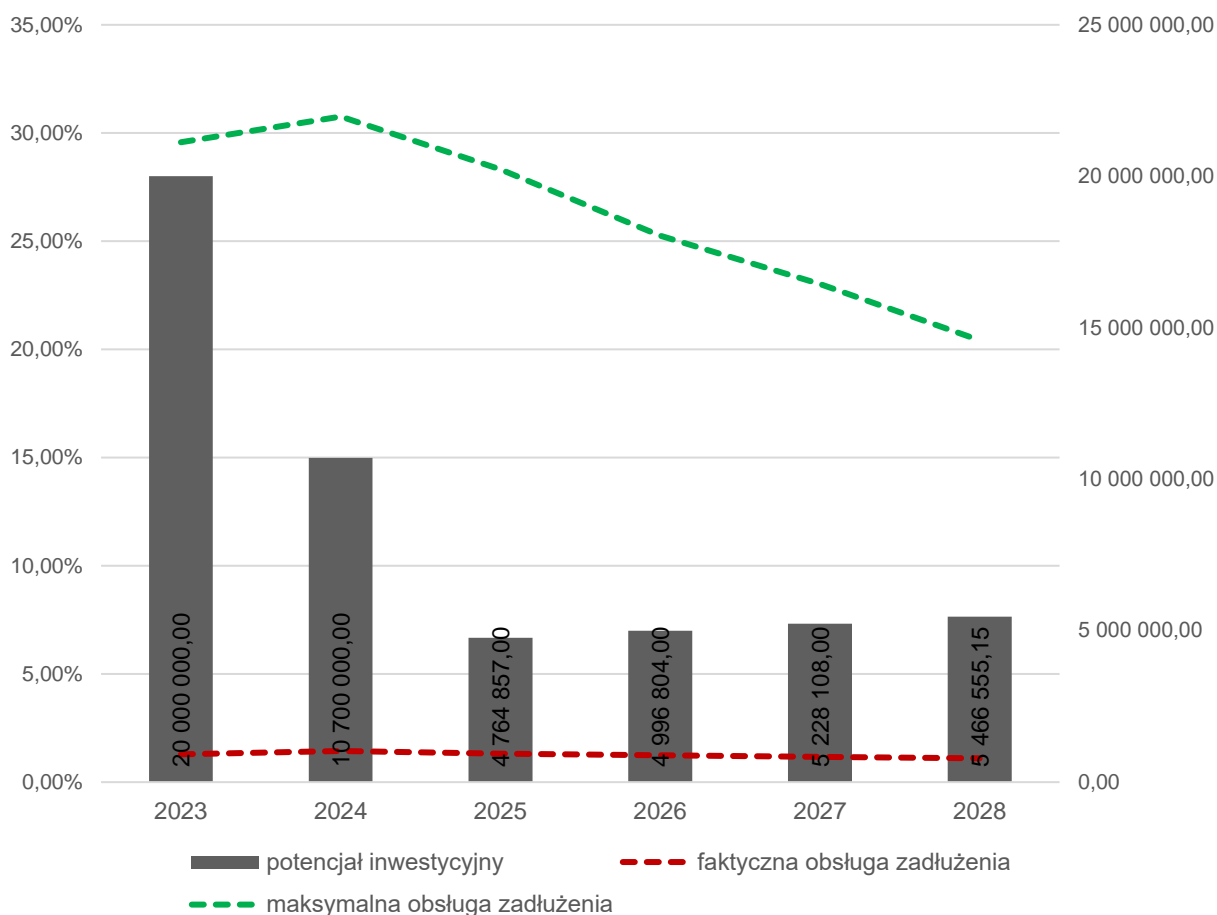
Analizując kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia w kolejnych latach, stwierdza się możliwość obsługi dodatkowych zobowiązań. Ponadto na wykresie poniżej przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2028. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 51,15 mln zł, z czego 20 mln będzie wydatkowane w 2023 roku i były to inwestycje współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

¹ [Samorządowi liderzy pozyskania środków unijnych 2014-2019 \(wspolnota.org.pl\)](https://wspolnota.org.pl/), z 02.2023 r.

Gmina Osieczna z Rządowego Funduszu Polski Ład pozyskała dotacje na inwestycje na łączną kwotę 18,82 mln zł. Były to dotacje na budowę lokalnych oczyszczalni ścieków obsługujących miejscowości Popowo Wonieskie, Ziemnice oraz Drzeczkowo oraz dotacje na przebudowę ulic dr. Bronisława Świderskiego, Bukowa, Olchowa, Klonowa, Jaworowa, Grabowa, Osiedle Jaworowy Jar w miejscowości Osieczna.

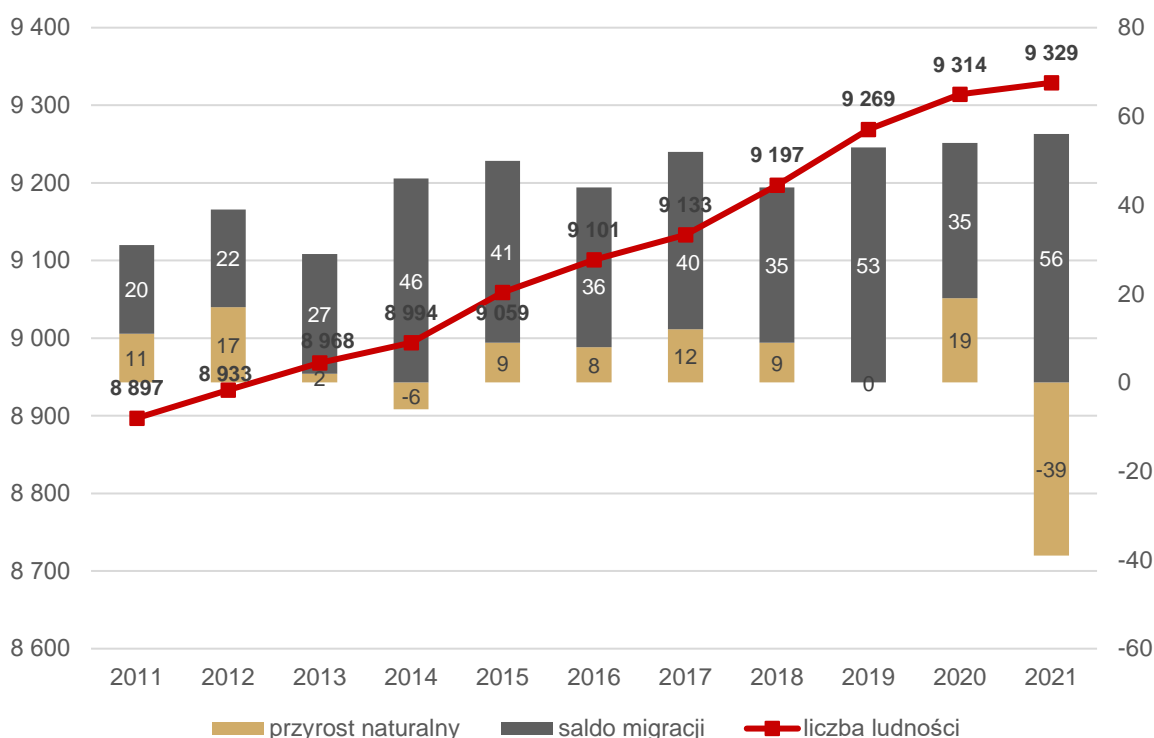
Ryc. 3. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Osieczna na lata 2023-2028

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały XLIV.312.2022 Rady Miejskiej Gminy Osieczna z dnia 27 września 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Osieczna na lata 2022-2028

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

W 2021 r. wg danych GUS, Gminę Osieczna zamieszkiwało 9 329 osób oraz była ona jedną z najgęściej zaludnionych gmin powiatu leszczyńskiego. W 2021 r. na 1 km² powierzchni Gminy przypadało 73 osób. Analizując dane na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia obserwuje się stały przyrost liczby ludności – od 2011 r. o prawie 5%. W całym badanym okresie również wskaźniki przyrostu naturalnego oraz salda migracji utrzymywały się na poziomie dodatnim, z wyjątkiem 2014 r. i 2021 r., gdy przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną. Dynamiczny wzrost liczby ludności jest cechą charakterystyczną wynikającą z położenia Gminy bezpośrednio przy dużym ośrodku miejskim – Lesznie i świadczy o zachodzących procesach suburbanizacji, przejawiających się m.in. napływem ludności na obszary wiejskie.

Ryc. 4. Zmiany liczby ludności w Gminie Osieczna w latach 2011-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ważnym, pozytywnym przejawem procesu suburbanizacji jest napływ mieszkańców w wieku kreatywnym (tj. 24-35 lat), którzy stanowią swoistą siłę napędową dla rozwoju gospodarczego, a także przyczyniają się do łagodzenia skutków starzenia się społeczeństwa. Dynamika przyrostu mieszkańców w wieku kreatywnym w Gminie Osieczna przewyższa wartości zarówno dla powiatu, jak i województwa, a w strukturze demograficznej ludności Gminy Osieczna przeważają zdecydowanie osoby w wieku produkcyjnym. Jest to silna mocna strona jednostki, która jednak będzie nakładała nowe wyzwania dla samorządu w zakresie zaspokajania potrzeb i stworzenia odpowiednich warunków do życia nowym mieszkańcom. Wzrost liczby ludności skutkuje bowiem zmianą popytu na usługi publiczne, w szczególności oświatę i wychowanie, usługi komunalne czy kulturę i sport.

Jednym z najważniejszych aspektów mających wpływ na jakość życia w Gminie jest zapewnienie odpowiedniej opieki dla najmłodszych oraz zagwarantowanie dobrego startu w przyszłość dla młodzieży. W Gminie Osieczna funkcjonują dwa żłobki – w Osiecznej i w Kąkolewie. Na chwilę obecną

liczba miejsc dla dzieci jest wystarczająca, jednak zważywszy na zachodzące procesy ludnościowe należy mieć na uwadze prawdopodobny wzrost zapotrzebowania na tego typu usługi i konieczność utworzenia kolejnej placówki.

System oświatowy w Gminie opiera się na działalności 3 zespołów szkół w Osiecznej, Kąkolewie oraz w Świerczynie. W skład Zespołu Szkół w Osiecznej wchodzi Przedszkole Samorządowe w Osiecznej, Przedszkole Samorządowe w Drzeczkowie oraz Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Osiecznej. W skład pozostałych zespołów wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa. Poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej w Gminie w latach 2017-2021 wahał się między 82% a 88%, w 2021 roku wyniósł 84%.

O poziomie i jakości nauczania na terenie danej jednostki świadczą między innymi uzyskiwane przez uczniów wyniki egzaminów państwowych. W roku szkolnym 2020/2021 poziom kształcenia ósmoklasistów ze wszystkich przedmiotów, poza językiem angielskim jest nieznacznie (o kilka punktów %) wyższy niż średnia wyznaczona dla województwa wielkopolskiego i powiatu leszczyńskiego.

Corocznie wzrastają wydatki w dziale oświata i wychowanie. Wzrasta również subwencja oświatowa, jednak w sposób niewystarczający, co powoduje zwiększającą się różnicę między subwencją oświatową a wydatkami w tym dziale. Stopień pokrycia wydatków w dziale oświata i wychowanie subwencją oświatową corocznie zmniejsza się, z poziomu 71% w 2017 roku do 57% w 2021 roku.

Samorządową instytucją kultury na terenie Gminy jest Centrum Kultury i Biblioteka z siedzibą w Osiecznej przy ulicy Krzywińskiej 4. CKiB powstało w 2016 roku po połączeniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej. Centrum prowadzi działalność biblioteczną poprzez wypożyczalnię i czytelnie dla dorosłych i dzieci w: Osiecznej, Kąkolewie oraz Świerczynie. Przy gminnych jednostkach kultury funkcjonują sekcje tj.: Orkiestra Dęta Gminy Osieczna, Mażoretki REWIA Osieczna, Zespół Śpiewaczy WRZOS, Koło Śpiewu LUTNIA, Chór SENIOR, Społeczne Ognisko Muzyczne (nauka gry na instrumentach), sekcja plastyczna.

Na terenie Gminy Osieczna aktywność kulturalną umożliwiają świetlice wiejskie zlokalizowane w każdej wsi. Świetlice wiejskie są wykorzystywane do organizacji wszelkiego rodzaju spotkań mieszkańców sołectwa. W ciągu roku możliwy jest także wynajem sali na imprezy okolicznościowe.

Na terenie Gminy cyklicznie organizowanych jest kilka imprez, wśród których wyróżniają się: „Noc Świętojańska”, „Dni Osiecznej”, „Wielkopolski Konkurs Młodych Instrumentalistów”.

W celu podniesienia poziomu zadowolenia mieszkańców dostrzega się potrzebę zwiększenia liczby odbywających się wydarzeń i zajęć kulturalno-sportowych. Konieczna jest również ich szeroka promocja i informowanie o nich mieszkańców. Niska ocena mieszkańców w zakresie możliwości spędzania wolnego czasu na terenie Gminy wynikać może po części z ich niewiedzy o organizowanych do tej pory imprezach i w konsekwencji niewielkiej frekwencji.

Działalność kulturalną i sportową prowadzą także funkcjonujące na terenie Gminy stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Organizacje te działają w różnych dziedzinach, umożliwiając ich członkom rozwój swoich pasji, integrację oraz wsparcie. Do organizacji tych zalicza się m.in.: jednostki OSP, stowarzyszenia, fundacje oraz kluby sportowe.

Za bezpieczeństwo mieszkańców, w tym porządek i bezpieczeństwo w ruchu drogowym w Gminie odpowiada Zespół Dzielnicowych w Osiecznej przy ulicy Leszczyńskiej 5b. Ponadto na terenie

Gminy zlokalizowanych jest 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, przy czym 1 z nich została ujęta w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Opiekę zdrowotną w Gminie zapewniają Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: „Zdrowa Rodzina”, „Ośrodek Zdrowia”, „Medicus”, „Kamed”, „Ośrodek Zdrowia w Kąkolewie”, Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo - Rodzinnej i Szkolnej „SALUS s.c.”.

Na terenie miasta znajduje się również Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka. Ośrodek ten świadczy usługi w zakresie fizykoterapii i kinezyterapii na oddziale stacjonarnym lub dziennym.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osiecznej odpowiedzialny jest za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie. Liczba beneficjentów GOPS corocznie się zmniejsza. Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2021 r. było 115 osób i były to 93 osoby mniej w porównaniu do roku 2018 (208 osób)

Gmina Osieczna wspiera mieszkańców w zahamowaniu lub ograniczeniu skutków procesów chorobowych dotyczących schorzeń układu kostnowastkowego, mięśniowego i tkanki łącznej realizując program profilaktyki zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja mieszkańców Gminy Osieczna na lata 2021-2023”.

Na terenie Gminy funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie (placówka powiatowa). Placówka dziennego pobytu dorosłych osób chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo, które zamieszkują powiat leszczyński. Jest miejscem rehabilitacji i terapii ruchowej, społecznej i zawodowej chorych. Ośrodek stanowi pomoc dla najbliższych członków rodziny i opiekunów osób niepełnosprawnych.

Osoby o niskich dochodach mogą ubiegać się o zapewnienie im lokalu w postaci mieszkania komunalnego i socjalnego. W 2021 roku Gmina Osieczna dysponowała 35 mieszkaniami komunalnymi i 16 mieszkaniami socjalnymi.

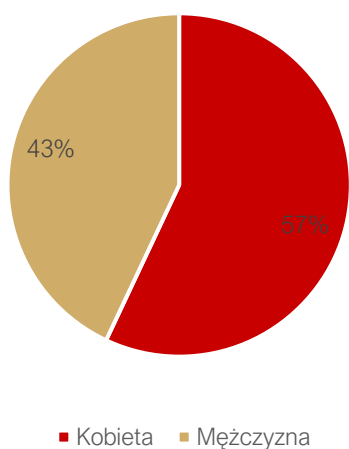

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

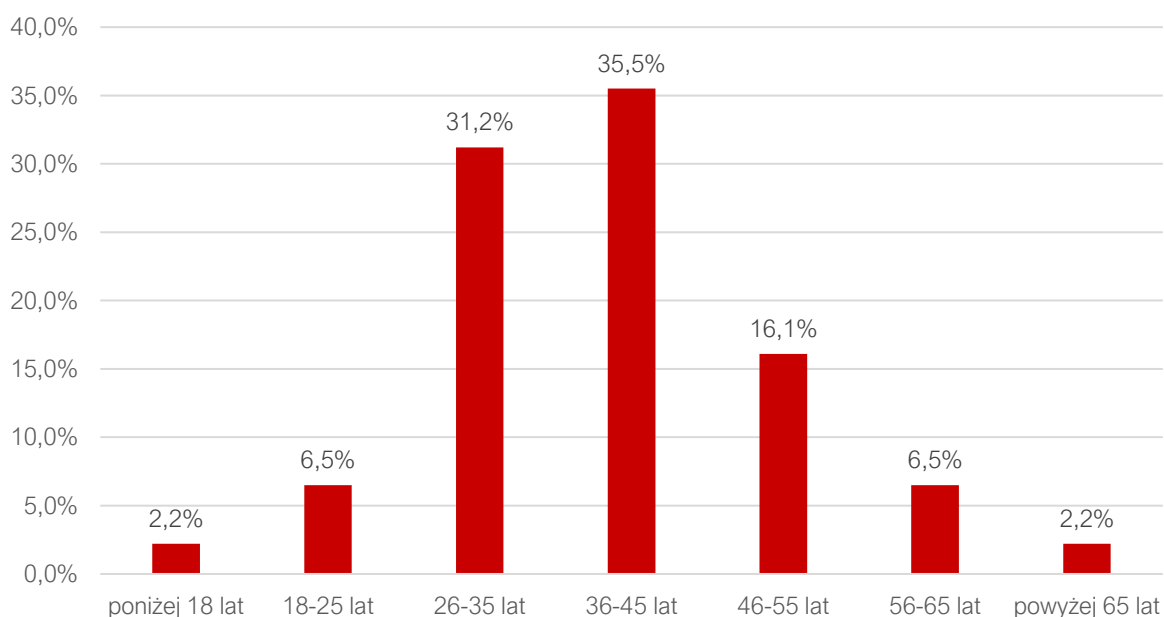
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Osieczna przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzono od 14 czerwca do 14 lipca 2022 roku.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 93 ankiety. Większą część respondentów stanowiły kobiety (57%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-45 lat (35,5%), a 64,5% wszystkich respondentów było osobami pracującymi. Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

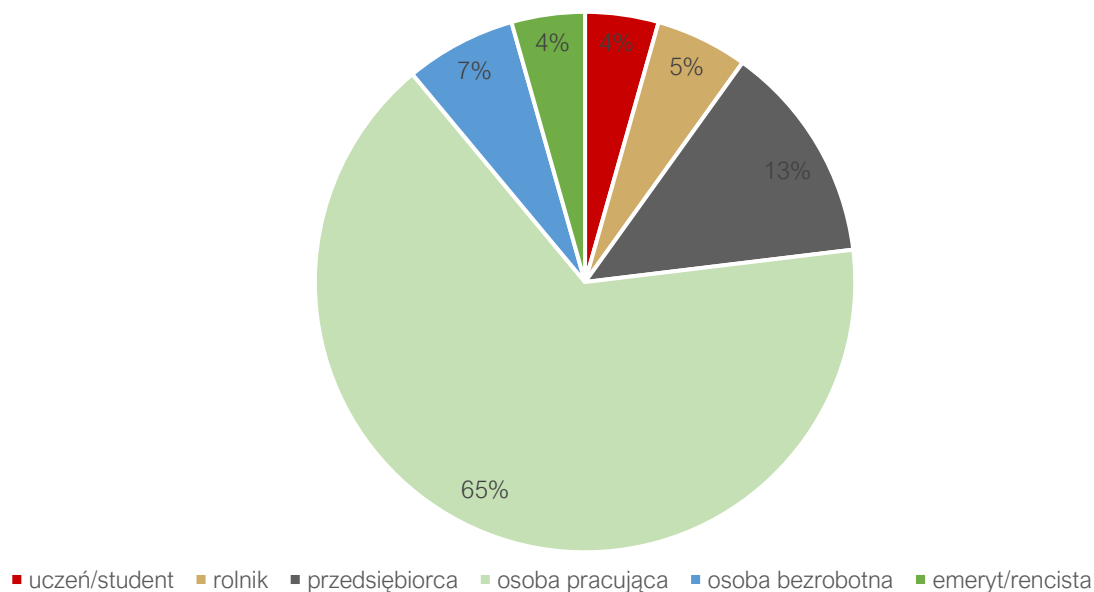
Ryc. 5. Podział respondentów ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ryc. 6. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

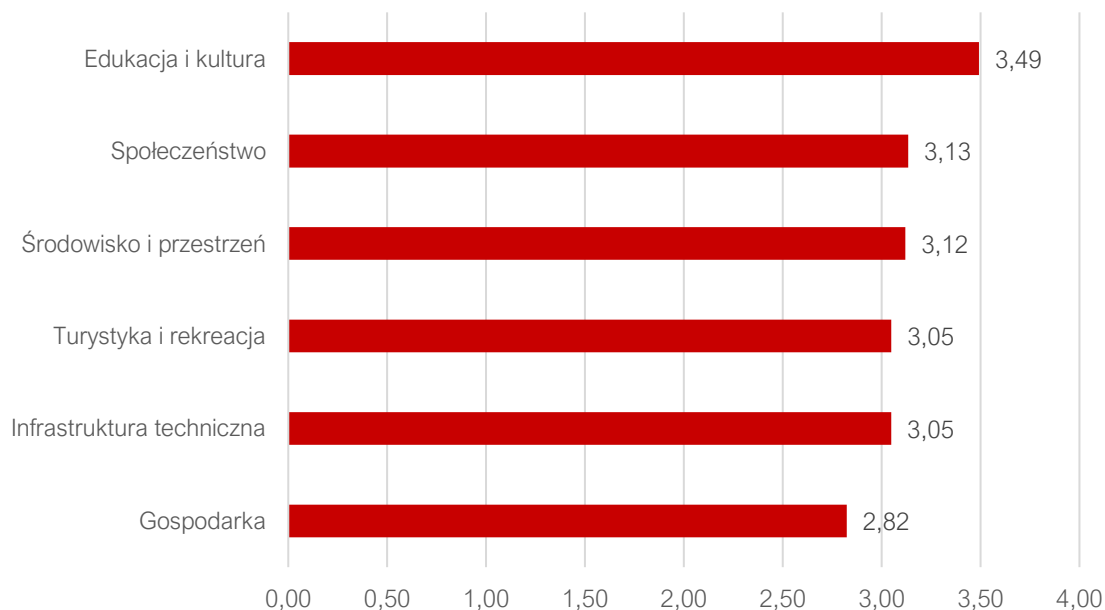

Ryc. 7. Podział respondentów ze względu na status

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4.1. Ocena sytuacji Gminy

Pierwsza część ankiety dotyczyła oceny działań, które składają się na ogólne funkcjonowanie poszczególnych obszarów będących przedmiotem zadań własnych Gminy. Mając do dyspozycji pięciostopniową skalę, gdzie 1 oznaczało „źle”, a 5 „bardzo dobrze”, mieszkańcy Gminy Osieczna najlepiej ocenili obszar edukacja i kultura, dla którego średnia ocen wyniosła 3,49. Najgorzej oceniona została gospodarka, która uzyskała średni wynik 2,82. Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 3,05 do 3,13. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,11 (nieco powyżej średniej).

Ryc. 8. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych elementów znajdujących się w danym obszarze.

Najniżej oceniony ze wszystkich obszarów został dostęp do specjalistycznej opieki medycznej (2,05). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie połączeń komunikacyjnych z innymi gminami i miastami, świadomości ekologicznej mieszkańców, infrastrukturę melioracji szczegółowej, bezpieczeństwa przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych, jakość sieci gazowej, działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów, ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży oraz wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy. Warto jednak podkreślić, że wszystkie z wyżej wymienionych nie otrzymały oceny poniżej 2,80, co oznacza, że mieszkańcy są względnie zadowoleni, jednak zwracają uwagę, iż pewne elementy muszą ulec poprawie.

Tab. 1. Oceny poszczególnych podobszarów w Gminie Osieczna

Spółeczeństwo	Ocena
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy	4,03
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy	3,80
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,43
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy	3,38
Funkcjonalność budynków administracji publicznej	3,33
Dostęp do żłobków / klubów malucha	3,29
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę(Klub Seniora, współpraca z organizacjami zrzeszającymi seniorów)	3,12
Dostęp do podstawowej opieki medycznej	2,99
Wsparcie osób niesamodzielnych	2,78
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy	2,77

Skuteczność działania pomocy społecznej	2,65
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	2,05
Gospodarka	Ocena
Atrakcyjność inwestycyjna obszaru gminy	3,44
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji	3,27
Dostępność usług na terenie Gminy	2,99
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy	2,89
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	2,86
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,62
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy	2,30
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,22
Środowisko i przestrzeń	Ocena
Walory środowiska przyrodniczego w gminie	3,89
Estetykę swojej gminy	3,75
System odbioru odpadów na terenie gminy	3,55
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	3,23
Jakość powietrza w gminie	3,21
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	3,08
Oferta gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska	3,02
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	2,85
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	2,76
Świadomość ekologiczną mieszkańców	2,56
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenażowa, przepusty itp.)	2,42
Infrastruktura techniczna	Ocena
Dostęp do Internetu w gminie	3,33
Jakość sieci wodociągowej	3,26
Mała infrastruktura drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	3,26
Jakość sieci kanalizacyjnej	3,21
Stan dróg w gminie	3,12
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,76
Jakość sieci gazowej	2,40
Turystyka i rekreacja	Ocena
System ścieżek rowerowych	3,80
Atrakcyjność turystyczną gminy	3,67
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,61
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	3,25
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	3,03
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	2,96
Poziom bazy gastronomicznej	2,77
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	2,73
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,60

Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	2,56
Edukacja i Kultura	Ocena
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,28
Dostęp do edukacji przedszkolnej	4,12
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy	3,93
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,82
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie	3,78
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie	3,77
Organizację dowozu dzieci do szkół	3,73
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy	3,52
Działalność domu kultury i biblioteki	3,30
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy	3,11
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,06
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie	2,88
Działalność świetlic wiejskich	2,79
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy	2,78

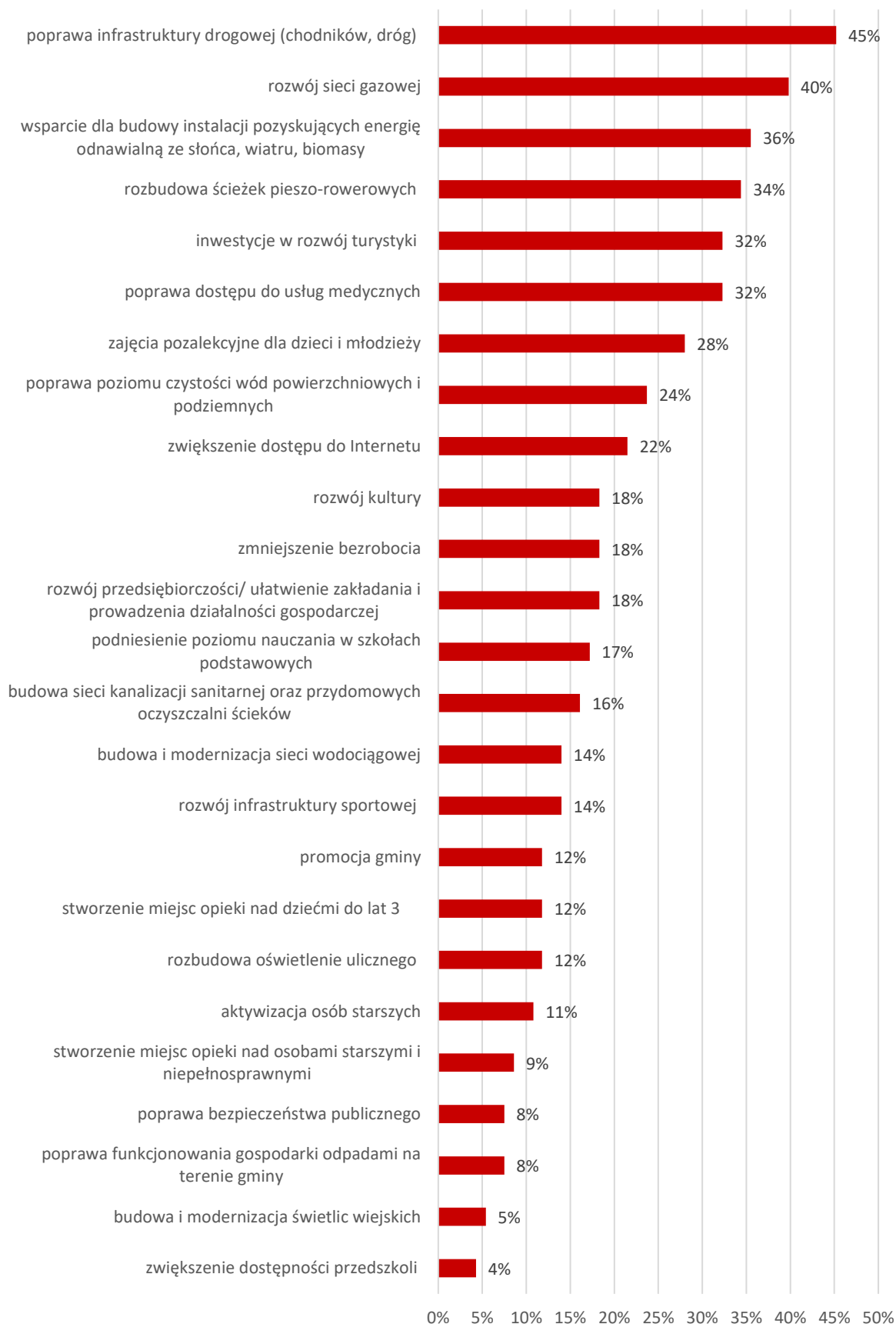
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobył dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, dostęp do edukacji przedszkolnej, jakość opieki żłobkowej na terenie gminy, jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy oraz walory środowiska przyrodniczego w gminie.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy Osieczna. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych, wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy, rozwój sieci gazowej oraz poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg). Najmniej priorytetowym według mieszkańców jest zwiększenie dostępności przedszkoli, budowa i modernizacja świetlic wiejskich, poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy, poprawa bezpieczeństwa publicznego oraz stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

Ostatnim pytaniem zadany w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na tereny zielone, turystykę i rekreację, wiatraki, walory przyrodnicze oraz letnisko.

Ryc. 9. Główne priorytety rozwoju Gminy Osieczna według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest techniką, za pomocą której zebrane informacje poddawane są analizie i uporządkowaniu. W procesie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030, technika ta została zastosowana do analizy wewnętrznego i zewnętrznego otoczenia Gminy, a także interpretacji zasobów endogenicznych i egzogenicznych jednostki.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Materiały te pochodziły z:

- 1) **informacji** zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Osieczna,
- 2) **danych liczbowych, opisowych i przestrzennych** pozyskanych z Urzędu Gminy w Osiecznej oraz ze źródeł zewnętrznych,
- 3) **wyników badań ankietowych.**

Analizę SWOT dla Gminy Osieczna przedstawia poniższe zestawienie:

SILNE STRONY

- lokalizacja bezpośrednio przy dużym ośrodku subregionalnym – Lesznie, w którym mieszkańcy zaspokajają potrzeby zdrowotne, edukacyjne i kulturalne oraz znajdują atrakcyjne miejsca pracy,
- dobre położenie na szlaku głównych dróg komunikacyjnych; Gmina leży w niewielkiej odległości od węzła na trasie szybkiego ruchu S5 Poznań – Wrocław, dzięki czemu dojazd do Poznania i Wrocławia – miast wojewódzkich zajmuje ok. 1 h,
- wysokie walory przyrodnicze (Obszary Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000, rezerwat przyrody Ostoja żółwia błotnego, jeziora) dające szansę na rozwój usług czasu wolnego, rekreacji i turystyki,
- silna tożsamość lokalna związana z powstaniem wielkopolskim oraz liczne działania upamiętniające udział w nim mieszkańców Gminy,
- pozytywne wieloletnie trendy związane ze wzrostem liczby ludności Gminy (m.in. dodatnie saldo migracji oraz wysoki wskaźnik ludności w wieku kreatywnym),
- korzystna struktura ludności – przewagę stanowi ludność w wieku produkcyjnym,
- rosnąca liczba podmiotów nowozarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność na terenie Gminy oferujących zróżnicowane miejsca pracy dla mieszkańców oraz spadająca liczba podmiotów wyrejestrowanych,
- niski, stale spadający udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Osieczna w porównaniu do średniej województwa,
- wysoki wskaźnik wyposażenia aglomeracji w sieć kanalizacyjną (99,58%) oraz wsparcie dla mieszkańców niemających możliwości podłączenia do sieci,
- wysoki poziom oczyszczenia ścieków, dzięki nowoczesnej, nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków, zaspokajającej potrzeby gminy w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych;

SŁABE STRONY

- niski udział Gminy objęty MPZP (0,31%), prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje ustanawiające lokalizację inwestycji celu publicznego,
- brak połączeń kolejowych i pasażerskiego ruchu kolejowego do większych miejscowości i stolicy regionu,
- brak publicznego transportu autobusowego, który łączyłby siedzibę Gminy Osieczna i poszczególne miejscowości gminne z Poznaniem oraz z Leszнем, skutkujący koniecznością dojazdu do tych miejscowości transportem prywatnym – samochodowym;
- niski odsetek mieszkańców mających dostęp do sieci gazowej,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców, przejawiająca się niskim udziałem odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów w Gminie (w 2021 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 47%),
- niski dochód ogółem na 1 mieszkańca Gminie w porównaniu do średniej powiatu leszczyńskiego i województwa wielkopolskiego,
- malejący udział dochodów własnych w dochodach ogółem Gminy, przez co zmniejsza się samodzielność Gminy w kształtowaniu własnych dochodów,
- postępujący wzrost senioralnego obciążenia demograficznego skutkujący koniecznością dostosowania usług społecznych dla seniorów,
- zmniejszanie się stopnia pokrycia wydatków na oświatę subwencją oświatową; rosnące koszty utrzymania oświaty mimo wysokich wyników nauczania,

- PSZOK na terenie Gminy, tworzący możliwości nieodpłatnego pozbywania się nietypowych i problematycznych odpadów oraz zapewniający bezpieczeństwo środowiska (eliminacja „dzikich wysypisk” i nielegalnego spalania odpadów w gospodarstwach domowych),
- współpraca z WFOŚiGW w zakresie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła oraz wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy na termomodernizacje budynków mieszkalnych,
- realizacja własnego programu udzielania dotacji na wymianę źródeł ciepła, co sprzyja poprawie jakości środowiska oraz podnosi jakość życia mieszkańców
- wysoka skuteczność w pozyskiwaniu dotacji zewnętrznych – liczne, duże i kluczowe dla gminy inwestycje w infrastrukturę, zrealizowane w gminie dzięki środkom z funduszy Unii Europejskiej oraz innych zewnętrznych środków finansowych,
- wysoki udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem, wyższy od średniej dla powiatu leszczyńskiego i dla województwa wielkopolskiego,
- korzystna sytuacja inwestycyjno-kredytowa Gminy, dalsza możliwość zwiększenia zadłużenia i wysoki potencjał inwestycyjny Gminy;
- niższa niż średnia w powiecie i województwie oraz stale zmniejszająca się liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej,
- funkcjonowanie na terenie Gminy żłobków oraz przedszkoli, co umożliwia osobom posiadającym dzieci powrót na rynek pracy,
- dobry poziom nauczania w szkołach w Gminie w porównaniu ze szkołami powiatu, wysokie wyniki uczniów i uczennic z gminnych szkół w egzaminach zewnętrznych;
- prężnie działająca instytucja kulturalna tj. Centrum Kultury i Biblioteka, kultywująca lokalne tradycje oraz zaspokajająca potrzeby mieszkańców ze wszystkich grup wiekowych w zakresie kultury;
- funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP wpływające na poziom bezpieczeństwa mieszkańców, ale też integrację społeczeństwa oraz kształtowanie zaangażowanych

postaw i wymianę doświadczeń pomiędzy pokoleniami.

SZANSE

- dążenie do samodzielnego prowadzenia gospodarki wodnej na terenie Gminy (poszukiwanie nowych źródeł wody),
- zwiększająca się świadomość ekologiczna mieszkańców oraz władz gminy, przejawiająca się w prowadzonych działaniach w zakresie termomodernizacji budynków, zakładająca postawy przyjazne środowisku i rozwój alternatywnych źródeł energii, wspierana ogólnopolskimi, w tym rządowymi, programami wsparcia działań proekologicznych;
- stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej;
- przynależność Gminy do Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego, dająca możliwość podniesienia jakości życia mieszkańców dzięki koordynacji planów i działań rozwojowych gmin z terenu LOF,
- doświadczenie i wysoka skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych dająca szansę na pozyskiwanie środków w kolejnej unijnej perspektywie budżetowej 2021-2027,
- współpraca gminy z instytucjami zewnętrznymi będącymi Instytucjami Zarządzającymi w zakresie rządowych programów dotacyjnych: dofinansowania wewnętrzne i zewnętrzne wspierające rozwój OZE (m.in. program „Czyste powietrze”) i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne; dofinansowanie inwestycji dotyczących małej retencji;
- przynależność Gminy do związków i stowarzyszeń międzygminnych, których celem są działania na rzecz rozwoju regionu oraz katalizowanie aktywności mieszkańców, m.in. LGD „Kraina Lasów i Jezior”.

ZAGROŻENIA

- postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą;
- wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą (np. epidemia, konflikty zbrojne);
- dalszy wzrost liczby bezrobotnych oraz zjawiska ubóstwa ekonomicznego w społeczeństwie polskim, spowodowane słabnącym tempem rozwoju gospodarczego kraju;
- zmiany systemu prawnego dotyczącego funkcjonowania i finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce;
- zwiększanie się kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. w związku z rosnącą inflacją, stałymi wzrostami kosztów energii elektrycznej i gazu oraz kosztów pracowniczych;
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową wojewódzką, krajową, powiatową – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg.

Część II

STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY OSIECZNA

Gmina
Osieczna

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczno-gospodarczą Gminy. Zwrócono uwagę zarówno na mocne strony, jak i obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest również określenie misji i wizji. Są to dwa elementy strategii ukazujące najważniejsze kierunki rozwoju.

Misja koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom Gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje również na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Zawiera odpowiedzi na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Dlaczego? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia **misja** Gminy Osieczna brzmi:

Misją Gminy Osieczna jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy z jednoczesnym poszanowaniem walorów przyrodniczych

Z kolei wizja to obraz przyszłości Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej strategii. Ukazuje Gminę Osieczna w perspektywie strategicznej – do 2030 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez samorząd celów.

Uwzględniając przyjęte założenia **wizja** Gminy Osieczna brzmi następująco:

Gmina Osieczna w 2030 roku jest miejscem bezpiecznym i przyjaznym do zamieszkania, z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, przestrzegającą zasad zrównoważonego rozwoju. Jest to Gmina wykorzystująca swoje walory przyrodnicze, pamiętająca o lokalnym dziedzictwie historycznym oraz dbająca o środowisko.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym.

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Osieczna, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju określono 3 cele strategiczne, którymi są:

CEL I:	WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ
CEL II:	ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
CEL III:	POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ

Cele strategiczne będą osiągnięte poprzez realizację celów operacyjnych, które zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tabela 1. Cele strategiczne i cele operacyjne dla Gminy Osieczna

CELE STRATEGICZNE:					
WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ		ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO		POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ	
CELE OPERACYJNE:					
1.1.	Wzrost dostępności komunikacyjnej	2.1	Rozwój gospodarczy i wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy	3.1	Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie
1.2	Poprawa jakości środowiska naturalnego	2.2.	Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii	3.2	Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy
1.3.	Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	2.3.	Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy	3.3.	Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne

Gmina
Osieczna

Cele strategiczne Gminy Osieczna odwzorowują obszary rozwojowe w sferze przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które są zależne od siebie i wzajemnie się przenikają. Podstawą do podejmowania działań w sferze gospodarczej i społecznej powinno być racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz ochrona ładu przestrzennego. Z kolei zadania realizowane w zakresie infrastruktury technicznej będą podstawą do realizacji zadań w sferze gospodarczej, rozwoju usług społecznych, a także pozytywnie wpłyną na poprawę jakości środowiska przyrodniczego. Cele osiągnięte w ramach sfery społecznej i gospodarczej wpłyną również na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności przestrzeni.

CEL STRATEGICZNY I

WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ

- 1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej
- 1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego
- 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna

Podstawą do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców jest stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do życia. Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna wpływa na poprawę atrakcyjności danego obszaru oraz poprawia jakość życia mieszkańców. Szczególny wpływ na rozwój Gminy ma wysoka jakość dróg i infrastruktury towarzyszącej, która wpływa na bezpieczeństwo i komfort mieszkańców. Ważne jest, aby infrastruktura komunikacyjna była dobrze rozbudowana, spójna i projektowana z uwzględnieniem wszystkich użytkowników ruchu – zarówno kierowców, jak i pieszych oraz rowerzystów. Gmina Osieczna jest położona w bezpośrednim oddziaływaniu miejskiego ośrodka subregionalnego – Leszna, co warunkuje bardzo dobre połączenia komunikacyjne. Wzmożony napływ ludności może jednak nieść ryzyko wzmożonego zużycia infrastruktury, dlatego też ważny jest systematyczny rozwój i podnoszenie jakości systemu komunikacyjnego.

Nieodłącznym aspektem zrównoważonej przestrzeni jest optymalnie rozbudowana sieć infrastruktury technicznej o wysokiej jakości. Rozwinięta infrastruktura sieciowa oddziałuje na rozwój gospodarczy, sytuację społeczną, a także na jakość środowiska przyrodniczego. Jej projektowanie powinno uwzględniać nie tylko potrzeby mieszkańców, ale także potrzeby i wymogi środowiska. Procesy demograficzne zachodzące w Gminie oraz prognozowany dalszy wzrost liczby ludności będą powodowały narastającą potrzebę zwiększenia dostępu zarówno do sieci wodociągowej, jak i kanalizacyjnej.

Przestrzeń to także otaczające nas środowisko naturalne, obecnie narażane na coraz większą ingerencję człowieka, która prowadzi do jego degradacji. W związku z tym Gmina podejmie szereg działań mających na celu utrzymanie czystości środowiska naturalnego i zmniejszenie zanieczyszczeń emitowanych do środowiska, m.in. poprzez rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy, co pozwoli nie tylko na osiągnięcie niezależności energetycznej, ale także utrzyma dobrą jakość powietrza. Jednak ochrona środowiska nie jest możliwa bez odpowiedniego zaangażowania społeczeństwa i jego włączenia we wspólne działania na rzecz czystego środowiska. Dlatego też konieczne jest podejmowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców, m.in. poprzez budowanie proekologicznych nawyków czy zachęcanie do wykorzystywania ekologicznych rozwiązań.

Jednym z ważniejszych czynników warunkujących jakość życia jest racjonalnie zagospodarowana i atrakcyjna przestrzeń. Pierwszym krokiem do osiągnięcia takiego rezultatu jest zapewnienie prawnych uregulowań gospodarowania zasobami przestrzeni, dlatego też tak ważne jest posiadanie aktualnych dokumentów planistycznych. Jest to również sposób przeciwdziałania negatywnym zmianom zachodzącym w związku z procesami urbanizacji. Dlatego też punktem wyjścia dla realizacji wszystkich działań powinno być m.in. zwiększenie pokrycia obszaru Gminy planami miejscowymi.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli.

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIŃTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości i dostępu do infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą przydrożną, w tym chodników, poboczy, przejść dla pieszych, oświetlenia, w szczególności w Osiecznej w ramach rewitalizacji centrum Osiecznej • Stworzenie spójnego systemu dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. wiaty rowerowe, tablice informacyjne itp.) • Zwiększenie dostępności transportu zbiorowego, w tym zwiększenie częstotliwości kursów • Współpraca z Powiatowym i Wojewódzkim Zarządem Dróg w zakresie budowy modernizacji i remontów dróg 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka dostępność transportowa gminy • Zwiększenie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego • Zwiększenie zainteresowania inwestorów ofertą inwestycyjną gminy • Skrócenie czasów dojazdu pomiędzy miejscowościami na terenie gminy oraz najważniejszymi destynacjami poza jej terytorium • Zmniejszenie ruchu samochodowego na rzecz rozwoju innych środków transportu (m.in. rowerowego); • Zwiększony komfort podróżowania komunikacją publiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość zmodernizowanych dróg gminnych (km), • Długość nowych i zmodernizowanych dróg i ciągów pieszorowerowych (km) • Liczba nowych punktów oświetlenia drogowego (szt.) • Długość dróg rowerowych na terenie gminy (km) • Liczba nowych elementów infrastruktury towarzyszącej ścieżkom rowerowym (szt.) • Liczba kursów autobusowych w ciągu dnia (szt.)
<p>1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz poprawa jej jakości • Zwiększenie dostępu do sieci wodociągowej i poprawa jakości systemu uzdatniania wód, w tym m.in. poprzez poszukiwania nowych źródeł wody • Przejęcie i prowadzenie gospodarki zaopatrzenia mieszkańców w wodę przez samorząd bądź jednostkę podległą tj. Gminny Zakład Komunalny 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do infrastruktury podstawowej • Zwiększenie bezpieczeństwa dostaw wody dla mieszkańców, • Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy • Zwiększenie stopnia samowystarczalności energetycznej Gminy i 	<ul style="list-style-type: none"> • Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej (km) • Długość nowo wybudowanej sieci wodociągowej (km) • Odsetek mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej (os.) • Liczba nowych źródeł wody (szt.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy • Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury • Zachowanie obszarów chronionych oraz zapewnienie ochrony miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe • Ochrona prawna istniejących walorów krajobrazowych Gminy	<p>zwiększenie udziału energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regulacja i utrzymanie odpowiednich stosunków wodnych • Zabezpieczenie obszaru Gminy przez wystąpieniem niepożądanych skutków zmian klimatycznych oraz występowaniu zjawisk ekstremalnych (susze, podtopienia, powodzie).	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.)
<p>1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego • Przekształcanie gruntów charakteryzujących się niską klasą bonitacyjną pod zabudowę mieszkaniową • Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach planistycznych na rzecz świadomego rozwoju przestrzennego • Zwiększenie pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego • Racjonalizacja wykorzystania przestrzeni osadniczej i produkcyjnej • Wsparcie działań na rzecz scalania i podziału gruntów • Ograniczenie niekontrolowanej i rozproszonej zabudowy	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni gminy • Uspójnienie polityki przestrzennej • Uatrakcyjnienie gminy dla inwestorów • Rozwój terenów zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego • Ograniczenie presji na środowisko • Zmniejszenie kosztów uzbrojenia terenów	<ul style="list-style-type: none"> • Stopień pokrycia obszaru gminy MPZP (%) • Powierzchnia terenów zabudowanych na obszarach zagrożenia powodzią (ha) • Liczba środków przeznaczonych na prace scaleniowe (zł) • Liczba przeprowadzonych procedur scalania i podziału gruntów (szt.) • Powierzchnia gruntów rolnych przeznaczonych na cele nierolnicze (ha)

Źródło: opracowanie własne

CEL STRATEGICZNY II

ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

- 2.1. Rozwój gospodarczy i wzmocnianie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy
- 2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii
- 2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy

Istotnym sektorem wpływającym na jakość życia mieszkańców Gminy jest gospodarka: lokalna i regionalna. Dotyczy to zarówno stanu finansów samorządowych, który decyduje o możliwościach inwestycyjnych jednostki oraz poziomie świadczonych przez samorząd usług: społecznych, komunalnych, edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych i innych, ale także poziomu przedsiębiorczości i rynku pracy. Wypracowanie systemu wsparcia dla przedsiębiorców czy zabezpieczenie i uzbrojenie terenów pod działalność inwestycyjną, wpłynie pozytywnie na wzrost liczby przedsiębiorstw, ich kondycję, powstanie nowych i atrakcyjnych miejsc pracy i spadek bezrobocia. Zakłada się zatem wyznaczenie terenów inwestycyjnych oraz stworzenie klimatu sprzyjającego inwestorom.

Zrównoważony rozwój gospodarczy zakłada także wdrożenie niskoemisyjnej i energooszczędnej gospodarki. Szczególnie istotne jest to w związku z zmianami klimatu, ale także z obecnym kryzysem energetycznym. Wzrost cen paliw konwencjonalnych, takich jak węgiel czy gaz będzie wymagał wdrożenia alternatywnych źródeł w celu zagwarantowania bezpiecznych dostaw energii. Gospodarka niskoemisyjna wiąże się również ze wzrostem wykorzystania źródeł odnawialnych.

Oprócz promowania atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, jej terenów inwestycyjnych i potencjału do dalszego rozwoju przedsiębiorczości, ważne jest również promowanie jej walorów przyrodniczych i kulturalnych, możliwości spędzania wolnego czasu i odpoczynku na łonie natury oraz odbywających się na jej terenie imprez i wydarzeń. Działania te mają prowadzić do wzmocnienia rozpoznawalności Gminy w regionie i przyciągnąć do niej nie tylko inwestorów, ale i nowych mieszkańców czy turystów. Specyfika Gminy daje jej potencjał do rozwoju turystyki jednodniowej oraz umożliwia rozwój oferty wypoczynkowej dla mieszkańców, w oparciu o gminne zabytki oraz walory przyrodniczo-krajobrazowe Gminy. Konieczny jest jednak rozwój infrastruktury turystycznej oraz ciągłe poszerzanie bazy rekreacyjno-sportowej.

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
<p>2.1. Rozwój gospodarczy i wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych • Pozyskiwanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy • Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych dla istniejących i nowych firm • Wspieranie mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych na terenie Gminy • Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału rolniczego (rodzinne przetwórnictwo, rolniczy handel detaliczny) • Aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej, m.in. poprzez pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych • Promocja lokalnej przedsiębiorczości, produkcji, agroturystyki i gastronomii • Wsparcie lokalnych przedsiębiorców, ich produktów i usług 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy • Zwiększenie liczby nowych inwestycji na terenie Gminy • Zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy • Aktywizacja gospodarcza mieszkańców Gminy i powstawanie nowych działalności gospodarczych • Nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy Urzędem a przedsiębiorcami • Zmniejszenie bezrobocia spowodowanego rezygnacją z pracy w rolnictwie • Promocja działań lokalnych wytwórców i przedsiębiorców 	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia terenów inwestycyjnych (ha), • Liczba nowych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy (szt.) • Liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.) • Liczba podmiotów działających w branży okolorolniczej (szt.) • Liczba mieszkańców rezygnujących z rolnictwa objętych aktywizacją zawodową (os.) • Udział osób bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym (%) • Liczba przeprowadzonych akcji promujących lokalne produkty (szt.)

2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii

- Nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami na rzecz rozwoju OZE (np. w zakresie wykorzystywania biomasy, biogazu)
- Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w lokalnych dokumentach planistycznych

- Zwiększenie atrakcyjności Gminy dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców
- Zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej oraz ich promocja wśród mieszkańców
- Poprawa ekologicznego wizerunku Gminy
- Zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych
- Wzmocnienie współpracy Gminy z przedsiębiorcami

- Liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy (szt.)
- Udział energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii (%)
- Powierzchnia terenów przeznaczonych pod lokalizację OZE w dokumentach planistycznych (ha)
- Liczba pojazdów zasilanych energią elektryczną (szt.)
- Liczba podmiotów działających we współpracy z Gminą w zakresie OZE (szt.)

2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy

- Wsparcie inicjatyw zmierzających do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w regionie
- Stworzenie infrastruktury turystycznej promującej lokalne dziedzictwo kulturowe tj. np. tablice informacyjne przy zabytkach, ścieżki lokalne z historycznym opisem danej miejscowości itd.
- Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać

- Zwiększenie świadomości walorów kulturowych i turystycznych wśród mieszkańców gminy oraz turystów
- Wzmocnienie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców
- Wzmocnienie rozpoznawalności gminy w regionie
- Zwiększenie dochodów budżetu gminy
- Rozwinięta infrastruktura turystyczna
- Szeroka gama usług kulturalnych
- Zabezpieczenie obiektów dziedzictwa historyczno-kulturowego

- Liczba nowopowstałych obiektów turystycznych (szt.)
- Liczba turystów odwiedzających gminę w ciągu roku (os.)
- Liczba nowopowstałych miejsc noclegowych (szt.)
- Liczba nowopowstałych obiektów gastronomicznych
- Liczba zmodernizowanych obiektów zabytkowych na terenie gminy (szt.)

- Prowadzenie kampanii promocyjnych gminy (m.in. filmy promocyjne, wydarzenia, konkursy) pod kątem turystyki krajoznawczej i ekoturystyki
- Nawiązanie współpracy z gminami partnerskimi, także współpracy międzynarodowej, w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej gminy (w postaci np. obozów językowych dla młodzieży)
- Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami
- Tworzenie zachęt do odnowy zabytków będących w posiadaniu właścicieli prywatnych

- Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych na rzecz przyciągnięcia turystów (szt.)
- Liczba nowopowstałych gospodarstw agroturystycznych (szt.)
- Liczba organizowanych imprez cyklicznych w ciągu roku (szt.)
- Liczba gmin partnerskich, które podjęły współpracę z gminą (szt.)
- Liczba zagospodarowanych/odrestaurowanych zabytków na terenie Gminy (szt.)

Źródło: opracowanie własne

CEL STRATEGICZNY III

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ

- 3.1. Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie
- 3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy
- 3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Czynnikami poprawiającymi jakość życia mieszkańców jest również rozwój oferty społeczno-kulturalnej. Rozwinięta oferta kulturalna powinna iść w parze z wysokiej jakości infrastrukturą, dlatego ważne jest stworzenie nowoczesnych i dostępnych terenów rekreacyjnych, odpowiadających na potrzeby wszystkich grup społeczności lokalnej, a także zapewnienie wsparcia dla instytucji dostarczających usługi kultury. Ważne jest także zapewnienie wsparcia organizacjom pozarządowym czy klubom sportowym, stanowiącym lokalne wizytówki. Niezmiernie istotne jest krzewienie kultury sportu i aktywności fizycznej, co będzie miało swoje odzwierciedlenie w kondycji zdrowotnej mieszkańców.

Czynnikami poprawiającymi jakość życia mieszkańców jest również rozwój usług społecznych. W Gminie Osieczna, podobnie jak w całym kraju, obserwowane jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym corocznie się zwiększa i w najbliższym okresie może przewyższyć liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Powoduje to wzrost zapotrzebowania na usługi społeczne, w szczególności opiekuńcze. W tym celu potrzebna jest rozbudowana oferta społeczna, która będzie odpowiadać na potrzeby każdej grupy społeczności gminnej: zawodowej, wiekowej czy zróżnicowanej ze względu na płeć, sytuację rodzinną lub materialną, a także osób narażonych na wykluczenie społeczne.

Dla mieszkańców Gminy ważny jest dobry dostęp do kompleksowej opieki medycznej, dlatego wśród zaplanowanych działań znalazły się: dążenie do zapewnienia pomocy lekarzy specjalistów, promocja programów profilaktyki zdrowotnej, promocja zdrowego trybu życia czy też zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych dla mieszkańców

Kolejnym istotnym aspektem życia w Gminie jest edukacja. Wysoka jakość kształcenia przekłada się na przyszłą sytuację każdego młodego człowieka, ale także wpływa na rynek pracy i kształtowanie się bezrobocia. Podnoszenie jakości infrastruktury szkolnej i bazy dydaktycznej oraz doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, podnoszenie jej kompetencji, np. poprzez kursy i szkolenia, wpłynie na wzrost poziomu nauczania. Ważne jest również zapewnienie bogatej oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, które będą odpowiadać oczekiwaniom dzieci i młodzieży oraz wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (wspomagających rozwój poza podstawą programową).

Powyższe cele operacyjne stanowiąc będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury sportowej, w tym przyszkolnej (boiska, korty, ścieżki biegowe, ścieżki rowerowe, kluby sportowe,) oraz zapewnienie ich jak największej dostępności dla mieszkańców • Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów • Podnoszenie jakości bazy dydaktycznej oraz poziomu nauczania • Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, np. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli • Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków na każdym etapie nauczania • Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży • Wsparcie uczniów z problemami w nauce, np. poprzez dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse • Wsparcie uczniów zdolnych umożliwiające im dalszy rozwój poza podstawą programową, np. poprzez program stypendialny	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięta baza dydaktyczna i infrastruktura szkolna oraz wysokie kompetencje kadry oświatowej gwarantujące wysokie wyniki nauczania. • Wyższe wyniki uzyskiwane na egzaminach zewnętrznych • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych, dostosowana do zainteresowań dzieci i młodzieży szkolnej • Zajęcia dodatkowe skierowane do dzieci i młodzieży potrzebujących dodatkowego wsparcia w nauce, w celu wyrównania ich szans z rówieśnikami, a w konsekwencji na rynku pracy • Wylimitowanie problemu braku pracowników-specjalistów w pożądanym dziedzinach	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom wyników egzaminu ósmoklasisty (%) • Liczba przeprowadzonych kursów/szkoleń dla kadry oświatowej (szt.) • Liczba psychologów działających w szkołach (os.) • Liczba odbywających się zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży (szt.) • Liczba dzieci otrzymujących wsparcie w nauce (os.) • Liczba dzieci otrzymujących stypendium naukowe (os.), • Kwota udzielanego wsparcia (zł)

3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy

- Wspieranie oraz promowanie działań Centrum Kultury i Biblioteki wraz z filiami na terenie Gminy
- Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez
- Wykorzystanie budynków pełniących rolę świetlic wiejskich w rozwoju kulturalno-sportowym sołectw poprzez organizację zajęć dla dzieci i dorosłych
- Zachęcanie do uczestnictwa w gminnych wydarzeniach oraz działalności w ramach organizacji pozarządowych
- Wsparcie organizacji pozarządowych w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym

- Wzrost integracji społecznej i aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju Gminy
- Zwiększenie znaczenia funkcjonujących na terenie Gminy organizacji pozarządowych i liczby ich członków
- Rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców z wykorzystaniem nowopowstałej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i sportowej
- Minimalizacja ryzyka wykluczenia społecznego

- Liczba rozbudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej (szt.)
- Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych w roku (szt.)
- Liczba uczestników wydarzeń kulturalnych (os.)
- Liczba inicjatyw wsparcia dla NGO (szkolenia, doradztwo) (szt.)
- Liczba świetlic, w których odbywają się cykliczne zajęcia/spotkania dla mieszkańców (szt.)

3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej

- Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury żłobkowej, w tym zwiększenie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat 3
- Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej
- Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej, w szczególności usług rehabilitacyjnych, m.in. poprzez organizację dowozu do placówek specjalistycznej opieki zdrowotnej, dedykowanego osobom ze szczególnymi potrzebami
- Stworzenie oferty lokali do wynajęcia dedykowanych lekarzom specjalistom

- Zmniejszenie bezrobocia wśród kobiet poprzez wzmocnienie systemu opieki nad najmłodszymi dziećmi
- Upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców
- Poprawa jakości życia mieszkańców
- Zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego
- Wykreowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców
- Poprawa warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami

- Poziom upowszechniania opieki nad dziećmi do lat 3 (%),
- Poziom upowszechniania opieki przedszkolnej (%),
- Liczba lekarzy specjalistów przyjmująca na terenie Gminy (os.)
- Liczba programów zdrowotnych realizowanych w Gminie (szt.)

- Wsparcie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia - programy zdrowotne i profilaktyczne realizowane we współpracy i samodzielnie przez gminę
- Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia
- Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i socjalnych
- Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług opiekuńczych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym doszkalanie kadry opiekunów i asystentów rodzin

- Minimalizacja wykluczenia społecznego

- Liczba kampanii przeprowadzonych w zakresie walki z uzależnieniami
- Liczba organizacji współpracujących z Gminą w zakresie realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia (szt.)
- Liczba opiekunów i asystentów rodzin (os.)

Źródło: opracowanie własne

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Osieczna oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Sieć osadniczą Gminy tworzy miasto Osieczna, oraz 17 wsi sołeckich wraz z osadami. Ośrodek gminny – miasto Osieczna liczy 2413 mieszkańców (stan na 31.12.2021 r.), zatem koncentruje ponad 25% ludności Gminy.

Gmina Osieczna ma charakter rolniczy, o czym świadczy struktura użytkowania gruntów: powierzchnia użytków rolnych stanowi ok. 64%, a powierzchnia terenów leśnych wynosi ok. 23%, natomiast ok. 13% stanowią pozostałe grunty.

Przez teren Gminy Osieczna przebiega droga krajowa nr 12, klasy GP (ruchu głównego przyspieszonego), relacji Łęknica – Dorohusk (odpowiednio granica z Niemcami i Ukrainą). Prowadzi przez południową część Gminy, od granicy z Leszmem przez las kąkolewski oraz wieś Kąkolewo do granicy z Gminą Krzemieniewo. Dostęp do drogi krajowej umożliwi dogodne połączenia Gminy z powiatowym Leszmem i Gostyniem oraz stolicą województwa – Poznaniem.

Przez Gminę Osieczna przebiega również droga wojewódzka nr 432, relacji Leszno-Krzywiń-Śrem-Środa Wlkp.-Grzymistawice (Września). W Gminie prowadzi od granicy miasta Leszna, przez miasto Osieczna oraz miejscowości Wojnowice i Kąty do granicy z Gminą Krzywiń.

Ponadto w odległości 12 km od Osiecznej w Lesznie przebiega droga ekspresowa S5 Poznań – Wrocław, która łączy dwie autostrady A2 i A4, dzięki której dostępność komunikacyjna Gminy jest większa.

Osieczna położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 15 min jazdy samochodem) od Leszna, 28 km (ok. 30 min) od Gostynia, 82 km (ok. 1 h 10 min) od stolicy województwa – Poznania.

Na terenie Gminy Osieczna znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Krzywińsko – Osiecki wraz z zadrzewieniami Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna Góra”,
- Specjalny obszar ochrony siedlisk – „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie”,
- Obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść,
- Użytek ekologiczny „Trzciniowisko”,
- Rezerwat przyrody „Czarne Doły”,
- pomniki przyrody.

Na terenie Gminy Osieczna znajduje się dziesięć jezior tj.:

- Jezioro Łoniewskie,
- Jezioro Wojnowickie,
- Jezioro Świerczyńskie Wielkie,
- Jezioro Świerczyńskie Małe (Omińskie),
- Jezioro Drzeczowskie – w pobliżu rezerwatu "Ostoja żółwia błotnego",
- Jezioro Witosławskie,
- Jezioro Ziemnickie,
- Jezioro Grodzisko,
- Jezioro Seweryńskie (Ustronie),

- Jezioro Góreckie.

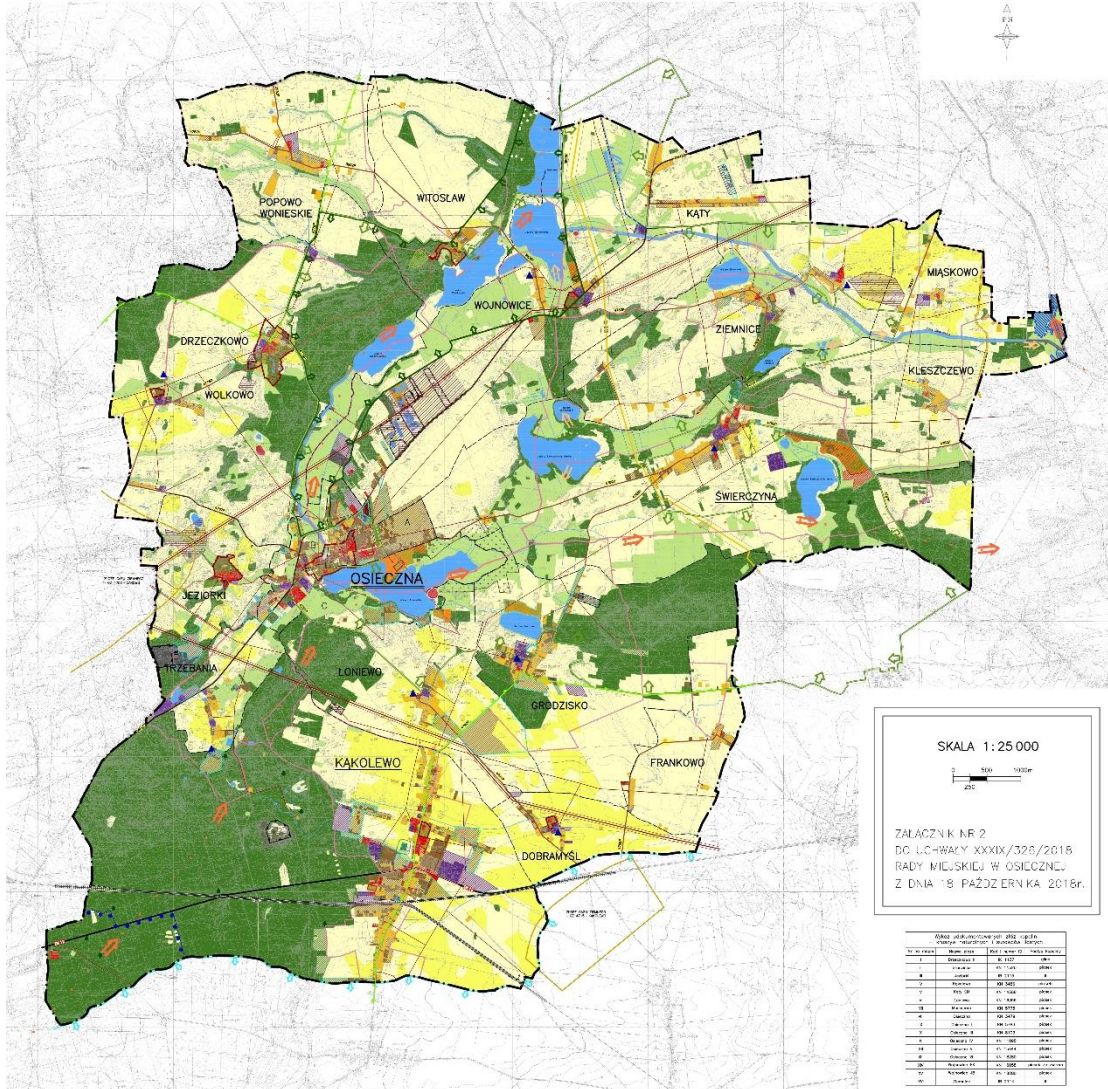
Biorąc pod uwagę istniejące wyposażenie w usługi, w tym szczególnie infrastrukturę społeczną, dotychczasowy rozwój gospodarczy, uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i inne, a także dalsze przewidywania rozwoju ww. funkcji, ustala się następującą hierarchię sieci osadniczej:

1. Miasto Osieczna – siedziba władz Gminy, wielofunkcyjny ośrodek o znaczeniu lokalnym w odniesieniu do obszaru Gminy, z oddziaływaniem poza granice Gminy w zakresie ochrony zdrowia – Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka. Miasto skupia wszelkie usługi z zakresu administracji, oświaty, zdrowia, kultury, zapewnienia bezpieczeństwa, jak również elementy infrastruktury technicznej, które nastawione są na zaspokojenie potrzeb mieszkańców całej gminy – oczyszczalnia ścieków komunalnych. Miasto sezonowo nastawione jest również na obsługę ruchu turystycznego.
2. Wieś Kąkolewo – wielofunkcyjny ośrodek uzupełniający funkcje miasta w zakresie oświaty, kultury i niektórych elementów infrastruktury technicznej, nastawiony na obsługę mieszkańców południowej części Gminy.
3. Wieś Świerczyna – ośrodek uzupełniający nastawiony na obsługę wschodniej części Gminy.
4. Pozostałe jednostki osadnicze – ośrodki podstawowe będące wsiami sołeckimi: Dobramyśl, Drzeczkowo, Frankowo, Grodzisko, Jeziorki, Kąty, Kleszczewo, Łoniewo, Miąskowo, Popowo Wonieskie, Trzebania, Witosław, Wojnowice, Wolkowo i Ziemnice, wyposażone w elementarny zestaw usług, najczęściej usługi handlu i rzemiosła.

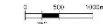

MIASTO I GMINA OSIECZNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
rysunek studium nr 1 – Gmina Osieczna

SKALA 1:25 000

ZALACZNIK NR 2
DO UCHWALY XXXIX/326/2016
RADY MIEJSKIEJ W OSIECZNY
Z DNI 18 PAŹDZIERNIKA 2016r.

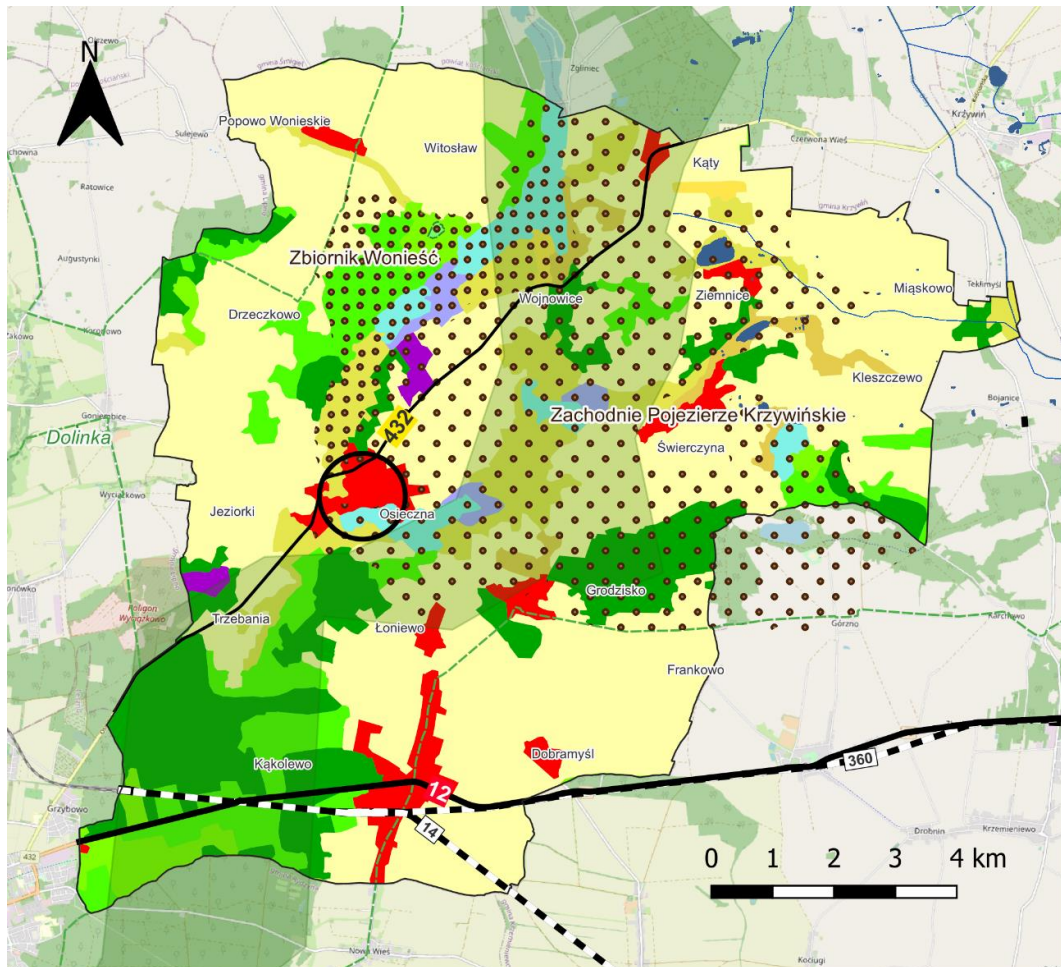
Symbol	Opis	Wielkość	Wartość	Wzrost
1	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
2	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
3	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
4	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
5	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
6	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
7	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
8	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
9	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
10	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
11	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
12	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
13	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
14	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
15	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
16	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
17	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
18	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
19	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
20	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000

Symbol	Opis	Wielkość	Wartość	Wzrost
1	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
2	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
3	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
4	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
5	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
6	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
7	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
8	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
9	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
10	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
11	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
12	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
13	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
14	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
15	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
16	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
17	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
18	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
19	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000
20	Osiedle mieszkaniowe	10 000	10 000	10 000

Ryc. 10. Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Osieczna

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna

Legenda

Ośrodek lokalny

Pokrycie terenu

- Zabudowa luźna
- Miejsca eksploatacji odkrywkowej
- Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- Łąki, pastwiska
- Złożone systemy upraw i działek
- Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Lasy mieszane

Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian

Bagna śródlądowe

Zbiorniki wodne

Uwarunkowania przyrodnicze

- Rezerwat przyrody
- Korytarz ekologiczny
- Obszary chronionego krajobrazu
- Obszar Natura 2000
- Obszar zagrożenia powodzią

Elementy infrastruktury technicznej

- Drogi krajowe
- Drogi wojewódzkie
- Linia kolejowa

Ryc. 11. Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Osieczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover

Miasto Osieczna podzielone zostało na trzy strefy funkcjonalne o różnym stopniu dopuszczalnego zainwestowania terenu :

- 1) Strefa A – intensywnego rozwoju zainwestowania miejskiego obejmująca centralną i północno-wschodnią część miasta. W strefie A dominującymi funkcjami są: mieszkalnictwo i usługi ogólnomiejskie.
  - a) Dopuszcza się zabudowę mieszkaniową o różnym stopniu intensywności;
  - b) Dopuszcza się lokalizację obiektów produkcji i usług nieuciążliwych, w tym produkcji i usług rzemieślniczych, których oddziaływanie nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny;
  - c) Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Zakaz nie dotyczy realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykaże brak niekorzystnego wpływu na środowisko oraz istniejącą i planowaną zabudowę mieszkaniową. Nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej oraz lokalizacji nowych i rozbudowy istniejących obiektów hodowli zwierząt.
- 2) Strefa B – ograniczonego rozwoju zainwestowania miejskiego obejmująca zachodnią część miasta. W strefie B dominującymi funkcjami jest mieszkalnictwo i usługi.
  - a) Dopuszcza się zabudowę mieszkaniową i letniskową o niskim stopniu intensywności;
  - b) Dopuszcza się lokalizację nowych obiektów usług nieuciążliwych, w tym usług rzemieślniczych, których oddziaływanie nie powoduje przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem do którego inwestor posiada tytuł prawny;
  - c) W strefie B zakazuje się wyznaczania nowych terenów zabudowy na obszarach Natura 2000 - PLB 300005 „Zbiornik Wonieść” i PLH300014 „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie” oraz na terenach przyległych do rzeki Samicy. Dopuszcza się jedynie przebudowę i rozbudowę istniejących obiektów i lokalizację nowych obiektów na terenach istniejącej zabudowy;
  - d) Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Zakaz nie dotyczy realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykaże brak niekorzystnego wpływu na środowisko oraz istniejącą i planowaną zabudowę mieszkaniową. Nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy zagrodowej oraz lokalizacji nowych i rozbudowy istniejących obiektów hodowli zwierząt.
- 3) Strefa C – ograniczonego rozwoju turystyki i wypoczynku obejmująca południowowschodnią część miasta. Strefa C położona jest w granicach obszaru Natura 2000 – PLH300014 „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie”.
  - a) Dopuszcza się zabudowę mieszkaniową i letniskową o niskim stopniu intensywności, jedynie na terenach wyznaczonych w niniejszym Studium i objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego; nie dopuszcza się lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i letniskowej bez wcześniejszego opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;

- b) Na pozostałych terenach zakazuje się lokalizacji zabudowy kubaturowej. Zakaz nie dotyczy obiektów infrastruktury technicznej;
- c) Zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych. Zakaz nie dotyczy sieci i obiektów infrastruktury technicznej.

Gmina Osieczna została ujęta w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Zgodnie z zapisami planu Gmina znajduje się w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Ośrodka Subregionalnego – Leszna. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego miasta Leszna będzie zwiększenie dostępności do stolicy regionu oraz poprawa wewnętrznych powiązań społeczno-gospodarczych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych, a także wspieranie procesów rozwojowych dla osiągnięcia wysokiego poziomu konkurencyjności.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- Cel 1. Kształtowanie ładu przestrzennego
- Cel 2. Poprawa obsługi komunikacyjnej
- Cel 3. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska
- Cel 4. Ochrona i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego
- Cel 5. Wykorzystanie i wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego
- Cel 6. Rozwój systemów infrastruktury technicznej

Dla realizacji celów polityki przestrzennej w zakresie rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Leszna określa się następujące zasady zagospodarowania:

1. W zakresie kształtowania ładu przestrzennego:
  - 1.1. Regulowanie procesów urbanizacyjnych;
  - 1.2. Ochrona przestrzeni rolniczej i leśnej;
  - 1.3. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
2. W zakresie poprawy obsługi komunikacyjnej:
  - 2.1. Rozwój i modernizacja sieci drogowej;
  - 2.2. Wzrost wykorzystania sieci kolejowej;
  - 2.3. Integracja transportu zbiorowego i rozwój transportu lotniczego;
3. W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska:
  - 3.1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego;
  - 3.2. Poprawa jakości klimatu akustycznego;
  - 3.3. Zapobieganie degradacji powierzchni ziemi;
  - 3.4. Ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
  - 3.5. Poprawa bezpieczeństwa powodziowego;
  - 3.6. Ograniczanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko
4. W zakresie ochrony i efektywnego wykorzystania potencjału kulturowego:
  - 4.1. Zachowanie dziedzictwa i krajobrazu kulturowego;
  - 4.2. Efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego;
5. W zakresie wykorzystania i wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego:

- 5.1. Wzmacnianie istniejących i rozwój nowych funkcji;
- 5.2. Specjalizacja działalności rolniczej;
6. W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej:
  - 6.1. Poprawa dostępności sieci infrastruktury technicznej;
  - 6.2. Rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego Gmina należy także do:

- obszarów ochrony gleb dla celów produkcji rolnej,
- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- obszarów cennych przyrodniczo,
- obszarów ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszarów ochrony i kształtowania zasobów wodnych,
- obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich.

Kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o zasady zagospodarowania ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa, jak i poniższe wytyczne:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów, a także potencjału mieszkańców na obszarze Gminy Osieczna, są również spójne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej i wojewódzkiej. W związku z powyższym, komplementarność celów wyznaczonych w strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność wdrażania dokumentu.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku jest elementem systemu programowania przygotowywanego na różnych poziomach. Jej treść uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku wyznaczono następujące cele strategiczne:

1. **Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,**
2. **Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,**
3. **Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,**
4. **Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.**

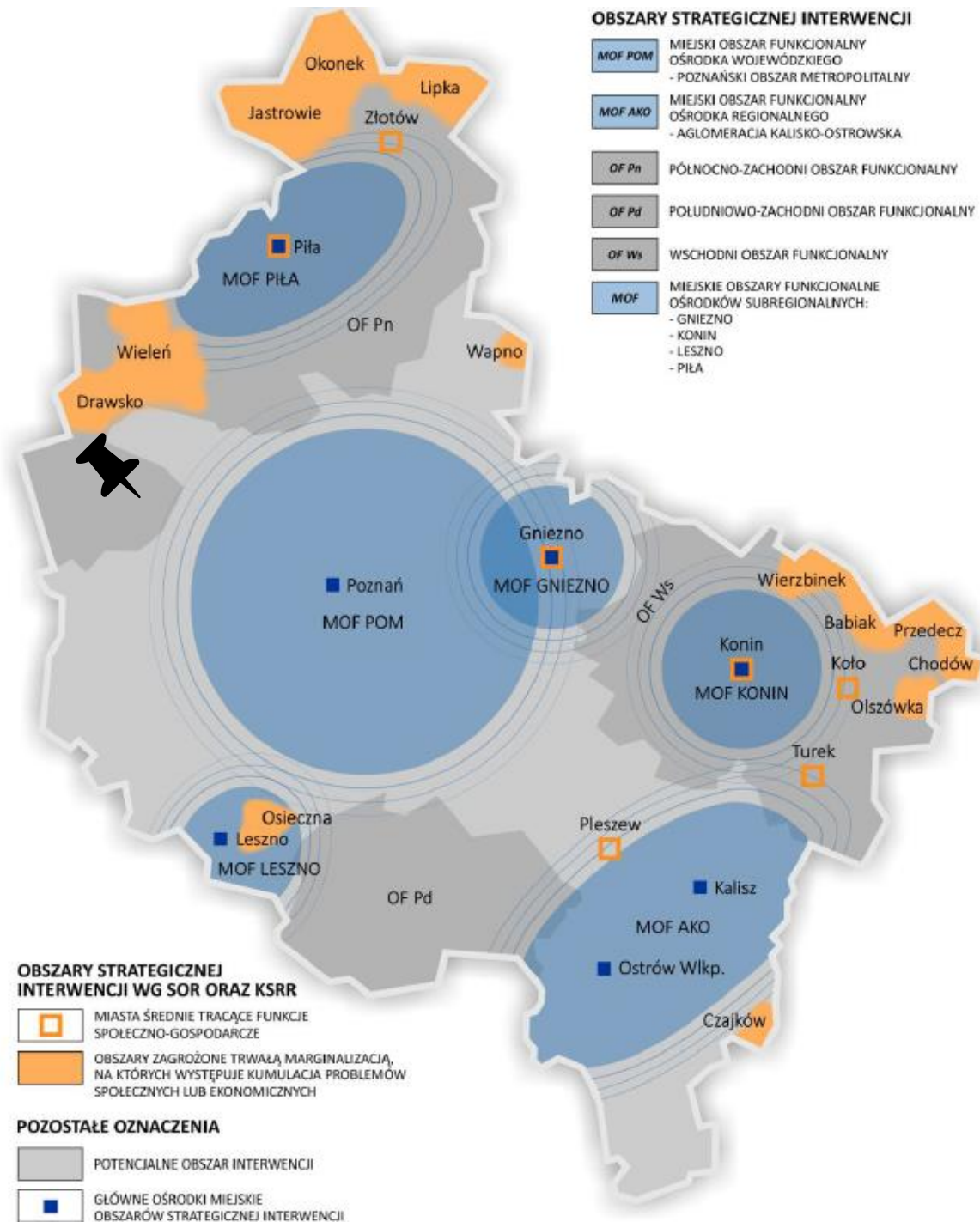
Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych zawierających się w Strategii rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 ze Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

CELE	
Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy	CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 2.1. Rozwój gospodarczy i wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy 2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu	CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

	<p>2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy</p> <p>CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ</p> <p>3.1. Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie</p> <p>3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy</p> <p>3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p>
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p> <p>3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej</p>	<p>CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ</p> <p>1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej</p> <p>1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego</p> <p>1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna</p> <p>CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>1.1. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii</p>
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju</p>	<p>CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ</p> <p>1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego</p> <p>1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna</p> <p>CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ</p> <p>3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy</p>

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego wskazuje również obszary strategicznej interwencji (OSI), które są podstawą terytorialnego ukierunkowania celów interwencji. Projektowanie interwencji przebiegać będzie zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno-gospodarczymi.

Ryc. 12. Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu

Źródło: .

Gmina Osieczna w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku została zaliczona do Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF). Miasto Leszno dla całego LOF pełni funkcje administracyjne, usługowe w szczególności w dziedzinie zdrowia, kultury i edukacji. Atutami LOF są umiejscowienie na szlaku międzynarodowych korytarzy transportowych i położenie pomiędzy dwoma ośrodkami metropolitalnymi: Poznaniem i Wrocławiem, niski poziom bezrobocia, duży potencjał rolniczy oraz dobre warunki do rozwoju turystyki z uwagi na walory przyrodniczo-krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Na obszarze LOF identyfikuje się czynniki spowalniające jego dynamiczny rozwój, jak brak ośrodków innowacji i postępu technologicznego, niewystarczające uprzemysłowienie lokalnej gospodarki.

Co więcej, na obszarze województwa wielkopolskiego zidentyfikowanych zostało również 13 gmin zagrożonych trwałą marginalizacją. Wśród nich znalazła się również Gmina Osieczna. Poniższa tabela przedstawia kluczowe kierunki działań dla Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz gmin zagrożonych trwałą marginalizacją wyznaczonych w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

Tab. 2. Kluczowe kierunki działań dla Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją

Leszczyński Obszar Funkcjonalny	Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030
<p>Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wzmocnienie konkurencyjności firm, wsparcie rozwoju IOB • rozwój przemysłu rolno-spożywczego bazującego na potencjale rolniczym LOF; promowanie rozwoju inteligentnych gospodarstw agrarnych • promowanie działalności klastrowych, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań już istniejących oraz w sektorze rolniczym • wsparcie rozwoju sektora B+R z wykorzystaniem potencjału szkolnictwa wyższego LOF, wsparcie procesu dyfuzji innowacji gospodarczych i społecznych na obszarze LOF • tworzenie miejsc pracy w wysokotechnologicznym przemyśle dla wykwalifikowanej kadry • podniesienie jakości kształcenia i dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, w tym wymagań wysokenergetycznego przemysłu, wsparcie rozwoju infrastruktury edukacyjnej, rozwoju szkolnictwa wyższego, upowszechnienie kształcenia ustawicznego • wsparcie rzemiosła przez rozwój edukacji, produkcji i usług związanych z tym sektorem, wykorzystanie potencjału Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Lesznie i IOB	<p>CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>2.1. Rozwój gospodarczy i wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy</p> <p>2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii</p> <p>CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ</p> <p>3.1. Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie</p>
<p>Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, usług przeciwdziałających negatywnym skutkom procesów demograficznych (m.in. rozwój usług opiekuńczych, w tym opieki nad dziećmi) • rozwój usług zwiększających atrakcyjność osiedleńczą LOF, zwłaszcza wśród ludzi młodych • zagospodarowanie i lepsze wykorzystanie potencjału kulturalnego i walorów turystyczno-rekreacyjnych obszaru, tworzenie warunków sprzyjających integracji społecznej • wzmocnianie społeczności lokalnych i tożsamości lokalnej, m.in. przez wyko-	<p>CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy</p> <p>CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ</p> <p>3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy</p> <p>3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społeczne</p>

	rzystanie dorobku i doświadczenia funkcjonujących na tym obszarze Lokalnych Grup Działania	
Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski	<ul style="list-style-type: none"> wzmacnianie wewnętrznej spójności komunikacyjnej LOF przez rozwój lokalnej infrastruktury drogowej, transportu niskoemisyjnego, tworzenie sieci ścieżek rowerowych, rozwój sieci komunikacji autobusowej, integrację systemów transportu zbiorowego i budowę węzłów przesiadkowych rozbudowa lotniska Leszno-Strzyżewice, w szczególności w kierunku turystyki biznesowej niwelowanie zagrożeń naturalnych i antropogenicznych, m.in. przez podjęcie działań przeciwdziałających stopowieniu regionu, zapobieganie spływowi opadowemu z pól rolniczych, ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 307, wzrost retencji wody kształtowanie zielonego pierścienia wokół miasta Leszna; ochrona obszarów zielonych na terenach miejskich poprawa gospodarki odpadami na terenie miasta Leszna i LOF realizacja programów na rzecz poprawy jakości powietrza służących ograniczeniu niskiej emisji wdrażanie innowacyjnych technologii w energetyce, wykorzystanie w energetyce zasobów pochodzenia rolniczego	CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ 1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej 1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego
Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem	<ul style="list-style-type: none"> rewitalizacja obszarów zdegradowanych, zagospodarowanie ich pod tereny inwestycyjne i cele pożytku publicznego prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej aktywizacja współpracy samorządów lokalnych, partnerów samorządowych i społecznych podnosząca efektywność i zasadność realizowanych inwestycji, wzrost powiązań kooperacyjnych i sieciowych	CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ 1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna
Obszary zagrożone trwałą marginalizacją		Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030
Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> działania naprawcze związane z upadkiem tradycyjnych lokalnych gospodarek oraz odbudowa bazy gospodarczej wzmocnienie procesów dezagraryzacji i powstawania pozarolniczych miejsc pracy zwiększenie poziomu przedsiębiorczości, wykształcenia i kwalifikacji zawodowych, dopasowanie popytu i podaży na rynku pracy, m.in. przez wsparcie szkolnictwa zawodowego dostosowanego do potrzeb lokalnej gospodarki, rozwój rzemiosła wsparcie w powstawaniu i rozwoju MŚP inkubowanie przedsięwzięć wykorzystujących lokalny potencjał i zasoby	CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 2.1. Rozwój gospodarczy i wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy 2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii

<p>Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałanie niekorzystnej strukturze demograficznej oraz ujemnemu saldu migracji, m.in. przez poprawę jakości oraz dostępu do podstawowych usług publicznych, zdrowotnych i opieki senioralnej • przeciwdziałanie depriwacji infrastruktury publicznej oraz jej uzupełnianie • zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej • wsparcie rozwoju potencjału turystycznego	<p>CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ</p> <p>1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna</p> <p>CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy</p> <p>CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZECZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ</p> <p>3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy</p> <p>3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społeczne</p>
<p>Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia dostępności terytorialnej i komunikacyjnej • wzmocnienie i integracja powiązań transportowych (połączeń drogowych i kolejowych), zwłaszcza z ośrodkiem metropolitalnym	<p>CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ</p> <p>1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej</p>
<p>Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa zdolności instytucjonalnej koniecznej do efektywnego zarządzania procesami rozwojowymi, poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na tych obszarach • ograniczenie skutków peryferyjnego położenia obszarów przygranicznych, działania na rzecz współpracy na wszystkich szczeblach administracji w obrębie województwa jak i poza jego granicami, lepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje współpraca ponadlokalna i międzywojewódzka • nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym • prowadzenie polityki służącej sukcesywnej rewitalizacji obszarów zmarginalizowanych	<p>CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ</p> <p>1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna</p>

Źródło: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Kontrola prawidłowego przebiegu procesu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Osieczna polega na odpowiednim jej wdrażaniu, a następnie monitoringu i ewaluacji. Poprzez gromadzenie i analizę danych, wprowadzony zostanie system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Jednym z elementów wdrażania niniejszej Strategii jest obowiązek pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych do zapoznania się z dokumentem oraz wyznaczenie obszarów, za które każda jednostka, wydział lub pracownik będą odpowiedzialni. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Burmistrz Gminy Osieczna, Rada Miejska Gminy Osieczna oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Burmistrz Gminy Osieczna

- stymulowanie i koordynacja działań
- integrowanie zasobów

Rada Miejska Gminy Osieczna

- wsparcie strategiczne przy realizacji i ewaluacji strategii i podejmowaniu decyzji strategicznych

komórki organizacyjne Urzędu Gminy Osieczna

- koordynacja działań
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania
- monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji
- realizacja

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030 jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. Rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji danego celu strategicznego. Obecnie obowiązującymi dokumentami wieloletnimi w Gminie są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna,
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Osieczna na lata 2021-2024,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025,

Dodatkowo, Gmina Osieczna opracowuje i wdraża programy roczne, takie jak Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Osieczna, Roczny program współpracy Gminy Osieczna z organizacjami pozarządowymi oraz

podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rekomenduje się przyjęcie lub aktualizację szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji działań danego celu strategicznego. Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji bądź przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in., Program Opieki Nad Zabytkami, Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej, Strategie Rozwiązywania Problemów Społecznych, Gminny Program Rewitalizacji Gminy czy Program Ochrony Środowiska. W przypadku poprawy skoordynowania działań z zakresu planowania przestrzennego gmina sporządzi ocenę aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z wieloletnim programem sporządzania planów miejscowych. Ponadto, LOF przystąpił do pracy nad SUMP (Plan Zrównoważonej Mobilności) dla całego obszaru LOF. SUMP jest strategią długoterminową, nastawianą na zapewnienie dobrego dostępu do celów podróży i usług, zawierającą również plan wdrożenia.

Wdrażając strategię, Gmina Osieczna będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City oraz Smart Village. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy Osieczna jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „raport obejmuje podsumowanie działalności wójta/burmistrza/prezydenta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informacje, czy dane działanie zostało zrealizowane czy nie. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Osieczna na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują;

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 (m.in. środki dla gminy z ZIT dla LOF), ogólnopolskich programów operacyjnych, Krajowego Planu Odbudowy, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Cyfrowa Gmina, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych,
- środki budżetu państwa i państwowych funduszy celowych,
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego,
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie,
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto zauważyć, że w najbliższym czasie w ramach nowej perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze tj. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Do programów krajowych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą m.in.:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Powyższe instrumenty finansowe, jak i środki własne gminy wskazują na potencjalne źródła finansowe, z których mogą być pozyskane środki na realizację zadań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Osieczna na lata 2023-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych referatów Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem leszczyńskim oraz województwem wielkopolskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta powinna obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji lub udzielenie pożyczki na realizację zadań.

Podstawę do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Zakłada się, że gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób niezagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczone będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zwrotnych źródeł finansowania, kształt wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinien uwzględniać obsługę dodatkowych zobowiązań Gminy.

Zgodnie z uchwałą Nr XLIV.312.2022 Rady Miejskiej Gminy Osieczna z dnia 27 września 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Osieczna na lata 2022-2028, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jest jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) i w latach 2023-2028 wyniesie ok. 51,15 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

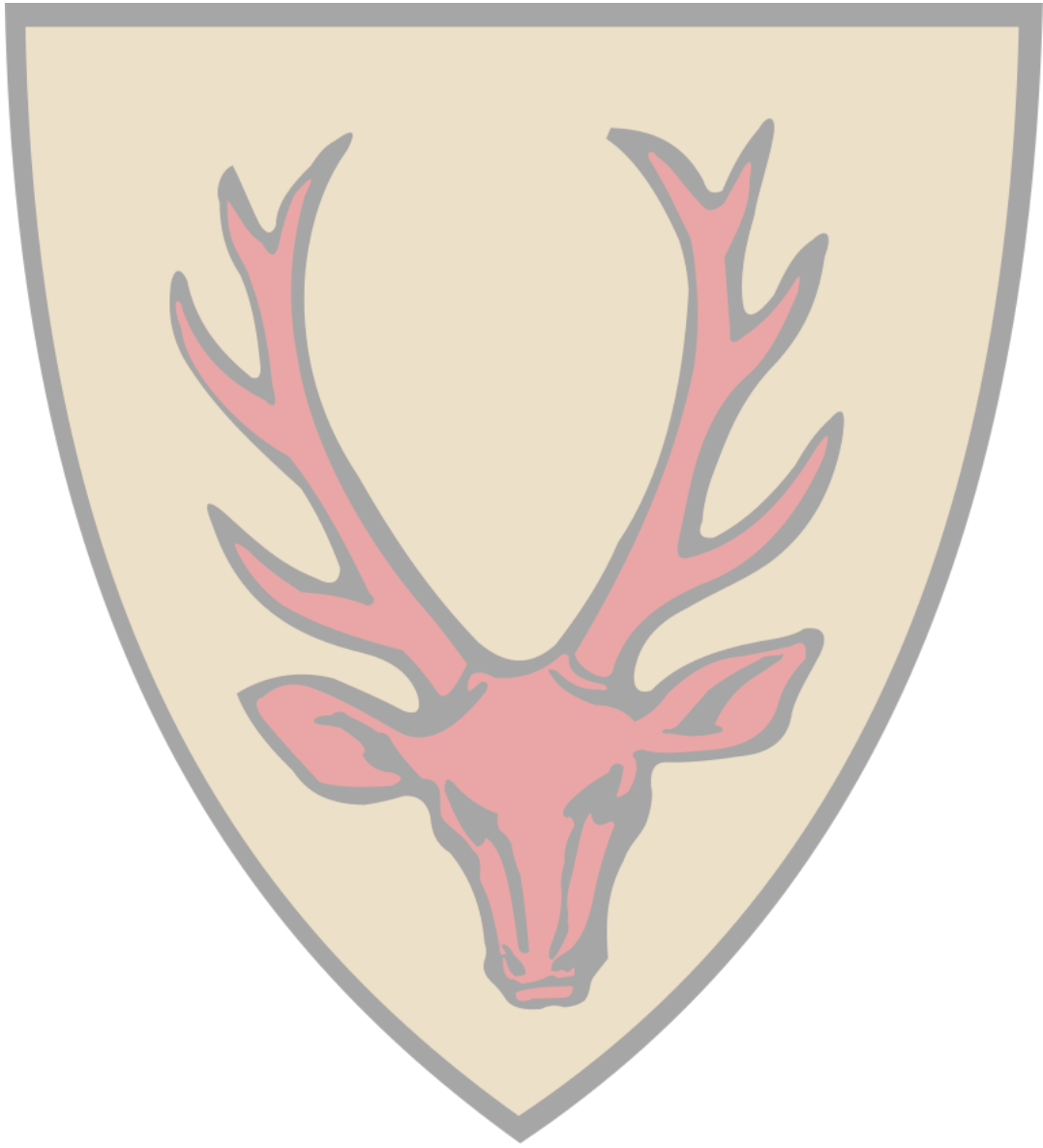
Załącznik 1:

DIAGNOZA

sytuacji przestrzennej,
gospodarczej i społecznej
Gminy Osieczna

Gmina
Osieczna

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	63
1.1. Informacje ogólne	63
1.2. Transport i łączność.....	64
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	64
1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne.....	68
CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	73
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	73
2.2. Infrastruktura i środowisko	78
<i>Urządzenia sieciowe.....</i>	<i>78</i>
<i>Gospodarka odpadami.....</i>	<i>80</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska .....</i>	<i>82</i>
2.3. Stan finansów samorządowych.....	83
<i>Wykonanie budżetu.....</i>	<i>83</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków.....</i>	<i>84</i>
<i>Fundusze Europejskie 2014-2020 .....</i>	<i>88</i>
<i>Rządowy Fundusz Polski Ład .....</i>	<i>89</i>
<i>Potencjał inwestycyjny .....</i>	<i>89</i>
CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	91
3.1. Demografia.....	91
3.2. Kapitał społeczny	95
<i>Żłobki i przedszkola.....</i>	<i>95</i>
<i>Szkoły .....</i>	<i>96</i>
<i>Kultura i sport.....</i>	<i>99</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne .....</i>	<i>100</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy .....</i>	<i>100</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	102

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Osieczna jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w północnej części powiatu leszczyńskiego. Według danych GUS Gmina Osieczna w 2021 roku liczyła 9 329 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 73 os./km². Całkowita powierzchnia Gminy wynosi ok. 129 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi ok. 64%, zaś powierzchnia leśna ok. 23%. Sąsiaduje ona z miastem Leszno i z pięcioma gminami: Krzemieniewo, Rydzyna, Lipno (pow. leszczyński) oraz Śmigiel i Krzywiń (pow. kościański).

Ryc. 13. Położenie Gminy Osieczna na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W skład Gminy wchodzi miasto Osieczna oraz 17 wsi sołeckich: Dobramyśl, Drzeczkowo, Frankowo, Grodzisko, Jeziorki, Kąkolewo, Kąty, Kleszczewo, Łoniewo, Miąskowo, Popowo Wonieskie, Świerczyna, Trzebania, Witosław, Wojnowice, Wolkowo i Ziemnice. Miasto Osieczna pod względem powierzchni jest największą miejscowością Gminy Osieczna, chociaż miejscowością z większą liczbą mieszkańców jest Kąkolewo, które nie ma praw miejskich.

Miasto Osieczna od strony wschodniej położone jest nad brzegami Jeziora Łoniewskiego, rozłożone jakby u stóp zbiornika wodnego. Położenie u stóp jeziora i w urozmaiconym wzgórzami moreny dennej terenie stanowi o niezwykle malowniczym usytuowaniu Osiecznej, tworzącej jeden z

najpiękniejszych zakątków Ziemi Leszczyńskiej i Wielkopolski. Przez centrum miasta przepływa rzeka Samica.

1.2. Transport i łączność

Gminę Osieczna charakteryzuje dobre położenie komunikacyjne. Osieczna położona jest w odległości ok. 12 km (ok. 15 min jazdy samochodem) od Leszna, 28 km (ok. 30 min) od Gostynia, 82 km (ok. 1 h 10 min) od stolicy województwa – Poznania.

Ponadto w odległości 12 km od Osiecznej w Lesznie przebiega droga ekspresowa S5 Poznań – Wrocław, która łączy dwie autostrady A2 i A4, dzięki której dostępność komunikacyjna Gminy jest większa.

Przez obszar Gminy przebiega dwutorowa linia kolejowa nr 14 relacji Łódź Kaliska – Tuplice oraz jednotorowa linia kolejowa nr 360 relacji Leszno-Jarocin, Jarocin-Leszno. Jediną stacją kolejową na terenie Gminy jest stacja w Kąkolewie, skąd można dojechać m.in. do Leszna i Ostrowa Wlkp.,. Jednak głównie mieszkańcy Gminy Osieczna korzystają z dworca w Lesznie. Sieć dróg oraz dostępność komunikacji transportowej z innymi ośrodkami mają duży wpływ na rozwój funkcjonalno-przestrzenny Gminy. Sieć dróg na terenie Gminy Osieczna tworzą drogi gminne, powiatowe, wojewódzkie oraz krajowe. Główny ciąg komunikacyjny Gminy tworzą drogi:

- droga krajowa nr 12 relacji Łęknica – Dorohusk,
- droga wojewódzka nr 432 relacji Leszno – Krzywiń – Śrem – Środa Wlkp. – Grzymisławice (Września).

Sieć komunikacyjną Gminy uzupełniają drogi powiatowe (nr 4767P, 4779P, 4782P, 4791P, 3898P, 3902P, 3930P, 3931P, 4767P, 4778P, 4779P, 4782P, 4783P, 4787P, 4789P, 4790P, 4791P o łącznej długości 65,14 km). Siatkę połączeń drogowych na terenie Gminy Osieczna uzupełniają drogi gminne o łącznej długości 75,7 km. Ich stan można określić jako dobry. Niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub przebudowy i modernizacji. Gmina robi przeglądy stanu dróg co roku oraz co pięć lat.

Sieć dróg jest rozmieszczona w sposób umożliwiający swobodne przemieszczanie się pomiędzy miejscowościami na terenie Gminy, lecz charakteryzują się one zróżnicowanym standardem i stanem technicznym, często wymagającym remontu lub rozbudowy.

Transport publiczny autobusowy realizowany jest poprzez firmy prywatne. Prawie wszystkie miejscowości Gminy obsługiwane są przez przewoźników.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, przyjętego uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zostały wyróżnione następujące obszary funkcjonalne:

- podstawowe typy obszarów funkcjonalnych:
  - miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego – Poznański Obszar Metropolitalny,

Gmina Osieczna została zakwalifikowana do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego – Leszno. Leszno to jeden z subregionalnych biegunów wzrostu w Wielkopolsce, tworzący, wraz z bezpośrednio sąsiadującymi z nim gminami, obszar funkcjonalny.

Za względu na położenie miasta oraz jego rangę w hierarchii osadniczej, Leszno posiada silnie ugruntowaną pozycję w regionie. Pomimo dość znacznej odległości od stolicy województwa, pozostaje ono w zasięgu silnego oddziaływania Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Leszno to centrum administracyjne południowo-zachodniej Wielkopolski oraz ośrodek skupiający funkcje gospodarcze i przemysłowe, usługowe, biznesowe i edukacyjne, stanowiące podstawę obecnego rozwoju miasta i jego najbliższego otoczenia, wymagające dalszego wzmocnienia i uzupełniania. Znaczącym potencjałem obszaru są zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego, umożliwiające rozwój turystyki.

Istotnym zagadnieniem dla wzmocnienia gospodarczej roli miasta i jego okolic, a jednocześnie w znacznym stopniu warunkującym dalszy rozwój obszaru, jest rozbudowa elementów komunikacji drogowej i kolejowej, jak również infrastruktury technicznej. Ważnym zasobem podnoszącym atrakcyjność inwestycyjną tego obszaru jest sportowe lotnisko zlokalizowane w Lesznie-Strzyżewicach.

W granicach obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego miasta Leszno znalazło się 5 gmin, w tym:

- 1 gmina miejska: Leszno,
- 2 gminy miejsko-wiejskie: Osieczna i Rydzyna,
- 2 gminy wiejskie: Lipno i Świąciechowa.

W kwietniu 2022 roku 6 samorządów regionu leszczyńskiego zawarło porozumienie powołujące Związek Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach Leszczyńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

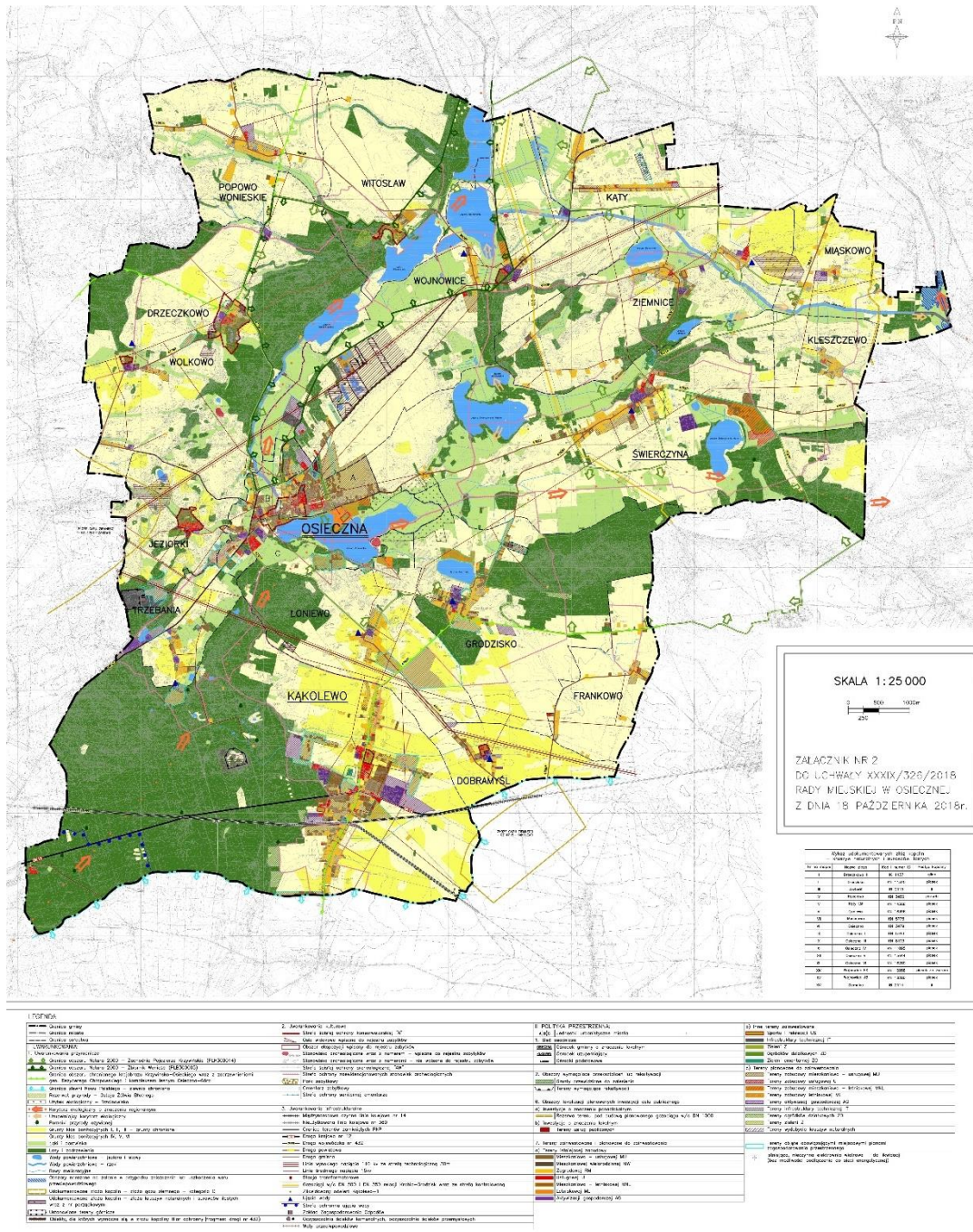
W nowej finansowej perspektywie unijnej na lata 2021-2027 kontynuowane będą instrumenty terytorialne dla wybranych obszarów funkcjonalnych województwa wielkopolskiego.

Samorząd województwa wyznaczył m.in. Leszczyński Obszar Funkcjonalny, tworzony przez: Miasto Leszno, Powiat Leszczyński oraz Gminy: Rydzyna, Osieczna, Świąciechowa i Lipno, który będzie realizował projekty w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Istotą ZIT jest realizacja partnerskich projektów przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju.

W ramach zawartego porozumienia powstaje Strategia rozwoju, mająca określać kluczowe działania do podjęcia na tym obszarze w najbliższych latach. Wysokość środków dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych obliczana jest na podstawie liczby mieszkańców. Na jednego mieszkańca to kwota 121,45 euro. Ogólna alokacja dla LOF wynosi 12 008 618,81 euro czyli ok. 51 267 847 zł.

Nadrzędnym dokumentem planistycznym gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. W Gminie Osieczna obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna, zatwierdzone uchwałą nr XXXIX/326/2018 Rady Miejskiej w Osiecznej z dnia 18 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna.

Ryc. 15. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy Osieczna
 Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Osieczna

Aktami prawa miejscowego regulującymi planowanie przestrzenne w gminie są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy obowiązują 53 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (z czego 22 uchwalone były przed 2003 r.), a udział powierzchni Gminy pokrytej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi ok. 0,31%

Na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Osieczna w latach 2017-2021. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy corocznie wzrasta. Średnio w analizowanym okresie wydawano 98 decyzji

rocznie, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 11,79 decyzji. Wskaźnik ten był niższy od średniej dla powiatu leszczyńskiego, w którym w analogicznym okresie wydano średnio 14,24 decyzje na 1 tys. mieszkańców rocznie.

Tab. 3. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Osieczna	88	95	93	105	110
	powiat	759	807	854	871	833
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Osieczna	9,64	10,33	10,03	11,27	11,79
	powiat	13,58	14,29	14,93	15,04	14,24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Niski udział planów miejscowych w całkowitej powierzchni Gminy, a tym samym korzystanie z alternatywy w postaci decyzji o warunkach zabudowy może jednak utrudniać racjonalną politykę przestrzenną władzom samorządowym, ponieważ rodzi to możliwość przypadkowych i rozproszonych lokalizacji inwestycji, niekoniecznie zgodnych z założonym ładem przestrzennym.

W tabeli poniżej została przedstawiona liczba pozwoleń wydanych na budowę dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Osieczna w latach 2017-2021. Łącznie w analizowanych latach wydano 570 pozwoleń. Liczba pozwoleń budowy co roku utrzymuje się na podobnym poziomie i w 2021 wyniosła 105.

Tab. 4. Liczba pozwoleń wydanych na budowę dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Osieczna w latach 2017-2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym (nowe budynki mieszkalne)	104	115	127	119	105

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

1.4. Walory przyrodnicze i turystyczne

Prawa miejskie Osieczna otrzymała najprawdopodobniej w 2 poł. XIV w. Niestety dokładne określenie daty jest aktualnie niemożliwe. Będąc miastem prywatnym rozwijało się w oparciu o handel, sukiennictwo i rolnictwo.

W XVII stuleciu osiedlili się tutaj protestanccy uchodźcy z Niemiec i Śląska, którzy założyli tzw. Nowe Miasto. Po II rozbiórce Polski w 1793 r. miasto zostało wchłonięte przez państwo pruskie. W latach 1807-1815 funkcjonowało w granicach Księstwa Warszawskiego. Po klęsce Napoleona i ustanowieniu nowego porządku europejskiego na Kongresie Wiedeńskim w 1815 r. Osieczna ponownie stała się częścią Prus.

Dopiero wybuch Powstania Wielkopolskiego (1918-1919) i zwycięska „bitwa pod wiatrakami” 11 stycznia 1919 r. przesądziła o odzyskaniu wolności. W bitwie 400 osobowy oddział Grenzschtzu został rozбит przez 350-osobowy oddział powstańcy. 19 stycznia 1919 r. przy wystrzałach armat i karabinów maszynowych oficjalnie ogłoszono Osieczną jako integralną część odradzającej się ojczyzny. Należy przypuszczać, że zwycięstwo osieckie przyczyniło się do wytyczenia granicy włączającej Leszno i Osieczną do państwa polskiego na mocy postanowień traktatu wersalskiego z czerwca 1919 r.

W latach 1939-1945 miasto znajdowało się pod okupacją hitlerowską. Po wyzwoleniu Osieczna stała się ośrodkiem turystyczno-wypoczynkowym, czemu sprzyja usytuowanie wśród wzgórz morenowych.

Zasoby dziedzictwa kulturowego Miasta i Gminy Osieczna ujęte zostały w opracowanej w 2018 roku Gminnej Ewidencji Zabytków, która zawiera pełen wykaz obiektów zabytkowych zlokalizowanych na obszarze miasta i Gminy Osieczna.

Najcenniejszymi obiektami z terenu Gminy są:

- Klasztor oo. Franciszkanów w Osiecznej,
- Wiatraki w Osiecznej,
- Zamek w Osiecznej,
- Kościół parafialny pw. św. Trójcy w Osiecznej,
- Kościół pw. św. Łukasza Ewangelisty w Świerczynie,
- Kościół pw. Matki Boskiej Wniebowziętej i św. Andrzeja w Drzeczkuwie,
- Pałac w Dobramyśli,
- Pałac w Drzeczkuwie,
- Pałac w Kąkolewie,
- Pałac w Witostawiu,
- parafia pw. Wszystkich Świętych w Kąkolewie.

Osieckie wiatraki należą do bardzo rzadkich okazów tego typu architektury w Polsce. Jest to jedyny w kraju kompleks trzech wiatraków stojących w niedalekiej odległości od siebie. Te okazałe budowle, zachowane w bardzo dobrym stanie, stoją za wzgórzem przy trasie Leszno - Śrem. Są niewątpliwą atrakcją turystyczną. Drewniane budowle były świadkami zaciętej bitwy, która została stoczona pod ich skrzydłami 11 stycznia 1919 roku, nazywanej „Bitwą pod Wiatrakami” z pruskim najeźdźcą, bitwy wygranej przez powstańców z Osiecznej, Krzywinia i Śmigła. Zabytkowe obiekty są w dobrym stanie technicznym, w 2007 roku przeprowadzono ich remont. Osieckie wiatraki mają swoje imiona: Franciszek, Józef Adam oraz Leon. Nazwy pochodzą od ostatnich polskich właścicieli. Od września 2012 r. obiekty wchodziły w skład Muzeum Młynarstwa i Rolnictwa. Wiatrak Franciszek i wiatrak Józef Adam są udostępnione do zwiedzania dla grup oraz osób indywidualnych.

Na terenie Gminy Osieczna odkrytych zostało ponad 800 stanowisk archeologicznych. Jednym z najcenniejszych skarbów jest miecz związany z Przemysłem II odnaleziony w Jeziorze Łoniewskim. Natomiast podczas prac archeologicznych w Wojnowicach znaleziono połączoną plaketkę, która prawdopodobnie jest fragmentem dzieła piśmiennego benedyktynów z Lubinia.

W grudniu 2021 roku, oddano do użytkowania nową wieżę widokową „Jagoda 2”, która zastąpiła starą wieżę stojącą w tym miejscu wcześniej. Rozpościera się z niej przepiękny widok na Osieczną i okolice. Budowla liczy 30 metrów wysokości i na jej szczycie prowadzi 152 stopnie.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski opracowanej przez J. Kondrackiego obszar Gminy leży na styku dwóch mezoregionów: Pojezierza Krzywińskiego wchodzącego w skład makroregionu Pojezierza Leszczyńskiego i podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich (w części północnej i środkowej) oraz mezoregionu Wysoczyzny Leszczyńskiej, należącej do makroregionu Niziny Południowopolskiej i podprowincji Niziny Środkowopolskiej (południowo-wschodni fragment Gminy).

Ochrona przyrody na terenie Gminy Osieczna odbywa się w oparciu o formy ochrony przyrody ustanowione zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

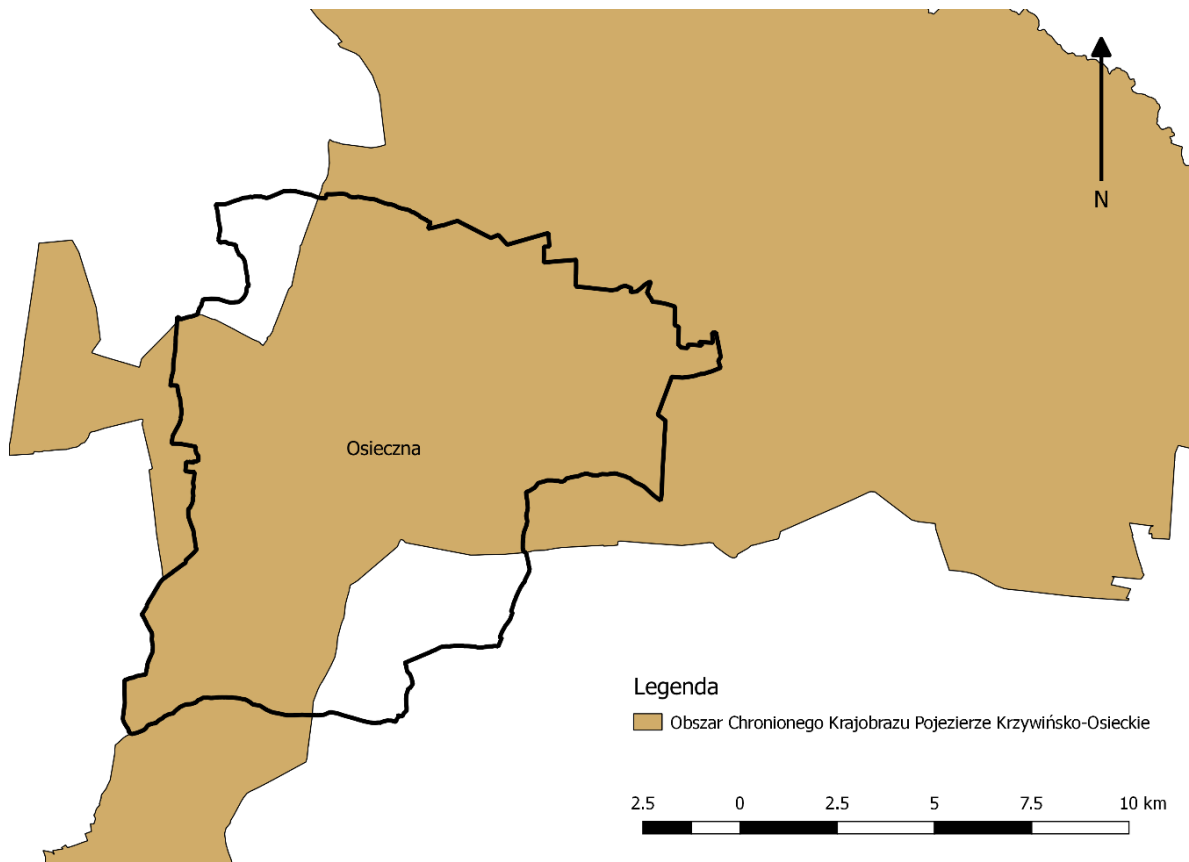
Na terenie Gminy Osieczna występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar chronionego krajobrazu,
- obszary NATURA 2000,
- użytek ekologiczny,
- rezerwat przyrody,
- pomniki przyrody.

Ponad 80% powierzchni Gminy znajduje się w zasięgu wielkoprzestrzennych form ochrony przyrody.

OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obszar Chronionego Krajobrazu „Krzywińsko – Osiecki wraz z zadrzewieniami Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna Góra” zajmuje powierzchnię 714,25 km² i obejmuje Pojezierze Krzywińskie, Pojezierze Dolskie oraz dolinę Rowu Polskiego i Rowu Śląskiego. Szczególnie cennymi pod względem krajobrazowym i przyrodniczym są tereny dolin Rowu Wysokość, Rowu Polskiego i Rowu Śląskiego oraz jeziora w okolicach Świerczyny. Obszar ten pokryty jest w 40% lasami, występują na nim liczne jeziora i rzeki. Różnorodność biotopów stwarza dogodne warunki do bytowania licznych gatunków flory i fauny, w tym gatunków chronionych. Prawie cała Gmina Osieczna znalazła się w granicach w/w obszaru chronionego krajobrazu.

Ryc. 16. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie Gminy Osieczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

OBSZARY NATURA 2000

Specjalny obszar ochrony siedlisk – „Zachodnie Pojezierze Krzywińskie” obejmuje niewielki fragment Pojezierza Krzywińskiego i pokryty jest mozaiką pól uprawnych i łąk. Obszar ostoi jest bardzo cenny pod względem przyrodniczym. Odnotowano tutaj występowanie jedenastu rodzajów siedlisk (pokrywających 29,6% powierzchni). Szczególnie cenne są kompleksy łąk i torfowisk na kredzie jeziornej z bogatą roślinnością zasiedlającą jedynie tereny podmokłe, roślinnością porastającą tereny na skałach wapiennych oraz florą słonolubną. Oprócz walorów florystycznych (skupiającą wiele osobliwości w skali Wielkopolski, takich jak szuwar kłocicowy, czy częściowo zabagnione mokre łąki), w Drzeczkwie stwierdzono także występowanie żółwia błotnego (gatunku wymienionego w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej).

Obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść usytuowany jest w rynn timerodowcowej jezior tworzących zbiornik Wonieść. Na obszarze tym żerują i bytują 232 gatunki ptaków, z tego 128 gatunków lęgowych. Z zagrożonych wyginięciem występują tutaj m.in.: gągoł, żuraw zielonka oraz rybitwa zwyczajna.

UŻYTEK EKOLOGICZNY

Użytek ekologiczny „Trzciniowisko” o powierzchni 41,2581 ha utworzono dla ochrony miejsc gniazdowania ptaków wodno-błotnych a szczególnie jednej z liczniejszych w Wielkopolsce populacji wąsatki *Panurus biarmicus*. Stwierdzono tu występowanie około 170 gatunków ptaków, w tym 100 gatunków lęgowych. Gniazduje tu regularnie 5 gatunków uwzględnionych w Polskiej Czerwonej Księdze zwierząt: bąk, bączek, zielonka, podróżniczek i wąsatka. Ponadto z rzadszych chronionych gatunków jako lęgowe występują: remiz, gęgawa, błotniak stawowy, żuraw, wodnik, kropiatka, kokoszka, kszyc, sieweczka rzeczna i zimorodek.

REZERWAT PRZYRODY

Rezerwat przyrody „Ostoja żółwia błotnego” położony jest w Leśnictwie Drzeczkowo (gmina Osieczna) i zajmuje powierzchnię 4,32 ha (w tym powierzchni leśnej 3,45 ha). Rezerwat utworzony został w celu zachowania jednego z bardzo nielicznych w Polsce stanowisk żółwia błotnego (*Emys orbicularis*). Ze względu na charakter rezerwat nie jest udostępniony do zwiedzania.

Rezerwat przyrody „Czarne Doły” został utworzony 31 grudnia 2022 r. podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia rezerwatu przyrody „Czarne Doły”. Rezerwat ma 135,33 ha powierzchni. Obszar chroniony zajmuje obszar leśny i polny przylegający częściowo do Jeziora Drzeczkwoskiego (część sztucznego zbiornika Wonieść), z czego ponad 90 ha z jego powierzchni stanowi leśny wąwóz w granicach nadleśnictwa Karczma Borowa. W niedalekiej odległości znajduje się miejscowość Drzeczkowo oraz rezerwat przyrody Ostoja żółwia błotnego. Obszar chroniony w całości znajduje się w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść PLB300005. Leży także w obrębie Krzywińsko-Osieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wraz z zadrzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna-Góra.

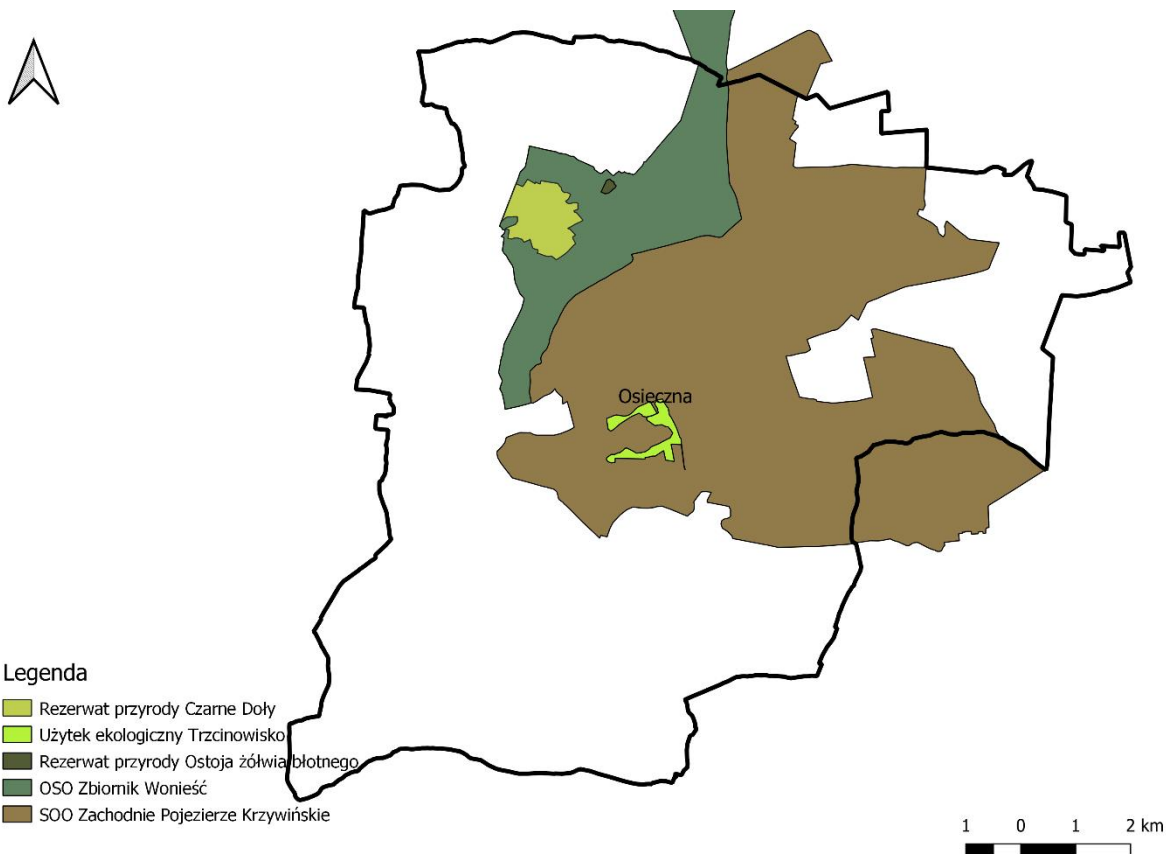
POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Osieczna indywidualną ochroną poprzez wpis do rejestru pomników przyrody objęte są:

- 2 dęby szypułkowe o obwodzie 330 i 340 cm i wysokości 20 m – park w Jeziorkach,
- wierzba krucha składająca się z trzech pni o obwodach 300, 290, 280 cm i wysokości 15 m – park w Jeziorkach,
- lipa szerokolistna o obwodzie 350 cm i wysokości 25 m – park w Jeziorkach,

- dąb szypułkowy o obwodzie 321 cm i wysokości 25m – park w Jeziorkach,
- dąb szypułkowy o obwodzie 270 cm i wysokości 20 m – miasto Osieczna,
- 21 dębów szypułkowych, 8 buków pospolitych, dzika czereśnia, platan klonolistny, głóg dwuszyjkowy – na terenie lasów Nadleśnictwa Karczma Borowa.

Ryc. 17. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Osieczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Na terenie Gminy Osieczna znajduje się dziesięć jezior. Osieczna leży u stóp największego z jezior – Jeziora Łoniewskiego, które zajmuje powierzchnię 102 ha. Jezioro powstało kilkadziesiąt tysięcy lat temu, w czasie ostatniego zlodowacenia ziem polskich, które nazwano bałtyckim.

Nad Jezioro Łoniewskim usytuowana jest plaża, na której każdego lata gromadzą się rzesze plażowiczów. W 2009 roku zbudowano nowy pomost z platformą widokową. Jest to największy pomost w regionie (tzw. małe moło) oraz pomost cumowniczy z przystanią kajakową. W sezonie (od maja do października) na jeziorze montowana jest fontanna wieczorem mieniąca się kolorowymi światłami. Obok pomostu w 2012 roku zbudowano "ścieżkę wodną" - umożliwiającą spacer tuż ponad taflą jeziora.

Po stronie północnej jeziora leży Stanisławówka z kilkunastohektarowym obszarem lasu o wyjątkowych walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Występuje tutaj pięć zespołów leśnych, wiele gatunków roślin, a wśród nich gatunki chronione. Miejsce to potocznie zwane jest "Jaworowym Jarem". Znajduje się tutaj tajemniczy „Wydor”(„Widor”), stanowiący głębokie rozcięcie erozyjne. Po jego dnie sączy się niewielka strużka wody, zmierzająca w kierunku jeziora.

Poza Jezioro Łoniewskim w Gminie są także jeziora:

- Jezioro Wojnowickie,

- Jezioro Świerczyńskie Wielkie,
- Jezioro Świerczyńskie Małe (Omińskie),
- Jezioro Drzeczkowskie – w pobliżu rezerwat "Ostoja żółwia błotnego",
- Jezioro Witosławskie,
- Jezioro Ziemnickie,
- jezioro Grodzisko,
- Jezioro Seweryńskie (Ustronie),
- Jezioro Góreckie.

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu leszczyńskiego w latach 2017-2021. Na terenie powiatu największą zmianę obserwuje się dla Gminy Lipno, gdzie liczba podmiotów gospodarczych wzrosła o 310. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Osieczna w roku 2021 stanowiły 15,5% (1 124 podmiotów) wśród wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie leszczyńskim.

Tab. 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie leszczyńskim w latach 2017-2021

JST	2017		2021		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2017-2021
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat leszczyński	6 026	100,0%	7 253	100,0%	1 227
Krzemieniewo	625	10,4%	683	9,4%	58
Lipno	966	16,0%	1 276	17,6%	310
Osieczna	917	15,2%	1 124	15,5%	207
Rydzyzna	1 009	16,7%	1 200	16,5%	191
Święciechowa	866	14,4%	1 106	15,2%	240
Wijewo	402	6,7%	461	6,4%	59
Włoszakowice	1 241	20,6%	1 403	19,3%	162

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Osieczna, największą część podmiotów działa w budownictwie (254 podmiotów), handlu hurtowym i detalicznym (223) oraz działalności związanej z przetwórstwem przemysłowym (131).

Tab. 6. Podmioty działające na terenie Gminy Osieczna w 2021 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział

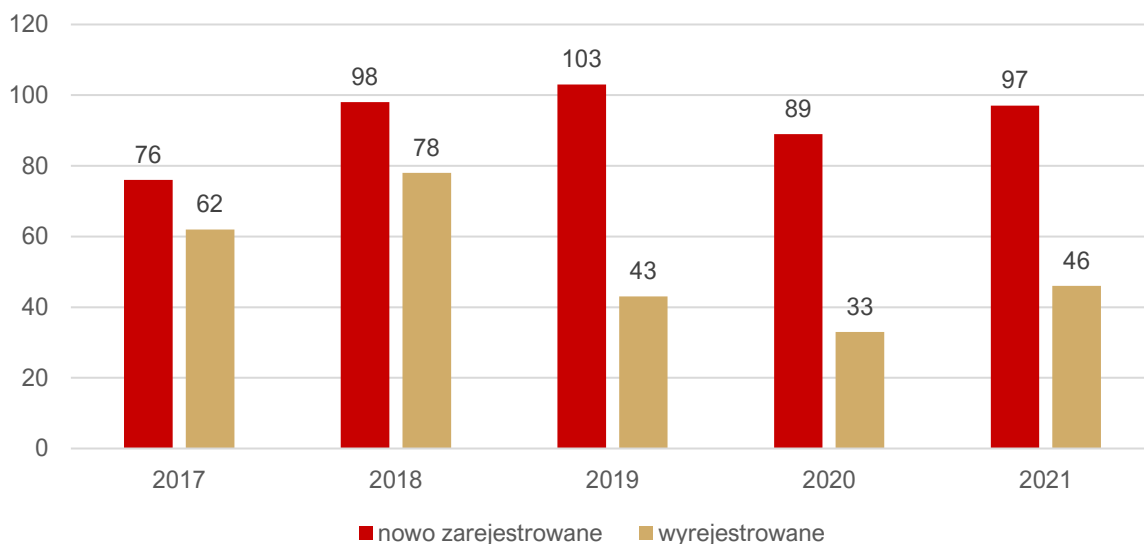

SEKCJA F Budownictwo	254	23%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	223	20%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	131	12%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	93	8%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	70	6%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	69	6%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	47	4%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	40	4%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	30	3%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	29	3%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	28	2%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	27	2%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22	2%
SEKCJA P Edukacja	22	2%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20	2%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	1%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	0%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	2	0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Osieczna. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2017-2021. Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych.

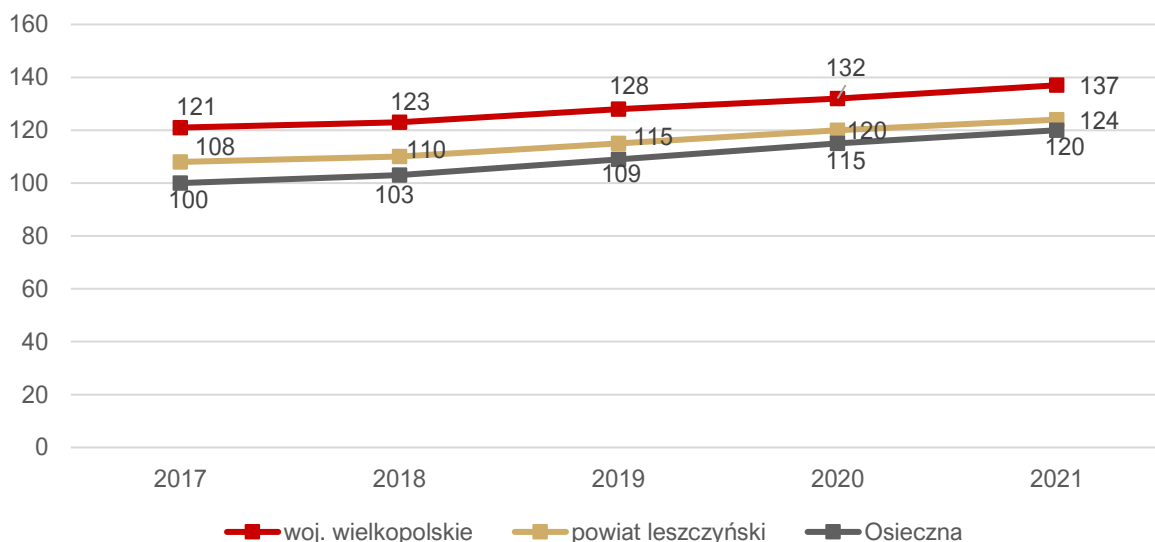
Ryc. 18. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2017-2021 działających na terenie Gminy Osieczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy można wskazać m.in.:

- Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani,
- Kan-Bud sp. z o.o.,
- Centrum Logistyczne EUROPEGAZ,
- SMAKMAK sp. z o.o.,
- PPH MALPOL,
- PPHU TRAKTOMIX.

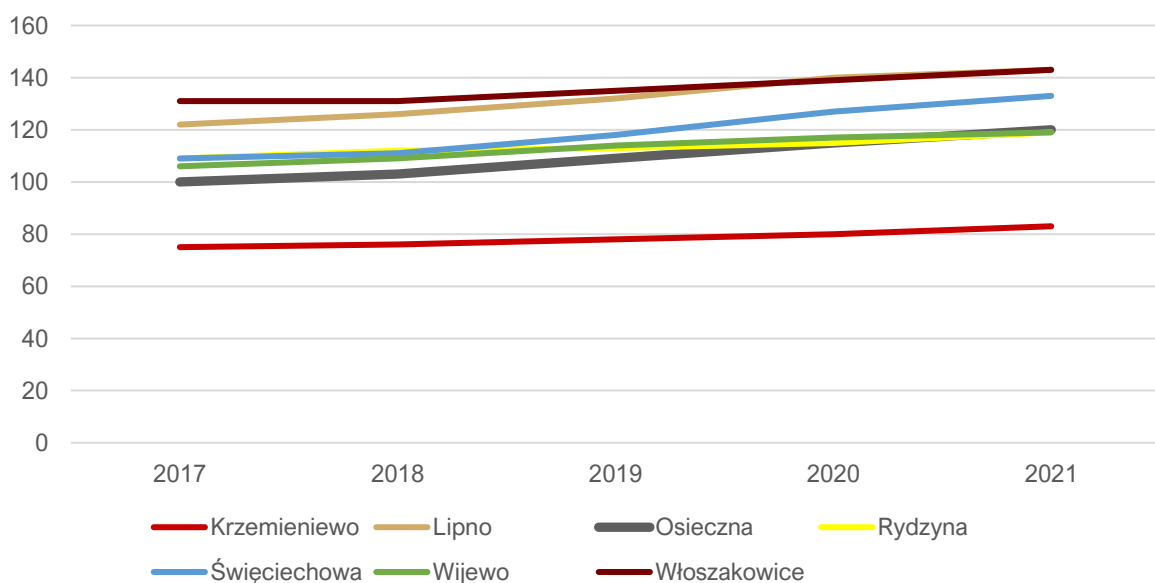
Uszczegółowieniem informacji o poziomie rozwoju przedsiębiorczości jest analiza liczby zarejestrowanych podmiotów w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców Gminy. W analizowanym okresie na tle powiatu i województwa, wskaźnik ten był na niskim poziomie, choć stopniowo wzrastał. W 2021 roku wynosił on 120 podmiotów na 1 tys. mieszkańców i był on o 4 niższy od średniej dla powiatu leszczyńskiego oraz o 17 niższy od średniej dla województwa wielkopolskiego.

Ryc. 19. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Osieczna na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród porównywanych gmin powiatu leszczyńskiego w latach 2017-2021 Gmina Osieczna charakteryzowała się umiarkowanym współczynnikiem podmiotów zarejestrowanych w bazie REGON na 1 000 mieszkańców. W roku 2021 niższy wskaźnik osiągnęła Gmina Krzemieniewo. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione zostały na wykresie poniżej.

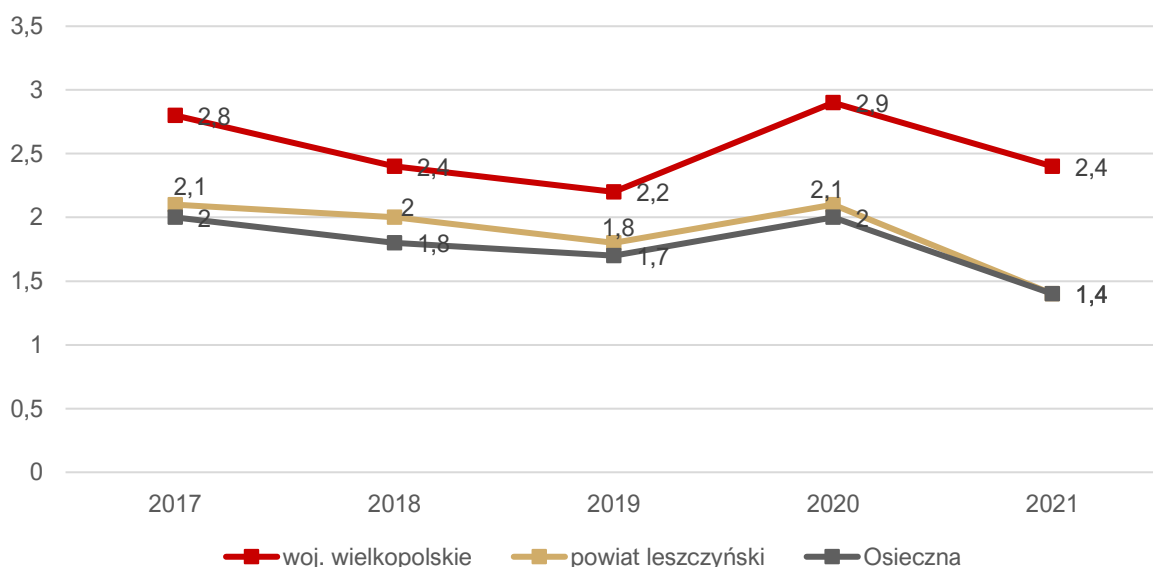
Ryc. 20. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Osieczna na tle gmin z powiatu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Możliwość stabilnego zatrudnienia oraz posiadania satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na poniżej rycinie przedstawiono udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Osieczna. Dane te zestawiono ze średnimi dla powiatu i województwa w latach 2017-2021. Można na nim zaobserwować, że do 2019 roku zauważalny był trend malejący w Gminie Osieczna w zakresie liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (z poziomu 2,0% w roku 2017, do poziomu 1,7% w

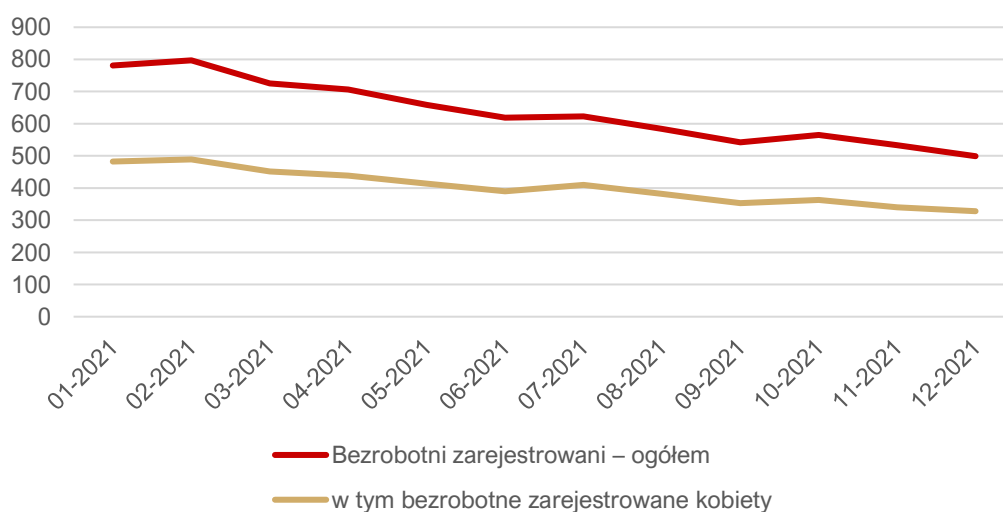
roku 2019). Jednak od roku 2019 nastąpiło odwrócenie spadkowego trendu i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie rosnąć do poziomu 2,0% w roku 2020. Jednocześnie podobną tendencję w kształtowaniu się poziomu bezrobocia można było zauważyć w całym powiecie leszczyńskim oraz województwie wielkopolskim. Wśród głównych powodów wzrostu stopy bezrobocia można wskazać epidemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia m.in. zamrożenie części sektorów gospodarki. Od roku 2020 nastąpiło odwrócenie wzrostowego trendu i liczba osób pozostających bez stałego miejsca zatrudnienia zaczęła ponownie maleć do poziomu 1,4% w roku 2021.

Ryc. 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Osieczna i na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla powiatu leszczyńskiego na koniec 2021 roku zarejestrowanych bezrobotnych było 546 osób, w tym 343 kobiety. Analizując dane dotyczące liczby bezrobotnych w roku 2021 można zauważyć tendencje zmniejszania się liczby bezrobotnych. Około 62% osób bezrobotnych to kobiety.

Ryc. 22. Liczba osób bezrobotnych w powiecie leszczyńskim w 2021 roku

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie

Zgodnie z danymi z „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie leszczyńskim i mieście Leszno w 2021 roku” maksymalny deficyt stwierdzono w następujących grupach zawodów: administratorzy stron internetowych, analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych, betoniarze i zbrojarze, blacharze i lakiernicy samochodowi, brukarze, cieśle i stolarze budowlani, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektrycy monterzy, graficy komputerowi, inżynierowie elektrycy i energetycy, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, lekarze, magazynierzy, masarze i przetwórcy ryb, mechanicy maszyn i urządzeń, mechanicy pojazdów samochodowych, monterzy elektroniki, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, ogrodnicy i sadownicy, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, pielęgniarki i położne, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, pracownicy służb mundurowych, projektanci i administratorzy baz danych, programiści, robotnicy budowlani, robotnicy obróbki drewna i stolarze, samodzielni księgowi, specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki, spedytorzy i logistycy, ślusarze tapicerzy.

W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie leszczyńskim wynosiło 5 274,63 zł, co odpowiada 87,9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Podmiotem odpowiedzialnym za zaopatrywanie (pobór, uzdatnianie, dystrybucję) mieszkańców Gminy w wodę jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie. Natomiast odprowadzaniem ścieków komunalnych z terenu Gminy jest Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. w Osiecznej.

W Gminie Osieczna funkcjonuje dziewięć komunalnych ujęć wody, w tym pięć ujęć wód czwartorzędowych i cztery ujęcia wód trzeciorzędowych:

- Ujęcia czwartorzędowe:
  - Komunalne ujęcie wody Trzebania,
  - Komunalne ujęcie wody Świerczyna,
  - Komunalne ujęcie wody Wolkowo,
  - Komunalne ujęcie wody Wojnowice,
  - Komunalne ujęcie wody Kąty – Maciejewo,
- Ujęcia trzeciorzędowe:
  - Komunalne ujęcie wody Dobramyśl,
  - Komunalne ujęcie wody Ziemnice – Górka,
  - Komunalne ujęcie wody Grodzisko,
  - Komunalne ujęcie wody Łoniewo.

Aglomeracja Osieczna wyznaczona została na podstawie uchwały Nr XXIII.167.2020 Rady Miejskiej Gminy Osieczna. W skład aglomeracji Osieczna weszły następujące miejscowości: Osieczna, Jeziorki, Kąkolewo, Łoniewo, Grodzisko, Świerczyna, Wojnowice.

Równoważna liczba mieszkańców aglomeracji (RLM) dla aglomeracji Osieczna wynosi 7 089 RLM i obejmuje:

- 6 566 RLM pochodzących od stałych mieszkańców aglomeracji korzystających z istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- 28 RLM pochodzące od mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych,
- 445 RLM pochodzących od przemysłu odprowadzającego ścieki do istniejącej sieci kanalizacyjnej,
- 50 RLM pochodzących od przemysłu planowanego do podłączenia do istniejącej sieci kanalizacyjnej.

Wskaźnik wyposażenia aglomeracji w sieć kanalizacyjną wynosi 99,58% biorąc pod uwagę wyłącznie mieszkańców stałych i osób czasowo przybywających oraz 98,9% biorąc pod uwagę oprócz RLM mieszkańców stałych i czasowo przebywających również RLM przemysłu.

Aglomeracja posiada biologiczną oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w miejscowości Osieczna, ul. Polna o przepustowości $Q_{sr/d} = 636,00 \text{ m}^3/\text{d}$. Przepustowość projektowa średnio dobową wynosi $1\,015 \text{ m}^3/\text{d}$. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych są rowy melioracji szczegółowej a następnie rz. Samica. Ustabilizowane tlenowo osady ściekowe są wywożone do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Trzebani.

Gmina Osieczna otrzymała ponad 11 mln dofinansowania z UE na zadanie tj.: Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna-Grodzisko-Łoniewo wraz z przebudową i rozbudową oczyszczalni ścieków w Osiecznej. Przedsięwzięcie swym zakresem obejmowało roboty związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna, Grodzisko i Łoniewo. Docelowo w ramach projektu w latach 2015-2018 w trzech miejscowościach wybudowano 25,524 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz 15 przepompowni ścieków w tym 6 lokalnych. Ścieki z tych miejscowości trafią do gminnej oczyszczalni, która w ramach przebudowy i rozbudowy w latach 2017-2018 została rozbudowana o nowy ciąg technologiczny oraz nowe elementy niezbędne do jej sprawnego funkcjonowania. Zwiększona została także jej docelowa przepustowość. Natomiast istniejące elementy oczyszczalni zostały w ramach inwestycji unowocześnione w celu zapewnienia lepszego oczyszczania ścieków.

Mieszkańcy, którzy nie mają możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej gromadzą ścieki w zbiornikach bezodpływowych i przydomowych oczyszczalniach ścieków. Dla tych mieszkańców przewidziane i przyznawane są dotacje na zakup urządzeń.

Na terenie wyznaczonej aglomeracji Osieczna nie znajdują się planowane do budowy odcinki sieci kanalizacyjnej, natomiast Gmina Osieczna posiada plany budowy kilku odcinków na nowo powstających osiedlach na terenie Gminy, których realizacja nie została jeszcze rozpoczęta.

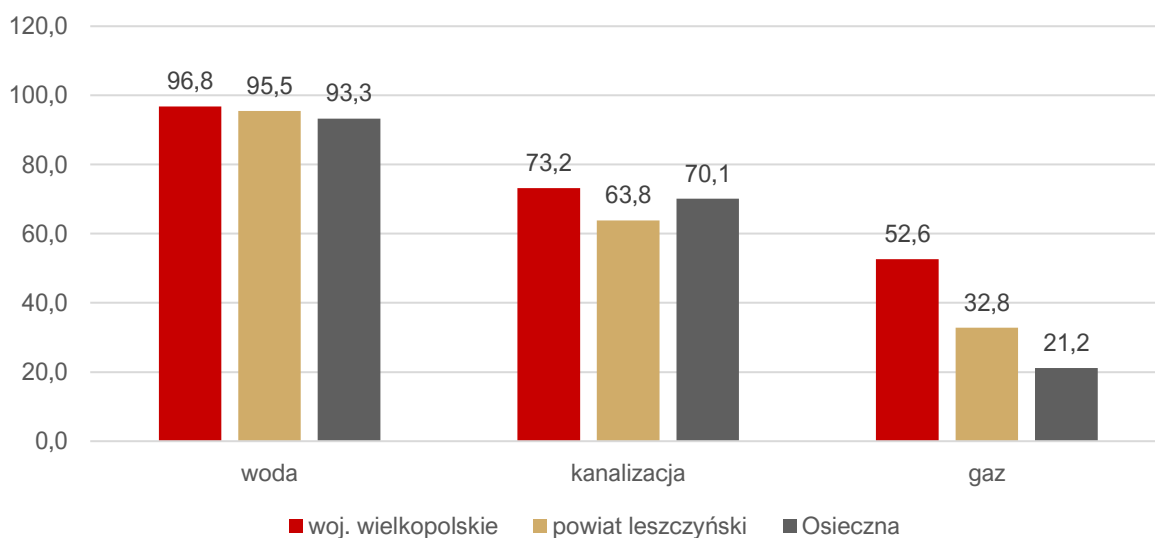
Gmina otrzymała ponad 11,3 mln zł dofinansowania z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na budowę lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Popowo Wonieskie oraz budowę lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Ziemnice.

Przez teren Gminy Osieczna przebiegają równolegle dwa gazociągi wysokiego ciśnienia:

- DN 500 relacji Krobia-Grodzisk (Kotowo) o ciśnieniu roboczym powyżej 2,5 Mpa, eksploatowany przez operatora GAZ-SYSTEM S.A.
- DN 350 relacji Krobia-Grodzisk o ciśnieniu roboczym 6,4 MPa, eksploatowany przez operatora PGNiG S.A.

Poniżej zaprezentowana została analiza procentowego udziału korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w Gminie Osieczna na tle porównywanych jednostek samorządu terytorialnego w 2021 r. Poziom zwodociągowania w gminie w 2010 r. osiągnął 93,3% i był porównywalny do powiatu leszczyńskiego (95,2%) i niższy niż średnia w województwie wielkopolskim (96,8%). W przypadku udziału korzystających z instalacji kanalizacyjnej wskaźnik dla Gminy Osieczna osiągnął wynik 70,1% i był wyższy niż wskaźnik dla powiatu leszczyńskiego – 63,8% i niższy niż dla województwa wielkopolskiego – 73,2%. Pod względem dostępu sieci gazowej Gmina osiągnęła najniższy udział spośród analizowanych jednostek, który wynosił 21,2%.

Ryc. 23. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Osieczna w 2020 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Podmiotem odpowiedzialnym za odbiór i wywóz odpadów komunalnych z terenu Gminy Osieczna jest Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego. Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego został wpisany w dniu 28 listopada 2012 r. do Rejestru Związków Międzygminnych (pozycja 303), prowadzonego przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. W dniu 12 grudnia 2012 roku, w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego (pozycja 6135) ogłoszono statut Związku. Z tym dniem uzyskał on osobowość prawną.

Celem działania Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie tworzenia warunków niezbędnych do utrzymania czystości i porządku na terenach gmin uczestników Związku, w dziedzinie gospodarki odpadami komunalnymi. Związek tworzy 19 gmin: Bojanowo, Gostyń, Jutrosin, Krobia, Krzemieniewo, Krzywiń, Leszno, Lipno, Miejska Górka, Osieczna, Pakosław, Pępowo, Pogorzela, Poniec, Rawicz, Rydzyna, Śmigiel, Świąciechowa, Wijewo.

Na terenie Gminy Osieczna w miejscowości Trzebania zlokalizowany jest Zakład Zagospodarowania Odpadów. ZZO Trzebania oraz wszystkie znajdujące się tam instalacje pomimo tego że są

zlokalizowane na terenie Gminy nie są przez Gminę zarządzane. ZZO Trzebania powstał w wyniku porozumienia Miasta Leszna oraz kilkunastu sąsiednich gmin: Rawicz, Gostyń, Poniec, Rydzyna, Włoszakowice, Wijewo, Świąciechowa, Lipno, Osieczna, Krzemieniewo, Miejska Górka, Bojanowo, Śmigiel, Krzywiń, Krobia, Pępowo, Pogorzela. Zarządzającym zakładem jest Miejski Zakład Oczyszczania w Lesznie.

W poniżej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Osieczna w latach 2017-2021. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru Gminy zwiększyła się. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów corocznie się zwiększał z poziomu 8% w 2017 roku do poziomu 47% w 2021 roku.

Analizie poddane zostały również poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych, a także poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Gmina Osieczna przewyższa wskaźniki dotyczące poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Natomiast poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie przekroczył wymaganego poziomu w analizowanych latach.

Tab. 7. Stan gospodarki odpadami w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021	
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	9 148	9 173	9 217	7 969	8 049	
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	2 632,08	2 700,97	3 065,78	2 739,52	3 074,07	
<i>zmieszane</i>	2 407,90	2 433,38	2 771,14	1 566,90	1 616,19	
<i>segregowane</i>	224,18	267,59	294,64	1 172,62	1 457,88	
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	9%	10%	10%	43%	47%	
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca	0,29	0,29	0,33	0,34	0,38	
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (%)	gmina	22,81	67,53	24,32	56,34	62,34
	wymagany	20	30	40	50	
Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (%)	gmina	100	100	99,06	99,52	100,36
	wymagany	45	50	60	70	70
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (%)	gmina	23,26	16,73	8,19	6,53	16,44
	wymagany	<45	<40	<40	<35	<35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Na terenie Gminy Osieczna w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Trzebania funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Zarządzającym zakładem jest Miejski Zakład Oczyszczania w Lesznie. PSZOK czynny jest on poniedziałku do soboty. Mieszkańcy mogą oddać na PSZOK nieodpłatnie:

- odpady biodegradowalne np. trawa, krzewy, liście i inne odpady z ogrodu,
- odpady wielkogabarytowe np. szafa, tapczan, stół, krzesło, dywan i inne wyposażenie domu,
- odpady elektryczne i elektroniczne np. pralka, lodówka, lampa, telewizor i inne urządzenia na prąd,
- odpady budowlane i rozbiórkowe np. gruz ceglany i betonowy, ceramika (sedes, wanna, umywalka), papa, i inne zmieszane odpady budowlane maksymalnie 100 kg na rok na mieszkańca zgłoszonego w Deklaracji złożonej w Komunalnym Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego,
- zużyte opony np. od rowerów, wózków, motocykli oraz pojazdów o masie do 3,5 t jednorazowo maksymalnie 4 opony z jednej nieruchomości,
- chemikalia np. rozpuszczalniki, farby itp. w oryginalnych opakowaniach i szczelnie zamknięte,
- zużyte baterie i akumulatory, świetlówki,
- przeterminowane i niewykorzystane leki,
- styropian opakowaniowy np. po sprzęcie TV czy lodówce,
- papier i tekturę np. książki, gazety, tektura itp.
- tworzywa sztuczne np. butelki po napojach, folie itp.
- metale,
- szkło kolorowe i bezbarwne.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczenie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Działalność w zakresie ochrony środowiska prowadzona jest w Gminie Osieczna w oparciu o następujące dokumenty:

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Osieczna,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Osieczna.

Gmina Osieczna współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE.

Na koniec III kwartału 2022 roku w Gminie Osieczna zostały złożone 42 wnioski o dofinansowanie, zrealizowano 10 przedsięwzięć na łączną kwotę 188 242,92 zł.

W 2021 r. na terenie Gminy Osieczna działały cztery sensory, które badały stężenie pyłów zawieszonych drobnymi PM 2,5 i pyłów zawieszonych średnich PM 10 w powietrzu. Dwa sensory działały w Osiecznej i po jednym w Kąkolewie i Świerczynie.

Dążąc do poprawy jakości powietrza na terenie Gminy, w 2021 r. kontynuowano zapoczątkowany w 2018 r. program udzielania dotacji celowych z budżetu Gminy na wymianę źródeł ciepła. W ciągu roku podpisano 177 umów na wymianę starych pieców węglowych na ekologiczne, w tym 110 na piec na paliwo stałe – spełniający wymogi rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 lub 2015/1185 tzw. „ekoprojekt” lub „ecodesign” oraz kotła „5 klasy”, 46 na kocioł gazowy, 4 na systemy lub piece ogrzewania elektrycznego, 7 na pompy ciepła.

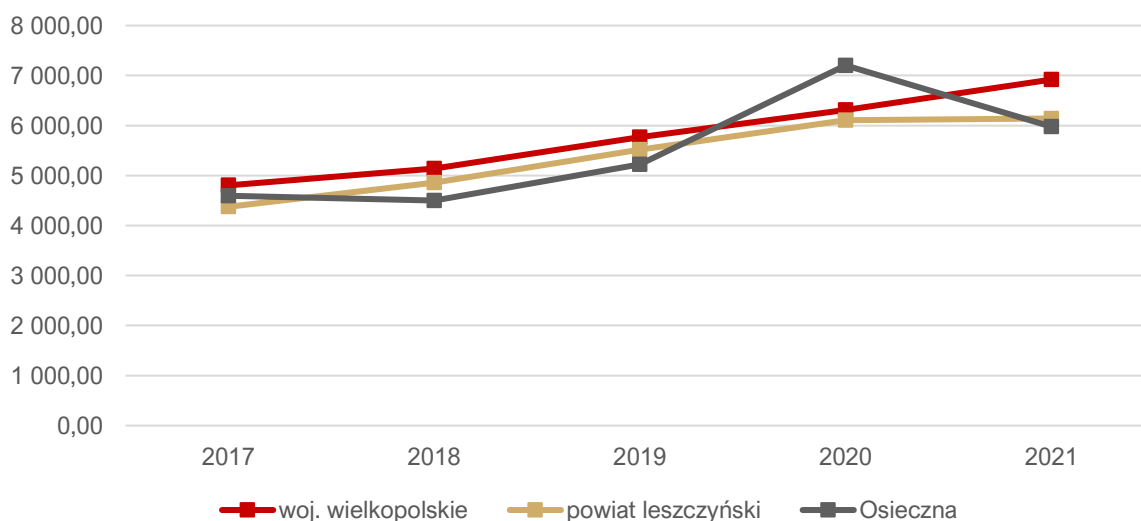
2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2017-2021 dochody Gminy Osieczna ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 41,9 mln zł w 2017 roku do 55,6 mln zł w 2021 roku. Największy wzrost nastąpił w 2020 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 18,8 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów majątkowych, z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Osieczna na tle porównywanego jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Osieczna stale rósł, osiągając w 2021 roku wielkość 5 977,69 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2017 roku wzrósł nominalnie o 1 384,37 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Osieczna w 2021 roku był niższy od średniej wyznaczonej dla powiatu leszczyńskiego (6 141,11 zł) o 163,42 zł i niższy niż średnia wyznaczona dla województwa wielkopolskiego (6 918,71 zł, różnica 941,02 zł).

Ryc. 24. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Osieczna na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

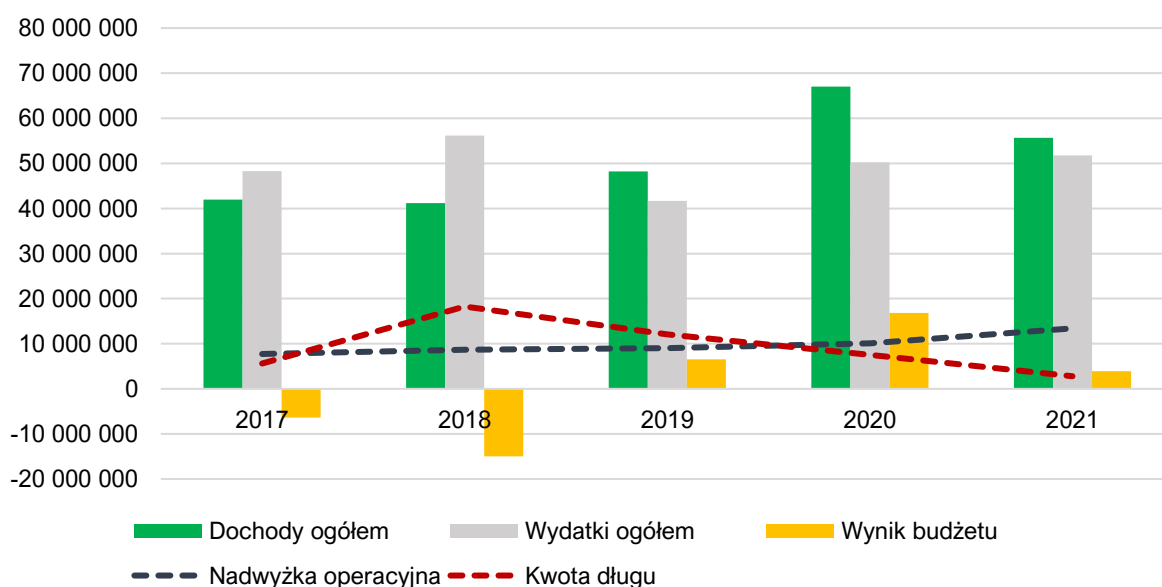
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (średnio 90,3%). Wiodący wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki bieżące Gminy. W 2017 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 30,8 mln zł i do 2021 roku wzrosły o ponad 9,2 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących. W Gminie Osieczna w latach 2017-2021 dynamika wzrostu dochodów i wydatków bieżących była na tyle stabilna, że poziom uzyskiwanej nadwyżki operacyjnej (różnicy między dochodami a wydatkami bieżącymi) corocznie wzrastał z poziomu 7,7 mln zł w 2017 roku do poziomu 13,4 mln zł w 2021 roku, co stanowiło 24% dochodów ogółem. W 2017 i w 2018 roku wydatki ogółem przewyższyły dochody, co skutkowało ujemnym wynikiem budżetu odpowiednio – 6,3 mln oraz –14,9 mln.

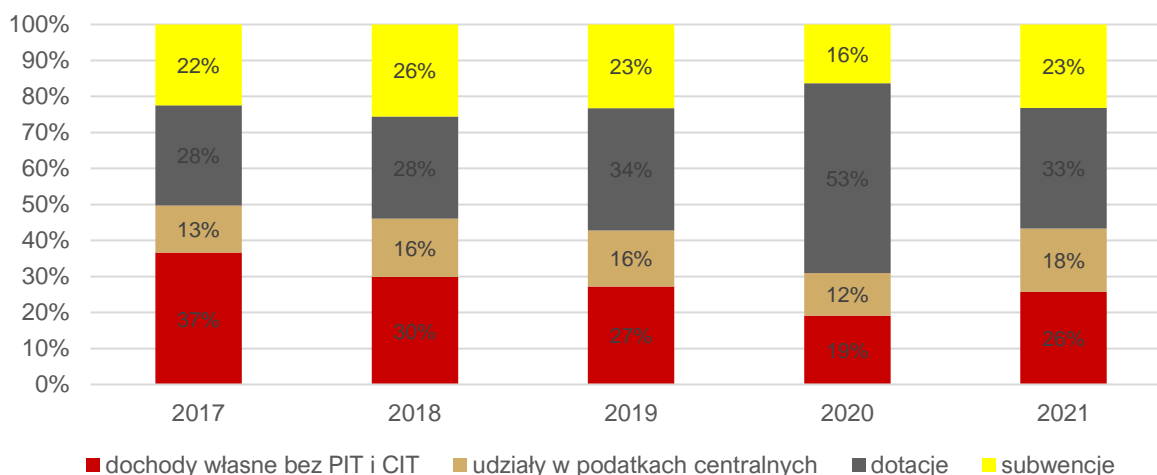

Ryc. 25. Wykonanie budżetu Gminy Osieczna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Struktura dochodów i wydatków

Wśród dochodów budżetowych najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o samodzielności finansowej jednostki. Zalicza się do nich przede wszystkim podatki i opłaty lokalne. Jest to o tyle ważne, że w przypadku tej kategorii dochodów Gmina posiada kompetencje do przyjmowania uchwał, dzięki którym może decydować o stawkach podatkowych, wprowadzaniu ulg i zwolnień, umarzaniu należności, a także do przejmowania z nich wpływów. Dzięki dużemu zakresowi swobody w kształtowaniu tych dochodów, jednostka może również oddziaływać na podmioty gospodarcze, które funkcjonują na danym terenie, a przez to stymulować rozwój lokalny.

Ryc. 26. Struktura dochodów Gminy Osieczna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2017 roku udział dochodów własnych Gminy w ogólnych dochodach stanowił 37%. W latach 2017- 2020 nastąpił spadek do poziomu 19%. Było to związane przede wszystkim ze zwiększeniem się dotacji na cele bieżące przekazywanej z budżetu państwa (przede wszystkim na program „Rodzina 500+”). Nastąpił wzrost udziału dotacji w budżecie Gminy z 26% do 53%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Osieczna w 2020 roku wynosiły 31%. W roku 2021 sytuacja finansowa Gminy uległa zmianom, dochody własne wzrosły do 26%, a udział dochodów z dotacji zmniejszył się do 33%. Dodając udziały w podatku PIT i CIT, dochody własne Gminy Osieczna w 2021 roku wynosiły 44%, co ograniczało możliwość samodzielnego oddziaływania Gminy na kształt i strukturę dochodów, a tym samym możliwość samodzielnego finansowania inwestycji.

W zakresie dochodów własnych największe znaczenie mają dochody z tytułu udziału w podatku PIT generujące w analizowanym okresie średnio 7,3 mln rocznie, następnie podatek od nieruchomości – 5,9 mln zł i podatek rolny – 680 tys. zł. Z kolei wpływy z podatku CIT w analizowanym okresie wynosiły średnio 105 tys. zł rocznie. Na wzrost dochodów własnych ma wpływ wzrost podatku PIT, który od roku 2017 do 2021 roku wzrósł o ok. 4,2 mln zł, dochody od podatku nieruchomości wzrosły o ok. 1,9 mln zł, z kolei z podatku od czynności cywilnoprawnych dochody wzrosły o ok. 108 tys. zł.

Tab. 8. Dochody podatkowe Gminy Osieczna w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
PIT	5 425 025,00	6 552 504,00	7 408 200,00	7 848 048,00	9 665 030,00
CIT	56 227,56	101 658,20	102 632,09	102 413,63	164 399,32
podatek rolny	632 096,99	644 058,83	667 428,93	718 863,17	738 218,91
podatek od nieruchomości	5 109 799,62	5 404 504,50	5 450 781,55	6 775 913,52	7 030 240,64
podatek leśny	94 507,51	97 714,30	97 403,06	100 074,72	101 102,65
podatek od środków transportowych	204 512,10	178 111,30	226 803,21	177 869,81	223 745,21
karta podatkowa	9 978,42	8 626,12	6 388,58	12 209,10	9 659,56
podatek od czynności cywilnoprawnych	222 166,00	353 156,78	403 522,25	456 597,22	770 947,57
wpływy z opłaty skarbowej	27 412,00	27 881,00	29 584,00	31 845,00	33 551,50
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	157 911,89	29 115,40	34 164,00	45 126,40	40 782,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Należy również mieć na uwadze potencjał finansowy Gminy w zakresie podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych. Wynika to z tego, że Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2017-2021 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości wynosiła 5,1 mln zł (średnio 986 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych oraz 34 tys. zł z tytułu ulg i zwolnień podatkowych) natomiast z tytułu podatku od środków transportowych 559 tys. zł (średnio 111 tys. zł rocznie na skutek stosowania niższych niż maksymalne stawek podatkowych).

Tab. 9. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	824 537,59	889 809,49	990 280,31	985 661,32	1 243 892,87
	skutki udzielonych ulg i zwolnień	29 677,03	29 714,46	34 808,09	37 304,64	42 527,63
	suma	854 214,62	919 523,95	1 025 088,40	1 022 965,96	1 286 420,50
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	100 126,89	106 661,40	117 083,29	114 876,05	120 379,00

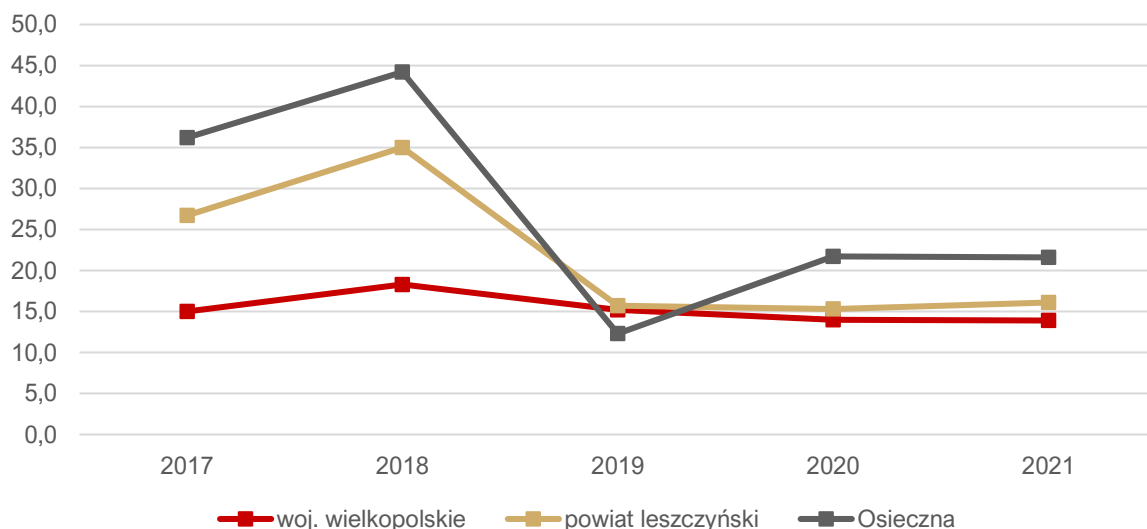
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Analizując zmiany odsetka wydatków pomiędzy rokiem 2017 a 2021 w poszczególnych działach na tle wydatków ogółem największy spadek odnotowano w dziale 900 gospodarka komunalna i ochrona środowiska (z 18,9% do 11,3%) oraz 010 rolnictwo i łowiectwo rodzina (z 12,7 % do 6,3%).

Natomiast najwyższy wzrost odnotowano w działach:

- 855 rodzina (z 21% do 29%);
- 801 oświata i wychowanie (z 23% do 28%).

W okresie 2017-2021 kwota wydatków majątkowych w Gminie Osieczna ulegała dynamicznym zmianom. W 2017 r. wynosiła 17,4 mln zł (36,2% wydatków ogółem), w 2018 r. wzrosła do ponad 24,8 mln zł (44,2% wydatków ogółem) i osiągnęła najwyższą wartość w badanym okresie. Do roku 2021 roku wartość ta spadła do poziomu 11,6 mln zł (21,6% wydatków ogółem). Oznacza to, że Gmina prowadzi aktywne inwestycje w rozwój infrastruktury, które wynikają z bieżących potrzeb oraz możliwości finansowych.

Ryc. 27. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Osieczna na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

W 2018 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych w kwocie 21 021 040,48 realizowano między innymi takie zadania jak:

- Przebudowa z rozbudową oczyszczalni ścieków w Osiecznej w kwocie 3 727 809,43 zł, w tym wydatki niewygasające w kwocie 58 056 zł,
- Budowa Centrum Kultury i Biblioteki w Osiecznej w kwocie 2 033 265,54 zł,
- Modernizacja dróg gminnych o nawierzchni asfaltowej w kwocie 1 342 103,26 zł.

W 2019 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych w kwocie 4 598 876,33 realizowano między innymi takie zadania jak:

- Budowa na terenie Gminy Osieczna dróg dla rowerów w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej w kwocie 1 633 489,04 zł;
- Budowa rurociągu tłoczego sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przebudową istniejącej pompowni ścieków oraz przełożeniem odcinka sieci kanalizacji deszczowej w Osiecznej w kwocie 495 791,00 zł;
- Przebudowa dróg gminnych w kwocie 402 327,74 zł.

W 2020 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych w kwocie 10 170 801,01 zł realizowano między innymi takie zadania jak:

- Budowa na terenie Gminy Osieczna dróg dla rowerów w ramach zadania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej w kwocie 5 398 435,66 zł (w tym wydatki niewygasające 4 115,51 zł);
- Przebudowa drogi w miejscowości Kąty (Maciejewo) – odcinek od drogi wojewódzkiej nr 432 – Kąty (Maciejewo) w kwocie 1 086 673,94 zł;

- Gminny Żłobek w Osiecznej w kwocie 638 187,64 zł (w tym wydatki niewygasające 902,62 zł);
- Gminny Żłobek w Kąkolewie w kwocie 623 975,77 zł.

W 2021 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych w kwocie 10 163 077,58 zł realizowano między innymi takie zadania jak:

- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Łoniewo i Osieczna (Stanisławówka) w kwocie 1 811 440,81 zł;
- Budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy w kwocie 1 575 426,36 zł;
- Przebudowa dróg gminnych w kwocie 1 348 173,60 zł;
- Termomodernizacja ZS w Kąkolewie w kwocie 1 256 548,80 zł;
- Przebudowa ulicy Jabłonkowej w miejscowości Kąkolewo – odcinek od drogi powiatowej 4790P - Kąkolewo w kwocie 1 128 135,41 zł;
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kąkolewie ul. Czereśniowa i Wiśniowa w kwocie 350 345,35 zł;
- Modernizacja drogi gminnej w Świerczynie w kwocie 264 599,09 zł.

Fundusze Europejskie 2014-2020

Gmina Osieczna w latach 2014-2021 pozyskała dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na szereg projektów. Zgodnie z serwisem www.mapadotacji.gov.pl łączna wartość dofinansowania projektów wynosiła 18,4 mln zł.

Tab. 10. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu	Beneficjent	Program	Wartość projektu	Wartość dofinansowania
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna-Grodzisko-Łoniewo wraz z przebudową i rozbudową oczyszczalni ścieków w Osiecznej	Gmina Osieczna	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	28 644 239,02 zł	11 130 847,57 zł
2.	Budowa na terenie Gminy Osieczna dróg dla rowerów w ramach działania ograniczenie niskiej emisji na terenie Aglomeracji Leszczyńskiej	Gmina Osieczna	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	6 971 443,26 zł	5 925 726,76 zł
3.	Utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Osieczna	Gmina Osieczna	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014 – 2020	1 639 323,84 zł	1 393 425,26 zł

Źródło: www.mapadotacji.gov.pl

Rządowy Fundusz Polski Ład

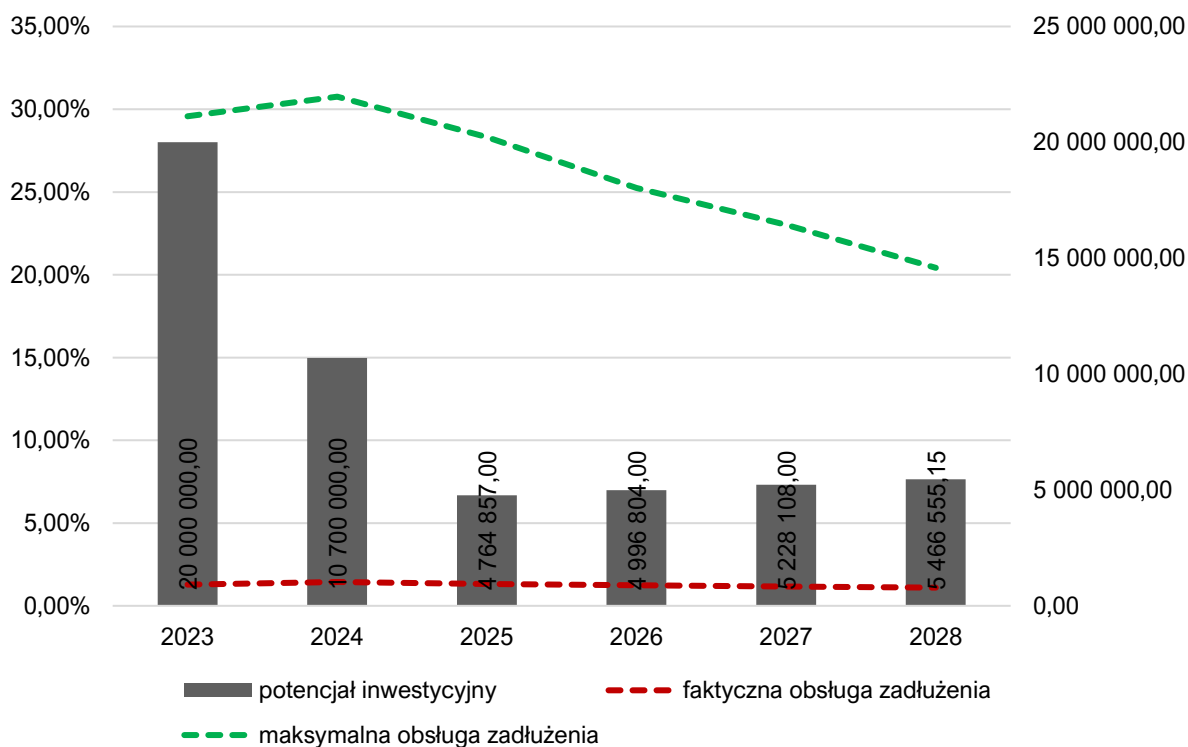
Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, który ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK. Gmina Osieczna pozyskała dotacje na inwestycje na łączną kwotę 17,7 mln zł.

Wnioskodawca	Inwestycja	Kwota przyznanego dofinansowania
Gmina Osieczna	Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Ziemnice	6 840 000,00 zł
Gmina Osieczna	Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Popowo Wonieskie	4 465 000,00 zł
Gmina Osieczna	Budowa lokalnej oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną obsługującą miejscowość Drzeczkowo	2 646 000,00 zł
Gmina Osieczna	Przebudowa ulic dr. Bronisława Świderskiego, Bukowa, Olchowa, Klonowa, Jaworowa, Grabowa, Osiedle Jaworowy Jar w miejscowości Osieczna	4 873 500 zł

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Osieczna na lata 2023-2028 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2022-2028 (uchwała Nr XLIV.312.2022 Rady Miejskiej Gminy Osieczna z dnia 27 września 2022 r.). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Osieczna pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 28. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Osieczna na lata 2023-2028

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały XLIV.312.2022 Rady Miejskiej Gminy Osieczna z dnia 27 września 2022 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Osieczna na lata 2022-2028.

Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2023-2028. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 51,15 mln zł, z czego 20 mln będzie wydatkowane w 2023 roku i były to dotacje z Rządowego Funduszu Polski Ład.

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014–2019” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”² wydatki Gminy Osieczna ze środków UE w latach 2014–2019 per capita wyniosły 735,36 zł, co plasuje Gminę na 344 miejscu spośród 607 miasteczek.

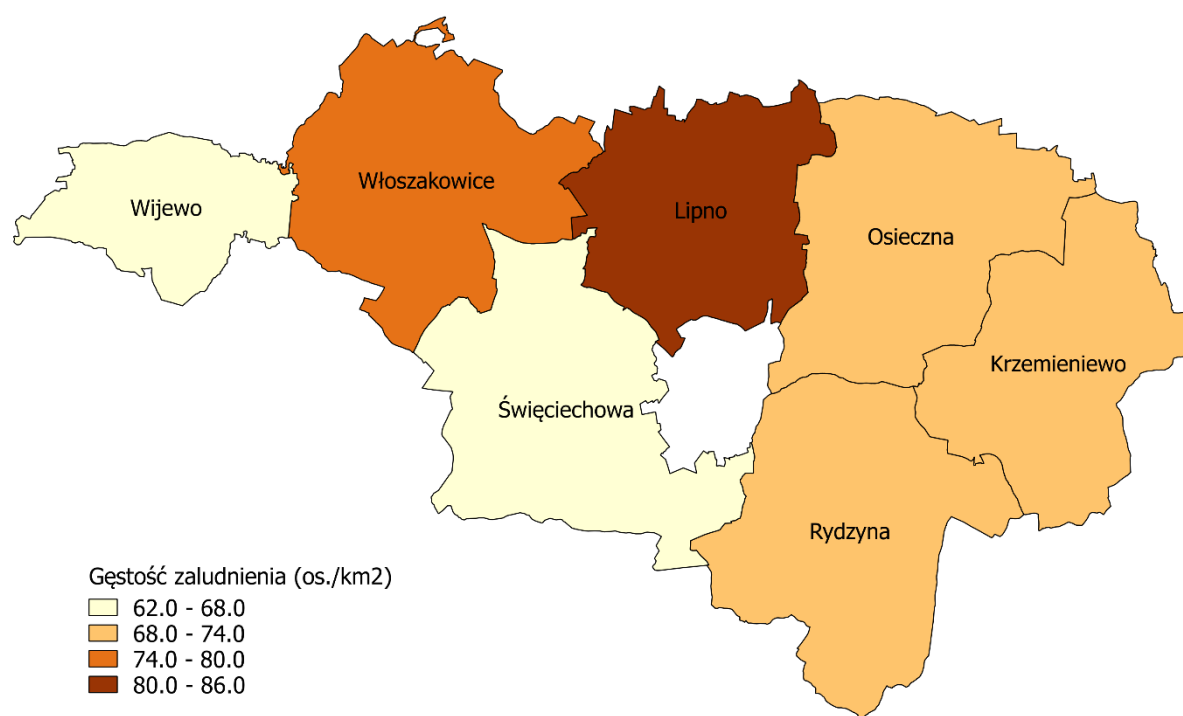
² [Samorządowi liderzy pozyskania środków unijnych 2014-2019 \(wspolnota.org.pl\)](http://wspolnota.org.pl), z 02.2023 r.

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych GUS Gmina Osieczna w roku 2021 liczyła 9 329 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 73 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z wyższych w powiecie leszczyńskim, gdzie gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 73 os./km². Największa gęstość zaludnienia występowała w Gminie Lipno (86 os./km²), a najniższa w Gminie Święciechowa i Wijewo (62 os./km²).

Ryc. 29. Gęstość zaludnienia w powiecie leszczyńskim w 2021 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli zestawiono dane dotyczące zmiany liczby ludności w latach 2017-2021 w Gminie Osieczna, powiecie leszczyńskim oraz pozostałych gminach należących do powiatu. Zauważa się wzrost liczby ludności na przestrzeni lat. W Gminie Osieczna w 2021 roku wynosiła ona 9 329 mieszkańców, co daje o 196 mieszkańcy więcej niż w pierwszym analizowanym roku. Średnia dynamika zmiany liczby ludności dla Gminy wynosiła 100,5% oraz 101,1% dla powiatu. Liczba ludności w Gminie stanowi 16% mieszkańców powiatu.

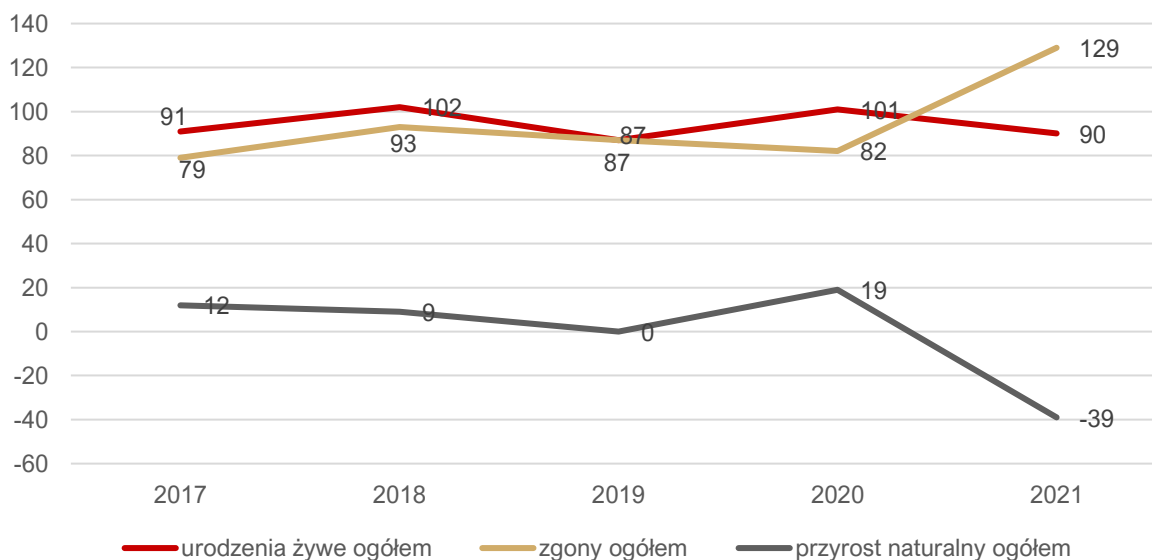

Tab. 11. Zmiany liczby ludności w powiecie leszczyńskim w latach 2017-2021

JST	2017	2018	2019	2020	2021	udział w 2021 r.	średnia dynamika
powiat leszczyński	55 883	56 485	57 201	57 911	58 495	100%	101,1%
Krzemieniewo	8 361	8 332	8 301	8 272	8 184	14%	99,5%
Lipno	7 909	8 124	8 382	8 658	8 941	15%	103,1%
Osieczna	9 133	9 197	9 269	9 314	9 329	16%	100,5%
Rydzyzna	9 229	9 437	9 636	9 836	10 046	17%	102,1%
Święciechowa	7 939	8 001	8 108	8 214	8 311	14%	101,2%
Wijewo	3 806	3 813	3 836	3 863	3 858	7%	100,3%
Włoszakowice	9 506	9 581	9 669	9 754	9 826	17%	100,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są od przyrostu naturalnego oraz salda migracji.

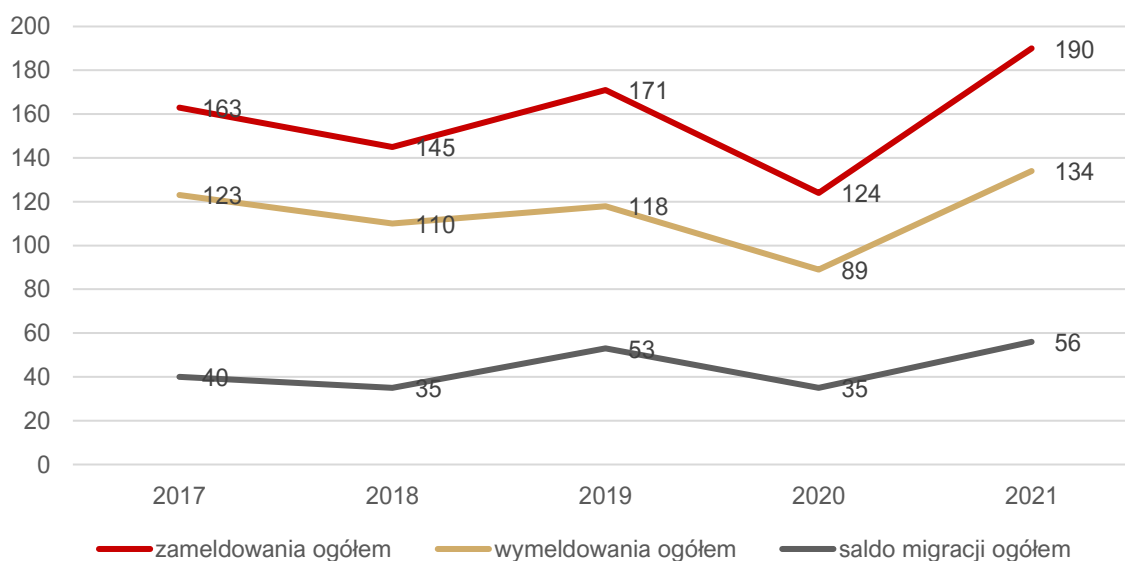
Ryc. 30. Przyrost naturalny w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2017-2020 przyrost naturalny w Gminie utrzymywał się na dodatnim poziomie. W 2020 roku odnotowano najwyższy przyrost naturalny na poziomie 19, przy urodzeniach żywych 101 i 82 zgonach. W roku 2021 liczba zgonów (129) przewyższyła liczbę urodzeń (90) dając tym samym ujemny wynik (-39) przyrostu naturalnego.

Drugim czynnikiem wpływającym na liczbę mieszkańców w gminie jest saldo migracji, czyli różnica między zameldowaniami i wymeldowaniami.

Saldo migracji w badanym okresie w Gminie Osieczna jest dodatnie. Od roku 2020 obserwowany jest również wzrost liczby zameldowań i wymeldowania w Gminie.

Ryc. 31. . Saldo migracji w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wskaźnik przyrostu naturalnego w 2021 roku kształtował się na poziomie ujemnym w Gminie Osieczna. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców w Gminie Osieczna był na poziomie -4,19. Korzystnym aspektem jest jednak kształtowanie się współczynnika salda migracji, który w 2021 roku był na poziomie dodatnim, wyższym niż średnia dla województwa. Dodatkowo wskaźnik ten w ostatnich latach wzrastał.

Tab. 12. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Osieczna w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.	2021 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2017 r.
woj. wielkopolskie	-2,75	-1,20	0,60	0,08
powiat leszczyński	0,12	-1,15	10,80	1,23
Krzemieniewo	-1,33	-1,52	-9,10	-0,65
Lipno	2,84	-1,57	30,40	3,20
Osieczna	-4,19	-1,38	6,00	0,40
Rydzyzna	2,41	-0,57	21,90	1,63
Święciechowa	0,36	-0,45	12,80	1,90
Wijewo	0,52	-1,38	-4,40	-1,03
Włoszakowice	0,31	-1,43	7,40	1,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Osieczna zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Dynamika wzrostu tego wskaźnika wyniosła dla Gminy 108%. Na tle całego powiatu leszczyńskiego wskaźnik kształtował się na wyższym poziomie.

Pogłębiając analizę struktury demograficznej Gminy Osieczna można zauważyć, że wyraźnie zmniejsza się w niej odsetek mieszkańców w tzw. wieku kreatywnym (ludność w wieku 25-34 lat). Nie jest to pozytywna cecha Gminy, ponieważ ludność w tym wieku jest główną siłą napędową jednostki samorządu terytorialnego. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2017-2021 była na poziomie 94% – wynika z tego, że udział mieszkańców w wieku kreatywnym spada, jednak wolniej niż ma to miejsce w stosunku do średniej województwa.

Tab. 13. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Osieczna w 2017 i 2021 roku na tle innych jednostek

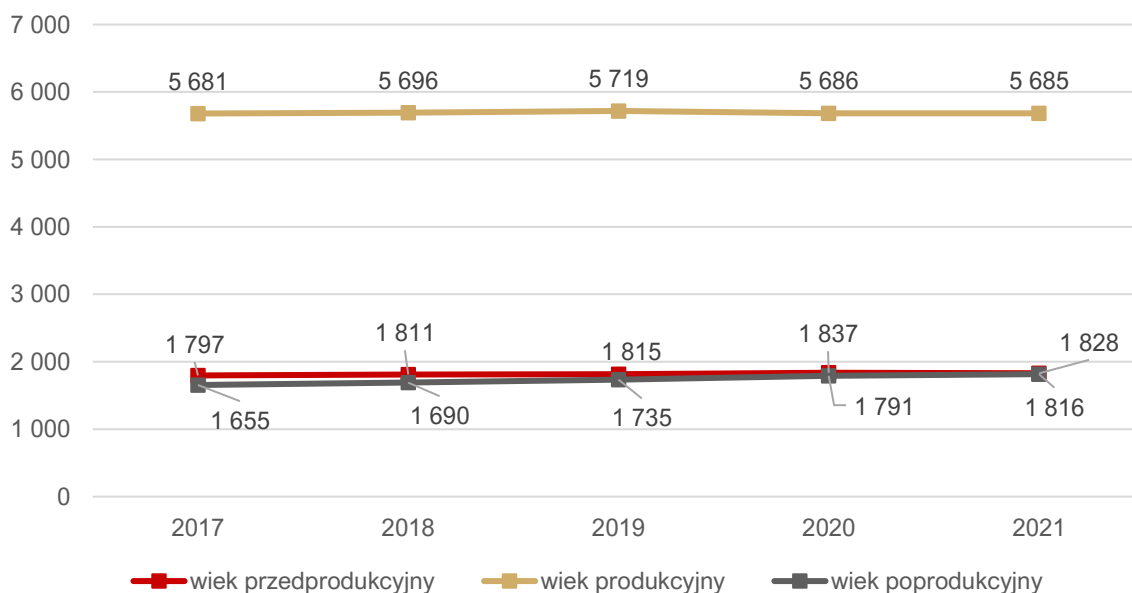
JST	mieszkańcy w wieku kreatywnym ¹ (%)			senioralne obciążenie demograficzne ² (%)		
	2017	2021	dynamika	2017	2021	dynamika
woj. wielkopolskie	15,54	13,48	87%	23,20	26,90	116%
powiat leszczyński	15,92	14,41	91%	19,00	21,10	111%
Osieczna	15,39	14,43	94%	21,80	23,60	108%

¹ Ludność w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem

² Ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w Gminie Osieczna, poprzez graficzne zestawienie liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2017- 2021. Liczba ludności w wieku produkcyjnym oscyluje w analizowanych latach na podobnym poziomie. Z kolei biorąc pod uwagę liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, zauważalna jest tendencja wzrostu.

Ryc. 32. Struktura ludności w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.2. Kapitał społeczny

Żłobki i przedszkola

Na terenie Gminy od 2021 roku działają dwa żłobki – w Osiecznej i w Kąkolewie. Każdy z tych żłobków może przyjąć 16 dzieci w wieku od 1. roku życia do 3 lat. Gminne Żłobki czynne są od 6:30 do 16:30. Rodzice ponoszą opłaty za pobyt dziecka oraz płacą za wyżywienie 10 zł. Zainteresowanie wśród rodziców małych dzieci jest bardzo duże. Żłobki zostały zbudowane i wyposażone dzięki wsparciu funduszy unijnych i to wsparcie obejmowało także funkcjonowanie placówek do września 2022 roku. Od września 2022 roku miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobkach wynosi 1 000 zł.

Dzieci powyżej 3 roku życia mają możliwość uczęszczania do przedszkoli publicznych. Na terenie Gminy Osieczna funkcjonują 4 przedszkola publiczne, dla których organem prowadzącym jest Gmina:

- Przedszkole Samorządowe w Drzeczkuwie,
- Przedszkole Samorządowe w Kąkolewie,
- Przedszkole Samorządowe "Akademia Pana Kleksa" w Osiecznej,
- Przedszkole Samorządowe w Świerczynie.

Tab. 14. Przedszkola na terenie Gminy Osieczna

Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Przedszkole Samorządowe w Drzeczkuwie	19	1	19	8.30-13.30
Przedszkole Samorządowe w Kąkolewie	169	7	24,1	6.45-15.45
Przedszkole Samorządowe "Akademia Pana Kleksa" w Osiecznej	124	5	24,8	6.30-16.00
Przedszkole Samorządowe w Świerczynie	43	2	21,5	7.45-12.45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące sytuacji związanej w upowszechnieniem opieki przedszkolnej na terenie Gminy Osieczna. Poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej w analizowanych latach utrzymywał się na stałym poziomie. Corocznie zwiększa się miesięczny koszt utrzymania dziecka w przedszkolu gminnym. W 2021 roku kwota ta stanowiła 549 zł i była o 109 zł większa niż w pierwszym badanym roku.

Tabela zawiera również informacje o liczbie dzieci zamieszkujących Gminę Osieczna, ale uczęszczających do przedszkola poza jej terenem oraz odwrotnie – o liczbie dzieci zamieszkujących inne gminy, ale zapisanych do placówki na obszarze Gminy Osieczna. Liczby te ulegają niewielkim zmianom na przestrzeni lat. W roku szkolnym 2021/2022 42 dzieci będących mieszkańcami Gminy Osieczna uczęszczało do przedszkoli na terenie gmin sąsiadujących, a 16 dzieci spoza Gminy dowożone były do placówek na jej obszarze.

Tab. 15. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Osieczna

	2017	2018	2019	2020	2021
Udział dzieci objętych opieką przedszkolną (%)	82%	88%	85%	86%	84%
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	24	32	41	25	42
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	6	10	14	16	16
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	440,00	398,00	457,00	539,00	549,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

Szkoły

Gmina Osieczna była organem prowadzącym dla:

- Zespołu Szkół w Osiecznej w skład którego wchodzi Przedszkole Samorządowe w Osiecznej, Przedszkole Samorządowe w Drzeczku oraz Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich;
- Zespołu Szkół w Kąkolewie, w skład którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa;
- Zespołu Szkół w Świerczynie, w skład którego wchodzi przedszkole i szkoła podstawowa.

W szkołach podstawowych w roku 2021 uczyło się łącznie 764 dzieci, a średnia wielkość oddziału wynosiła 18,16. Największą szkołą podstawową na terenie Gminy jest Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kąkolewie, do której uczęszczało 356 uczniów w 16 oddziałach. W szkole było zatrudnionych 25,46 etatów nauczycielskich. Najmniejszą szkołą natomiast jest Szkoła Podstawowa w Świerczynie, do którego uczęszczało 108 uczniów w 8 oddziałach.

Tab. 16. Szkoły na terenie Gminy Osieczna

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kąkolewie	356	16	22,25	25,46
Szkoła Podstawowa w Świerczynie	108	8	13,5	18,01
Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Osiecznej	300	16	18,75	31,95

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

W tabeli poniżej zaprezentowany został stan bazy dydaktycznej w szkołach podstawowych na terenie Gminy Osieczna w roku szkolnym 2020/2021. Wskazać można, iż każda ze szkół miała dostęp do obiektów sportowych, które były w stanie dobrym. W każdej ze szkół funkcjonował monitoring, gabinet pielęgniarki, świetlice, oraz był parking dla kadry i rodziców. Do użytku nauczycieli oraz uczniów w Szkole Podstawowej w Kąkolewie udostępnionych zostało 71 komputerów oraz 20 projektorów multimedialnych, co stanowi 1 komputer na 5 uczniów oraz 1 projektor na 1 salę lekcyjną. W Szkole Podstawowej w Świerczynie było 17 komputerów i 8 projektów, co stanowi 1

komputer na 6 uczniów i 1 projektor na 1 salę lekcyjną. Natomiast w Szkole Podstawowej w Osiecznej było 70 komputerów i 24 projektory, co stanowiło 1 komputer na 4 uczniów i 1 projektor na 1 salę lekcyjną.

Tab. 17. Stan bazy dydaktycznej w szkołach na terenie Gminy Osieczna

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Kąkolewie	Szkoła Podstawowa w Świerczynie	Szkoła Podstawowa im. Powstańców Wielkopolskich w Osiecznej
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	20	8	22
Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	dobry	dobry	dobry
Pracownie językowe	nie	nie	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie	nie	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	71	17	70
Projektory multimedialne (szt.)	20	8	24
Kamery - monitoring szkolny	tak	tak	tak
Szafki dla każdego ucznia	tak	tak	tak
Świetlice	tak; 7.00-15.30	tak; 12.45-15.20	tak; 6.45-16.10
Parkingi dla kadry / rodziców	tak	tak	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak/nie	tak/nie	tak/nie
Liczba stypendystów (os.)	26	8	37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

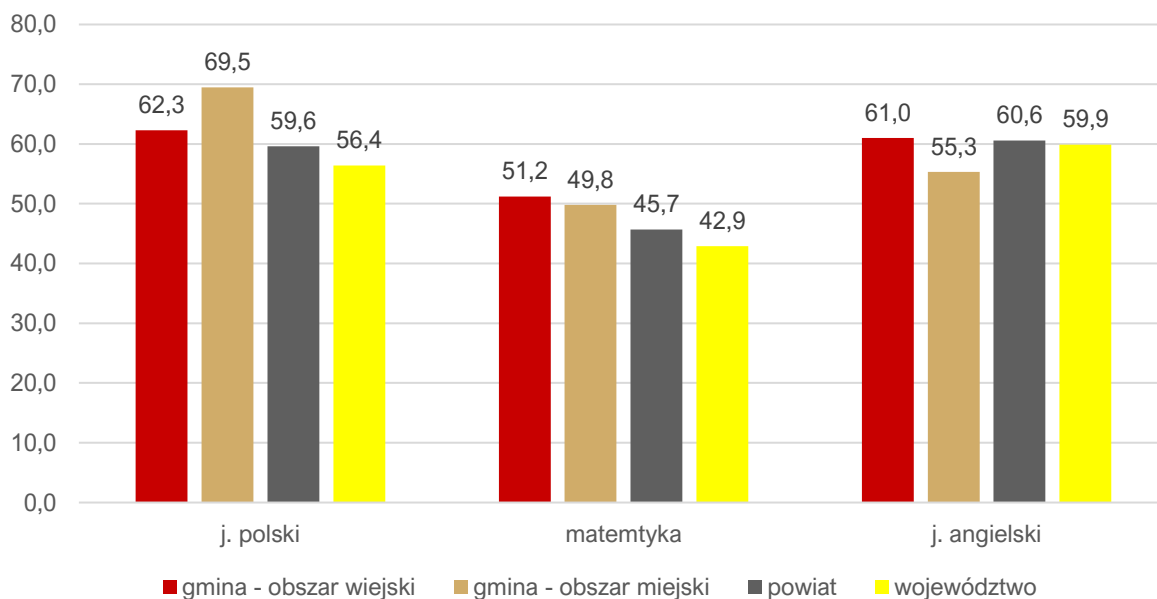
W tabeli poniżej zestawiono całkowitą liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Osieczna w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren Gminy, ale dojeżdżającą do szkół poza jej granicami. Zaobserwować można, iż liczby te na przestrzeni analizowanych lat 2017-2021 malały. Do szkół na terenie Gminy w 2021 roku zapisanych było 753 dzieci. Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Osieczna, lecz uczęszczających do szkół na terenie innych gmin w 2021 roku wynosiła 83 dzieci.

Tab. 18. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Osieczna uczęszczająca do szkół na terenie Gminy

	2017	2018	2019	2020	2021
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0" (os.)	895	880	766	750	753
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	116	103	92	94	83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Wyniki klas VIII szkół podstawowych z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej w roku szkolnym 2020/2021 obrazuje poniższe zestawienie. Ich analiza wskazuje, że poziom kształcenia ze wszystkich przedmiotów, poza językiem angielskim w Gminie w obszarze miejskim jest znacznie (o kilka punktów %) wyższy niż średnia wyznaczona dla województwa wielkopolskiego i powiatu leszczyńskiego.

Ryc. 33. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Osieczna w roku 2021 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2021.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2017-2021. Można z niej wnioskować, że wydatki bieżące na oświatę corocznie wzrastały. Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne (średnio 77% wydatków bieżących). Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 2,33-2,96 mln zł rocznie. Najwyższe wydatki majątkowe wystąpiły w 2021 roku (wynosiły 2,26 mln zł).

Tab. 19. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Osieczna w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
WYDATKI OGÓŁEM	11 178 516,52	10 277 330,69	11 166 427,42	11 207 667,67	14 545 392,62
Wydatki bieżące, w tym:	9 914 554,36	10 258 525,19	11 130 567,42	11 207 667,67	12 281 881,90
<i>Wynagrodzenia i pochodne</i>	7 545 007,02	7 921 026,93	8 555 880,52	8 870 633,46	9 311 984,45
<i>Pozostałe wydatki bieżące</i>	2 369 547,34	2 337 498,26	2 574 686,90	2 337 034,21	2 969 897,45
Wydatki majątkowe	1 263 962,16	18 805,50	35 860,00	0,00	2 263 510,72
SUBWENCJA OŚWIATOWA	7 905 985,00	8 149 483,00	8 404 425,00	8 037 645,00	8 322 403,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	3 272 531,52	2 127 847,69	2 762 002,42	3 170 022,67	6 222 989,62
Stopień pokrycia	71%	79%	75%	72%	57%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

W tabeli można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wynika z niej, że subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Dodatkowo zauważalny jest również malejący stopień pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych Gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2017 roku wskaźnik ten wynosił 71%, a w roku 2021 zmniejszył się do 57%.

W 2021 roku w ramach wydatków inwestycyjnych realizowano zadania pn.:

- „Modernizacja boiska rekreacyjnego przy SP w Osiecznej” w kwocie 99 713,46 zł,

- „Rozbudowa Zespołu Szkół w Świerczynie” w kwocie 907 248,46 zł,
- „Termomodernizacja ZS w Kąkolewie” w kwocie 1 256 548,80 zł.

Kultura i sport

Samorządową instytucją kultury na terenie Gminy jest Centrum Kultury i Biblioteka z siedzibą w Osiecznej przy ulicy Krzywińskiej 4. CKiB powstało w 2016 roku po połączeniu Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej. Centrum prowadzi działalność biblioteczną poprzez wypożyczalnie i czytelnie dla dorosłych i dzieci w: Osiecznej, Kąkolewie oraz Świerczynie.

W 2021 r. biblioteki gminne zorganizowały wydarzenia:

- konkursy plastyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy,
- spotkania promujące czytanie książek oraz spotkania podróżnicze,
- warsztaty plastyczne,
- spotkania tematyczne związane z obchodzonymi świętami, uroczystościami, wydarzeniami historycznymi,
- teatryki dla dzieci,
- wycieczki do biblioteki dla przedszkolaków.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2021 r. wynosił 24 188 woluminów, zaś na koniec roku – 25 574 woluminy. W 2021 r. zarejestrowano 925 czytelniczek i czytelników. W ciągu roku w poszczególnych bibliotekach było 10 272 odwiedzin, podczas których skorzystano łącznie z 12 092 woluminów.

W bibliotece mieści się czytelnia internetowa z trzema stanowiskami.

Przy gminnych jednostkach kultury funkcjonują następujące sekcje:

- Orkiestra Dęta Gminy Osieczna,
- Mażoretki REWIA Osieczna,
- Zespół Śpiewaczy WRZOS,
- Koło Śpiewu LUTNIA,
- Chór SENIOR,
- Społeczne Ognisko Muzyczne (nauka gry na instrumentach),
- sekcja plastyczna.

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Osieczna wyróżnia się m.in.: „Noc Świętojańska”, „Dni Osiecznej”, „Wielkopolski Konkurs Młodych Instrumentalistów”.

Na terenie Gminy Osieczna aktywność kulturalną umożliwiają świetlice wiejskie zlokalizowane w każdej wsi. Świetlice wiejskie są wykorzystywane do organizacji wszelkiego rodzaju spotkań mieszkańców sołectwa. W ciągu roku możliwy jest także wynajem sali na imprezy okolicznościowe.

Na terenie Gminy Osieczna funkcjonuje również kompleks sportowo-rekreacyjny „Moje boisko – Orlik 2012” w Osiecznej przy ulicy Ogrodowa 10 oraz działają liczne kluby sportowe, m.in.: GKS Tęcza-Osa, KJ Jezioroki – Osieczna, LKS Burza, KS Błękitni, UKS Spartakus, UKKS Iskra.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Gminy działa 8 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka działająca w Osiecznej jest ujęta w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tab. 20. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy

Nazwa jednostki	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Osieczna	tak
OSP Kąkolewo	nie
OSP Grodzisko	nie
OSP Kąty	nie
OSP Łoniewo	nie
OSP Popowo Wonieskie	nie
OSP Świerczyna	nie
OSP Ziemnice	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

Utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Osieczna, zajmuje się Zespół Dzielnicowych w Osiecznej przy ulicy Leszczyńskiej 5b. W Zespole pracuje 4 policjantów.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkt monitoringu znajduje się w budynku Urzędu Gminy.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Osieczna działalność prowadzą organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. Działają one w wielu różnych obszarach, m.in. zaspakajając potrzeby mieszkańców w zakresie rozwoju hobby, jak również pomocy potrzebującym.

Na terenie Gminy Osieczna funkcjonują następujące stowarzyszenia, fundacje i organizacje społeczne:

- Centrum Rehabilitacji im. prof. Mieczysława Walczaka w Osiecznej,
- Fundacja „Blisko Ciebie”,
- Fundacja Inicjatyw Społecznych „It's Up To You”,
- Fundacja Progressio. Centrum Edukacji I Rozwoju,
- Klub Jeździecki Jeziorki-Osieczna,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Grodzisku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kąkolewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kątach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łoniewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Osiecznej,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Popowie Wonieskim,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Świerczynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ziemnicach,

- Stowarzyszenie „Muzyka Dla Wszystkich”,
- Stowarzyszenie „Wschód-Zachód”,
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym Oraz Członkom Ich Rodzin „Otwarte Drzwi”,
- Stowarzyszenie Sportowe Dziewiąta Fala,
- Towarzystwo Ziemi Osieckiej w Osiecznej.

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi Gmina udziela dotacji na realizację zadań w formie wspierania wykonywania zadań własnych samorządu. Dofinansowania przyznane zostały na drodze rozstrzygnięcia konkursów oraz w trybie 19a, m.in. w zakresie upowszechniania kultury i sportu. W roku 2021 kwota otrzymanego dofinansowania przez organizację wynosiła 117 400 zł.

Tab. 21. Kwoty dotacji przyznawane organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w Gminie Osieczna w latach 2019-2021

	2018	2019	2020	2021
Małe Granty	3 500 zł	3 500 zł	14 000 zł	4 000 zł
Duże Granty	117 000 zł	122 500 zł	108 000 zł	113 400 zł
Razem	120 500	126 000 zł	124 000 zł	117 400 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Gminy.

W 2020 roku w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych: – zadanie „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu”: wpłynęły 4 oferty, z których wybrano oferty 4 organizacji opiewające na kwotę 108 000 zł.

W ramach trybu małych dotacji wsparto wykonanie następujących zadań:

- zadanie o nazwie „Wycieczki o tematyce ekologicznej dla dzieci szkół podstawowych oraz prelekcje połączone z pokazem slajdów”; 1 organizację wsparto kwotą 4 000 zł,
- zadanie o nazwie „Opieka paliatywno – hospicyjna dla mieszkańców Gminy Osieczna”; 1 organizację wsparto kwotą 10 000 zł.

W roku 2021 w ramach otwartych konkursów ofert, skierowanych do organizacji pozarządowych, zlecono wsparcie wykonania następujących zadań publicznych: – zadanie „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu”: wpłynęły 4 oferty, z których wybrano oferty 4 organizacji opiewające na kwotę 113.400 zł.

W ramach trybu małych dotacji wsparto wykonanie następujących zadań: – zadanie o nazwie „Wycieczki o tematyce ekologicznej dla dzieci szkół podstawowych oraz prelekcje połączone z pokazem slajdów”; 1 organizację wsparto kwotą 4 000 zł.

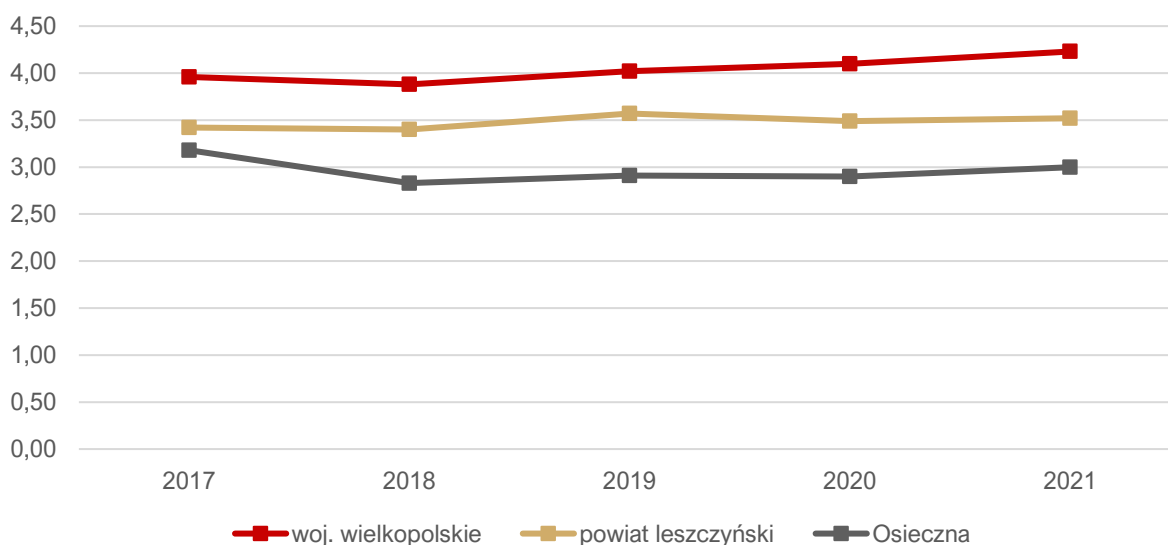
Ponadto, Gmina Osieczna należy do związków i stowarzyszeń:

- Wielkopolskiej Lokalnej Grupy Działania „Kraina Lasów i Jezior” – organizacji zrzeszającej 12 wielkopolskich gmin, zajmującej się wdrażaniem unijnego Programu LEADER, której celem jest aktywizacja społeczności wiejskich poprzez włączenie partnerów społecznych i gospodarczych do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw,

- Stowarzyszenia Organizacja Turystyczna Leszno-Region, zajmującego się promocją oraz aktywizacją turystyczną powiatu leszczyńskiego, pozyskiwaniem środków na rzecz rozwoju turystyki, prowadzeniem informacji turystycznej, a także aktywizacją samorządów i branży turystycznej,

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Osieczna, powiatu leszczyńskiego i województwa wielkopolskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż wskaźnik ten w roku 2021 był najniższy dla Gminy, wśród porównywanych jednostek.

Ryc. 34. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Osieczna na tle porównywanych jednostek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Gmina Osieczna współpracowała z holenderską gminą Zoeterwoude. Pierwszy dokument dotyczący współpracy międzynarodowej został podpisany 8 kwietnia 1994 roku w klasztorze ojców franciszkanów w Osiecznej. Kontakty partnerskie nawiązano rok wcześniej, bo w 1993 roku. Współpraca obejmuje wszystkie aspekty życia gmin, ze szczególnym uwzględnieniem kultury, oświaty, sportu, rzemiosła, rolnictwa oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Porozumienie gmin uwzględnia również wymianę orkiestr dętych i chórów, współpracę gospodarczą oraz pomoc charytatywną.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Placówki świadczące opiekę zdrowotną na terenie Gminy Osieczna to:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowa Rodzina”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ośrodek Zdrowia”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Kamed”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ośrodek Zdrowia w Kąkolewie”,

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pielęgniarski Ośrodek Medycyny Środowiskowo - Rodzinnej i Szkolnej „SALUS s.c.”,
- Usługi Stomatologiczne dla ludności Barbara Kulczak.

Na terenie Gminy funkcjonują również apteki:

- Apteka „Św. Pawła”, ul. Kopernika 8, Osieczna;
- Apteka „Słoneczna”, ul. Rydzyńska 5, Kąkolewo.

Na terenie miasta znajduje się również Centrum Rehabilitacji im. Prof. Mieczysława Walczaka, którego organem prowadzącym jest Województwo Wielkopolskie. Ośrodek ten świadczy usługi w zakresie fizykoterapii i kinezyterapii na oddziale stacjonarnym lub dziennym. Do oddziału rehabilitacji kierowane są osoby w ramach kontynuacji leczenia szpitalnego lub w przypadku zaostrzeń chorób przewlekłych.

Gmina Osieczna realizuje program profilaktyki zdrowotnej pn.: „Rehabilitacja mieszkańców Gminy Osieczna na lata 2021-2023”. Głównym celem programu jest zahamowanie lub ograniczenie skutków procesów chorobowych dotyczących schorzeń układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej wśród mieszkańców Gminy Osieczna. W ramach Programu pacjenci będą mogli skorzystać zgodnie z zaleceniami lekarskimi z następującej bazy zabiegowej:

- kinezyterapii,
- hydroterapii,
- krioterapii,
- magnetoterapii,
- laseroterapii,
- terapii ultradźwiękowej,
- elektrostymulacji,
- światłolecznictwa.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Osieczna odpowiedzialny jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

M-GOPS realizuje zadania, które zostały określone w art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2 268 z późn. zm.). Do zadań tych należy:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- praca socjalna;
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

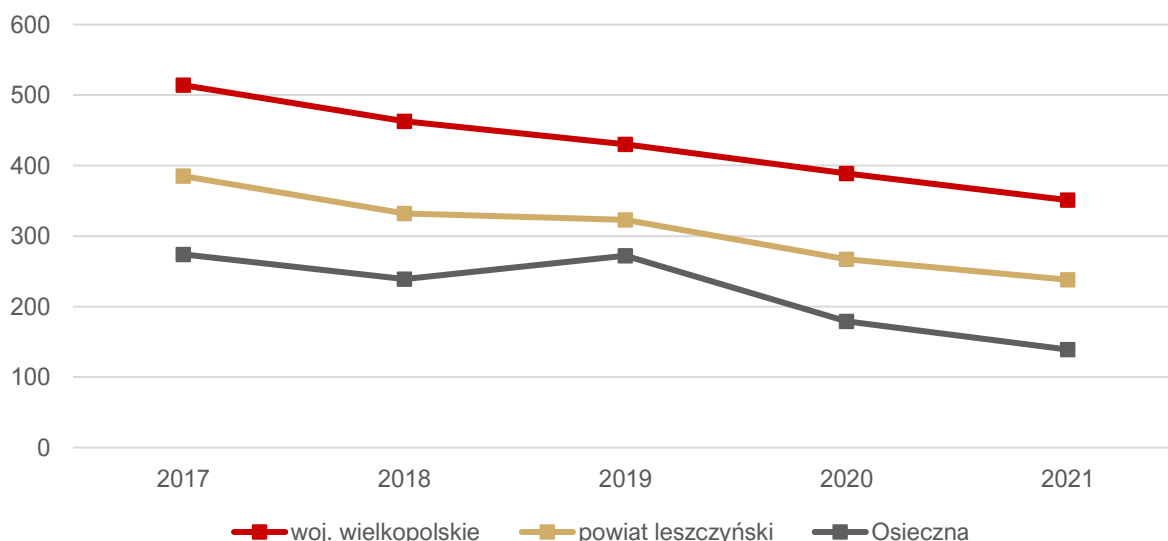
Na terenie Gminy funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy w Kąkolewie, której organem prowadzącym jest powiat leszczyński. Placówka dziennego pobytu dorosłych osób chorych psy-

chicznie i upośledzonych umysłowo, które zamieszkują powiat leszczyński. Jest miejscem rehabilitacji i terapii ruchowej, społecznej i zawodowej chorych. Ośrodek stanowi pomoc dla najbliższych członków rodziny i opiekunów osób niepełnosprawnych.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Osieczna w latach 2017-2021 na tle powiatu i województwa. Liczba beneficjentów przeliczona została na 10 tys. mieszkańców. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Osieczna wskaźnik ten w analizowanych latach był niższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 35. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Osieczna na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Liczba beneficjentów GOPS corocznie się zmniejsza. Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2021 r. było 115 osób i było to 93 osoby mniej w porównaniu do roku 2018 (208 osób).

Gospodarowanie zasobem mieszkaniowym Gminy oraz kryteria przyznawania mieszkania komunalnego oparte są na uchwale nr XXVI.194.2021 Rady Miejskiej Gminy Osieczna z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Osieczna. W 2021 roku w zasobie Gminy znajdowało się 35 mieszkań komunalnych i 16 mieszkań socjalnych.

Tab. 22. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Osieczna w latach 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkań komunalnych	49	48	41	35	35
Liczba mieszkań socjalnych	16	16	16	16	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Osieczna

Załącznik 2: Wzór ankiety

ANKIETA

Gmina
Osieczna

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Osieczna – konsultacje społeczne

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Osieczna, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
<i>Jak oceniasz:</i>	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Dostęp do żłobków / klubów malucha?						
Jakość opieki żłobkowej na terenie gminy?						
Jakość infrastruktury żłobkowej na terenie gminy?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę? (DPS, Klub Seniora)						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
<i>Jak oceniasz:</i>	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
Środowisko i przestrzeń						

<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych						
System ścieżek rowerowych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						

Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?							
Edukacja i kultura							
<i>Jak oceniasz:</i>	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5	
Dostęp do edukacji przedszkolnej?							
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?							
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?							
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?							
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?							
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?							
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?							
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?							
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?							
Organizację dowozu dzieci do szkół?							
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?							
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)							
Działalność domu kultury i biblioteki?							
Działalność świetlic wiejskich?							

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- rozbudowa oświetlenie ulicznego
- rozwój infrastruktury sportowej
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- rozwój sieci gazowej
- budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- zwiększenie dostępu do Internetu
- wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- poprawa dostępu do usług medycznych
- zmniejszenie bezrobocia
- promocja gminy
- inwestycje w rozwój turystyki
- podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- zwiększenie dostępności przedszkoli
- zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- poprawa bezpieczeństwa publicznego
- rozwój kultury
- aktywizacja osób starszych
- inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- kobieta
- mężczyzna

Wiek:

- poniżej 18 lat
- 18-25 lat
- 26-35 lat
- 36-45 lat
- 46-55 lat
- 56-65 lat
- powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- uczeń/student
- rolnik
- przedsiębiorca
- osoba pracująca
- osoba bezrobotna
- emeryt / rencista
- inne (jakie?) .....

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem gminy
- nie jestem mieszkańcem gminy

Zamieszkanie:

- jestem mieszkańcem miasta
- jestem mieszkańcem wsi
- nie jestem mieszkańcem gminy

Załącznik 3

Tabela ewaluacyjna

Gmina
Osieczna

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE ORAZ PRZESTRZENI GMINNEJ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1. Wzrost dostępności komunikacyjnej	Poprawa jakości i dostępu do infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą przydrożną, w tym chodników, poboczy, przejść dla pieszych, oświetlenia, w szczególności w Osiecznej w ramach rewitalizacji centrum Osiecznej				
	Stworzenie spójnego systemu dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (m.in. wiaty rowerowe, tablice informacyjne itp.)				
	Zwiększenie dostępności transportu zbiorowego, w tym zwiększenie częstotliwości kursów				
	Współpraca z Powiatowym i Wojewódzkim Zarządem Dróg w zakresie budowy modernizacji i remontów dróg				
1.2. Poprawa jakości środowiska naturalnego	Zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej oraz poprawa jej jakości				
	Zwiększenie dostępu do sieci wodociągowej i poprawa jakości systemu uzdatniania wód, w tym m.in. poprzez poszukiwania nowych źródeł wody				
	Przejęcie i prowadzenie gospodarki zaopatrzenia mieszkańców w wodę przez samorząd bądź jednostkę podległą tj. Gminny Zakład Komunalny				
	Podjęcie działań i przeprowadzanie akcji edukacyjnych na rzecz podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy				
	Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury				
Zachowanie obszarów chronionych oraz zapewnienie ochrony miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe					

	Ochrona prawna istniejących walorów krajobrazowych Gminy				
1.3. Świadoma i aktywna polityka przestrzenna	Przeznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego				
	Przekształcanie gruntów charakteryzujących się niską klasą bonitacyjną pod zabudowę mieszkaniową				
	Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach planistycznych na rzecz świadomego rozwoju przestrzennego				
	Zwiększenie pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego				
	Racjonalizacja wykorzystania przestrzeni osadniczej i produkcyjnej				
	Wsparcie działań na rzecz scalania i podziału gruntów				
	Ograniczenie niekontrolowanej i rozproszonej zabudowy				

CEL STRATEGICZNY II: ROZWÓJ GOSPODARCZY OPARTY NA LOKALNYCH ZASOBACH ŚRODOWISKA I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Rozwój gospodarczy i wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców Gminy	Wyznaczenie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych				
	Pozyskiwanie nowych inwestorów skłonnych lokalizować przedsięwzięcia na terenie Gminy				
	Stworzenie spójnego systemu ulg podatkowych i zachęt inwestycyjnych dla istniejących i nowych firm				
	Wspieranie mieszkańców w zakładaniu nowych działalności gospodarczych na terenie Gminy				
	Wsparcie idei przedsiębiorczości wśród mieszkańców Gminy, w szczególności z wykorzystaniem istniejącego potencjału rolniczego (rodzinne przetwórnice, rolniczy handel detaliczny)				
	Aktywizacja zawodowa osób rezygnujących z prowadzenia działalności rolniczej, m.in. poprzez pomoc w nabywaniu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych				
	Promocja lokalnej przedsiębiorczości, produkcji, agroturystyki i gastronomii				
	Wsparcie lokalnych przedsiębiorców, ich produktów i usług				
2.2. Wzrost gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii	Nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami na rzecz rozwoju OZE (np. w zakresie wykorzystywania biomasy, biogazu)				
	Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w lokalnych dokumentach planistycznych				
2.3. Rozwój oferty turystycznej oraz promocja Gminy oraz promocja Gminy	Wsparcie inicjatyw zmierzających do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w regionie				
	Stworzenie infrastruktury turystycznej promującej lokalne dziedzictwo kulturowe tj. np. tablice informacyjne przy zabytkach, ścieżki lokalne z historycznym opisem danej miejscowości itd.				

	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać				
	Prowadzenie kampanii promocyjnych gminy (m.in. filmy promocyjne, wydarzenia, konkursy) pod kątem turystyki krajoznawczej i ekoturystyki				
	Nawiązanie współpracy z gminami partnerskimi, także współpracy międzynarodowej, w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej gminy (w postaci np. obozów językowych dla młodzieży)				
	Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Tworzenie zachęt do odnowy zabytków będących w posiadaniu właścicieli prywatnych				

CEL STRATEGICZNY III: POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW POPRZEZ KOMPLEKSOWĄ OFERTĘ SPOŁECZNĄ

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Wzrost jakości systemu oświaty w Gminie.	Modernizacja oraz rozbudowa infrastruktury sportowej, w tym przyszłolnej (boiska, korty, ścieżki biegowe, ścieżki rowerowe, kluby sportowe,) oraz zapewnienie ich jak największej dostępności dla mieszkańców				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów				
	Podnoszenie jakości bazy dydaktycznej oraz poziomu nauczania				
	Doskonalenie kadry wychowawczej i oświatowej, np. poprzez kursy i szkolenia dla nauczycieli				
	Zapewnienie opieki psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków na każdym etapie nauczania				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży				
	Wsparcie uczniów z problemami w nauce, np. poprzez dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse				
	Wsparcie uczniów zdolnych umożliwiające im dalszy rozwój poza podstawą programową, np. poprzez program stypendialny				
3.2. Rozwój oferty kulturalnej oraz integracja mieszkańców Gminy	Wspieranie oraz promowanie działań Centrum Kultury i Biblioteki wraz z filiami na terenie Gminy				
	Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez				
	Wykorzystanie budynków pełniących rolę świetlic wiejskich w rozwoju kulturalno-sportowym sołectw poprzez organizację zajęć dla dzieci i dorosłych				

	Zachęcanie do uczestnictwa w gminnych wydarzeniach oraz działalności w ramach organizacji pozarządowych				
	Wsparcie organizacji pozarządowych w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym				
3.3. Poprawa funkcjonowania systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej	Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury żłobkowej, w tym zwiększenie dostępu do placówek opieki nad dziećmi do lat 3				
	Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej				
	Zwiększenie dostępu do opieki specjalistycznej, w szczególności usług rehabilitacyjnych, m.in. poprzez organizację dowozu do placówek specjalistycznej opieki zdrowotnej, dedykowanego osobom ze szczególnymi potrzebami				
	Stworzenie oferty lokali do wynajęcia dedykowanych lekarzom specjalistom				
	Wsparcie i realizacja zadań związanych z ochroną zdrowia - programy zdrowotne i profilaktyczne realizowane we współpracy i samodzielnie przez gminę				
	Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego z trybu życia				
	Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i socjalnych				
	Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług opiekuńczych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym doszkalanie kadry opiekunów i asystentów rodzin				

Gmina
Osieczna